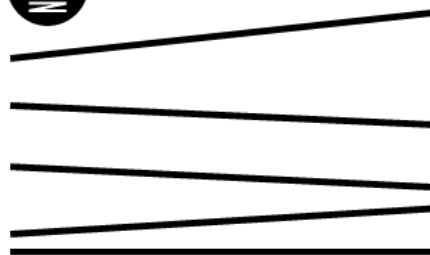

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Schandorph, S.

Samlede Digte, ældre og nyere.

Kjøbenhavn : C. A. Reitzels Forlag, 1882

XXXIX, 236 s.

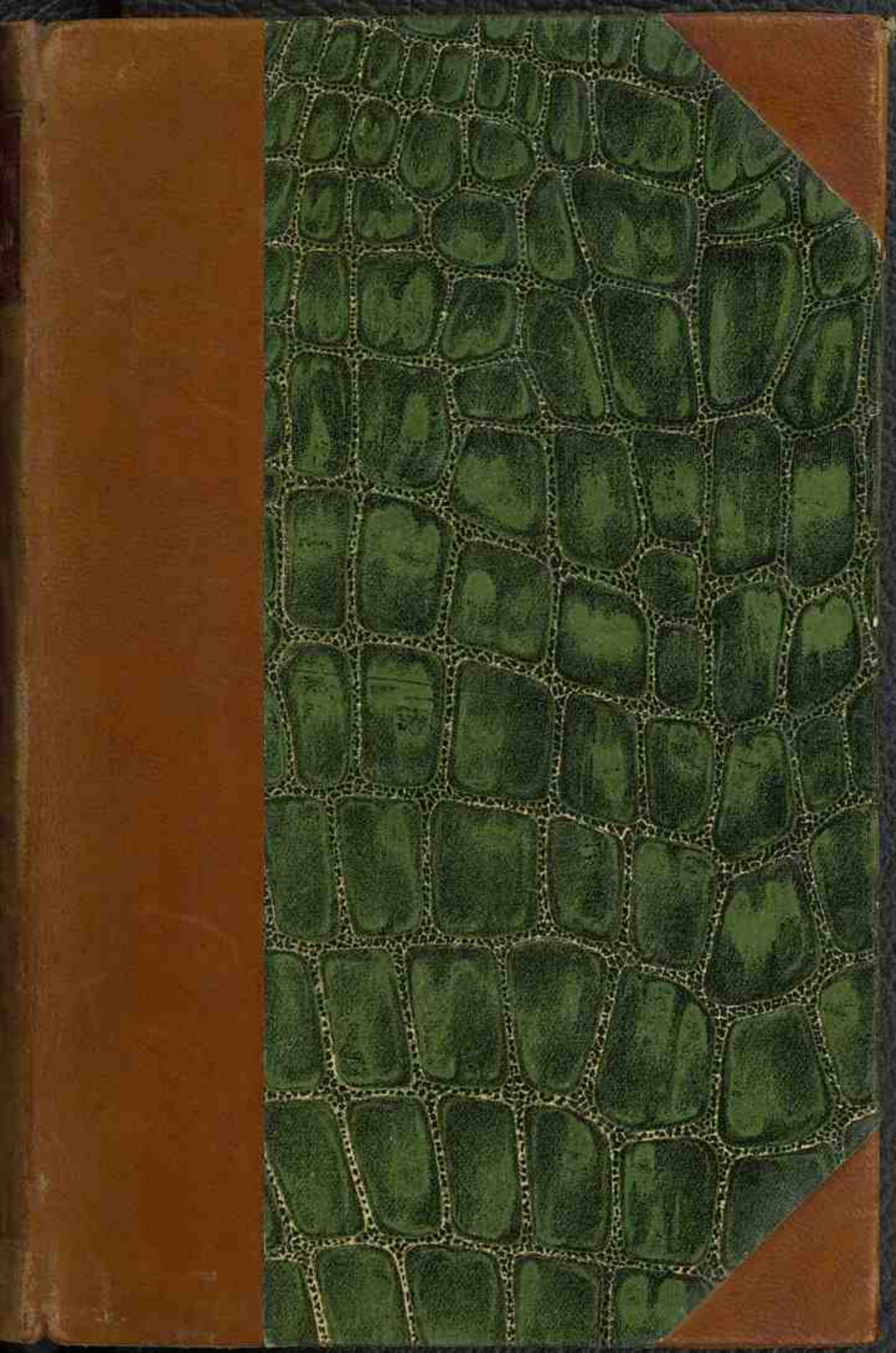
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

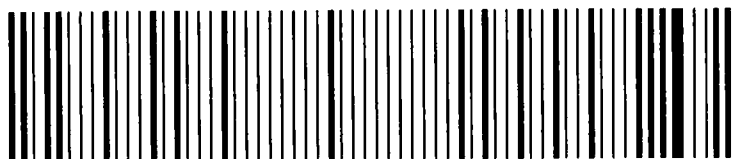

17.50

Fr M. F. Thomsen, Samling

54, - 19 - 8° EX. 2.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°

1 1 54 0 8 00494 4

+ REX

SAMLEDE DIGTE,

ÆLDRE OG NYERE,

AF

S. SCHANDORPH.

KJØBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI.

1882.

Otto B. Wooblesky

for Forlaggen

SAMLEDE DIGTE,

ÆLDRE OG NYERE,

AF

S. SCHANDORPH.

— ✕ —

KJØBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

1882.

✕

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

1962. H. 2035

Kjøbenhavn. — Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri.

Indhold.

	Side.
Min Ven Præsten og jeg	I.
I. Studenteraarene. 1855—62	1.
Jeg vil ud	3.
Vinduesfantasier	6.
I Sovekamret	10.
Fæderlig Erfaring	11.
Gjenboere	12.
Digterens Moder	14.
Til min Moder	18.
II. Fredsaar. 1863—74	21.
Du kjender de gamle Sange	23.
Tro de Røster ej, som summe	24.
Op, prøv det unge Mod!	26.
Efter Wienerfreden 1864	28.
Rundskrivelse til Vennerne	30.
Paa Ballet	33.
Foraarsvise	35.
En Flaske Tokajer	37.
Brevvexling	40.
Privatbillet	43.
Rejseindtryk	45.
Et Gjensyn	46.
Søg i Tide Ly	49.
Madonna i Palmelunden	50.
Spansk Folkesang	52.
Fornægtelse og Bekræftelse	53.
Etatsraaden	55.
En gjenvakt Erindring	65.
Efter Paris's Fald	69.

	Side.
Den gamle Have	73.
Konfessioner	75.
Spil igjen de gamle Melodier!	80.
Hør, lad os danne en lille Klynge!	82.
Landliggeri	84.
Disjecta membra poetæ	92.
III. Kampaarene. 1875—82	95.
Georg Brandes	97.
Med Johan Ernst Gunnerus's Portræt	102.
Fra Udlandet	105.
Juleaften i Rom 1877	113.
Rimbrev fra Rom	115.
Til Holger Drachmann	127.
La Scala di Spagna	130.
En romersk Nat	131.
Literær Polemik	143.
Til min Hustru	165.
Fra Landet	177.
Balvise	184.
Paa Gjensyn	186.
Prolog til Hostrups „Eventyr paa Fodrejsen”	188.
Festsange	189.
Billedtexter	197.
Kristian Mantzius	209.
Til en afdød Veninde	212.
Til C. Hostrup	214.
Til Viktor Rydberg	216.
Otto Borchsenius	220.
Nytaarssang	224.
Til mine unge Venner	226.

Min Ven Præsten og jeg.
(En Slags Fortale til denne Digtsamling).

I.

Jeg fik Besøg — et kjært og helt uventet;
en Kammerat og Ven fra hine Aar,
hvorfra endog de mindste Smaatræk staar
med skarpe Mærker dybt i Sjælen præntet,
besøgte mig i Sommer. — Kjøn og sund
med Smilehul omkring den bløde Mund
han som i fordums Tid mig kom imøde,
og næsten uforandret. Tiden kun
lidt Sølvstænk hist og her i Haaret strø'de.
I tretten Aar han havde været Præst:
først Kapellan i Jylland helt mod Vest,
saa Sognepræst i Fyn paa et Par Steder.

II

En prægtig Karl han var med aaben Sans
for Livets Skjønhed, Aandens bedste Glæder,
for hvert et sanddru Væsens Selvudfoldning,
og alt som Yngling ejed han en Mands
beherskede og altid sikre Holdning.

Om han var rigtig „koscher udi Troen”,
det har jeg ingensinde rigtig vidst,
thi med den aandelige Blyheds List
han havde dulgt for „Vennernes” Begloen
sit Indres egentlige Helligdom.

Jeg skulde tro, han nærmest var en from
Mystikens Dyrker, der gik uden om
hver skarp dogmatisk Kant for ned at dukke
sin Tanke i Alkjærlighedens Flod,
og at hans stille Andagt mest bestod
i „Aandens udsigelige Sukke”.

Ja, saadan tror jeg, at han var i Smug,
men han var jævn og sund til daglig Brug;
besad ej mindste Spor af Rigorisme,
var ikke bange for et muntert Lag,
og plump Forargelse var ej hans Sag,
naar Spøgen munded ud i kjæk Cynisme.

III

Paa hundred Smaating Talen faldt, mens vi
i Samling løste op for Mindets Krukke,
lod Duften strømme fra dens Pot-pourri,
der længe hviled under Laagets Lukke.
Saa gled hans lyse Øje paa mig op;
han fandt, at jeg var bleven før, og sagde,
at det moderne Digteri nok lagde
et Isterpanser om sin Dyrkers Krop.

Med Troens søde Frugter jeg ham drilled,
som hver en Jule-, Paaske-, Pinsedag
i Form af Kroner med et klangfuldt Slag
saa lystelig paa Alterdugen trilled.

Med sit godmodigt-stille Smil han svared:
„Med Tiden faar jeg det jo meget godt,
men jeg forsikrer dig, jeg har det smaat,
saalænge Byggegjælden ej er klaret.”

Saa tav vi begge, nikked ad hinanden,
men Talen vilde ikke tage Fart.
Jeg fyldte begge vore Glas til Randen,
men de blev ikke rørte. — Det var klart,

IV

at ned imellem os der Noget hang,
der, lig det slappe uldne Tæppe, døved
og fanged Tankens Spids og Ordets Klang,
og at, hvis Ingen af os dristig prøved
et Hug, der kunde faa den Tingest kløvet,
saa var vi færdige for denne Gang.

Han prøved Hugget, da han sagde: „Du!
tag med i Dyrehaven! Jeg kan huske,
Eremitageslettens Hvidtjørnsbuske
maa staa i deres fulde Blomstring nu.
Hør — mindes du den Nat, vi sammen vandred
fra Raavad over Marken, og vi fik
os udtalt om ... ja ... om de største Ting?
Ja ... siden har jo meget sig forandret,
men Skov og Friluft giver Ordet Sving.
Saa lad os efter god og gammel Skik
en Kapervogn ved Østerfælled tage!
jeg gider ikke paa den Jernvej age.”

Og snart vi begge højt fra Vognens Sæde
til Højre i det varme Sollys saâ
Skumtoppene med korte Hop at træde
en Fangedans hen over Søens Blaa.

Den lange Række Haver henstrakt laa
 og døsed i en salig Middagslur,
 og Damer, klædt paa nyeste Façon,
 med Masser Krøller tvungne ned i Panden,
 drak Kaffe i Veranda, paa Balkon,
 og unge Herrer sad og gjorde Kur,
 mens Armen dinglede løst paa Rækværksranden;
 hvidt under Hatten Nakkens Skilning gloede,
 og Cigaretters graablaa Røg sig snoede
 i Ringes langsomt svindende Kontour.

Min Ven sad ganske tavs. Han syntes flyde
 i Drømme hen; det var hans gamle Skik.
 Han sagde siden, at han hørte lyde
 igjennem Luftens Strøm en sød Musik,
 som ret i Ro og Mag han kunde nyde,
 fordi han længst den kunde udenad.
 Han tog i Ungdomsminder sig et Bad;
 han tænkte paa de Dage, da vi tyede
 fra Byen ud og langs med Sundets Kant
 et Romantikens Eldorado fandt,
 hvor Eros tændte i os Fosforflammer,
 naar blot vi saâ, at hvide Kjoler svandt

VI

og dukked frem imellem Havens Stammer.
Han husked Aftenen, da fra Kvistens Kammer
et Lysskjær dirrede paa Buskens Blade,
og Damen bag det bævende Gardin
fra vore Hjerter fik en Serenade,
mens Fantasiens kлимпred Mandolin.

II.

Med gratiøs og katteagtig Lusken
saa kjælent strøg den lune Sommervind
i Bugtninger sig rundt om Hvidtjørnsbusken,
der dæmred rødmende i Solens Skin
og svulmede af tætte Blomsterbunker.
Dybt nede rulled Havet lyseblaat,
og blændende der gnistred hvide Funker
paa Skifertaget af det høje Slot,
der stod som en Paryktids-Kammerjunker.
Hen over Sletten røg en Daadyrtrop
som gennem Hjernen en forfløjen Tanke,
de brede Hjortehorn som Sabler blanke
højt i Kolonnens Masse raged op.

VII

Vi havde sat os under Busken. — Præsten
var bleven aandsfraværende igjen,
ja for profane Øjne tog han næsten
sig ud, som sødelig han slumred hen,
da der han sad paa Hug paa Grønsværsbunden
med Stokkens Haandtag boret ind i Munden.

Da kom den Lysets Fest, da Purpurgløden
hen over Skov og Mark og Sø randt ud,
da Dagens Konge, før han gaar i Døden,
ifører sig sit kosteligste Skrud.

Da løftede den stille Mand sin Stemme,
og som i Enetale Ordet faldt,
men efterhaanden fik jeg at fornemme,
at det var mig, hans Tankefelttog gjaldt:

„Naar Himlen straalер hist i Synskredsranden
som Amethyst, Turkis, Smaragd, Rubin,
naar Skoven slynger kongelig om Panden
en Turban af det dybeste Karmin,
naar al Naturen synes at udfolde
sin Pragt til Glæde for vor Skjønhedssans,
da ligger just paa Lur den klamme, kolde
Snigmorder af den hele Farveglans.

VIII

Maaske vi aldrig mere faar at skue
et Syn som det, vi denne Aften fik;
Naturen tænder kun slig Farvelue
i et begejstret Lunes Øjeblik.

I gamle Dage véd jeg dog, der var
udvalgte Mennesker, som kunde suge
igjennem Organismens fine Kar
den Herlighed, som Mulmet snart skal sluge,
som den i Sjælens Celle tro bevared,
indtil i Toner gjenfødt frem den sprang
til Aandens Liv, besjælet og forklaret;
og Farverne blev tændt' igjen i Sang.
Vi saâ de store Træer i Purpur flamme,
vi saâ de himmelske Juvelers Pragt
helt sindrig fattet ind i Kunstens Ramme,
selv Fuglejublen lød i rhythmisk Takt."

Hans Øje søgte mit. Jeg tav og lod,
som om jeg Intet hørte og forstod,
saa knipsede han Asken af Cigaren
og slyngede den ud i Myggeskaren,
som, uden at forstyrres af vor Røg,
sig pibende om vore Øren strøg.

Saa søgte han igjen en Pil at spidse
for dog at slaa min tykke Hud en Ridse:

„Hør du — jeg kan vel knap hvert femte Aar
faa Tid og Raad til Kjøbenhavn at komme
og se den Skov, der fra min Ungdom staar
for mig som en af Danmarks Helligdomme,
der Scenen var for Oehlenschlägers søde
af Ungdomsjubel sprudlende Kaprice,
hvor *Trop* af Pligt som Recensent maa møde,
men helst som Kunstner Dyret frem vil vise,
som i vor Ungdom afgav Byggeplads
for vores fælles Idealpalads . . .
den skjænker mig idag den sjældne Gave
at kunne tale rigtig ud og faa mig
til at erklære ærlig, ligefrem,
hvad ikke jeg gad sige i dit Hjem —
at jeg i Grunden er lidt arrig paa dig.
. . . Gud, hvor du lær . . . Nu kjender jeg dig atter . . .
i gamle Dage var det altid dig,
der lo, naar Graaden nærmest laa for mig.
. . . Hvad mener du med denne sidste Latter?”

X

Jeg.

Naa . . . ja, hvad mener jeg? Jeg synes blot, at ogsaa du bevarer Fortidstonen.

Som før begynder du med Konklusionen og forudsætter, hvert dit Argument maa være mig særdeles vel bekjendt.

. . . Du føler dig forbitret paa mig. Godt!

Er det som Hævder af Religionen, af Højres Politik, af Samfundsstøtterne?

Og er du bange, jeg skal vende Bøtterne, saa det, som før paa Bunden nederst laa, til dit Fordærv skal komme oven paa.

Han.

Religionen lader helst jeg ligge.

Ad underlige Veje selv jeg kom

jo til at knæle i dens Helligdom.

Og jeg har stedse ment, det duer ikke at gjøre den til Gjenstand for Dispyt.

Med Politik jeg ikke mig befatter;

men, kan den bringe os lidt Godt og Nyt og skaffe mere Kundskab, bedre Kaar

XI

for Fattigfolk ... jeg højt dens Dyrker skatter;
om han til Højre eller Venstre staar,
er mig det Samme ... Hør, min gode Ven
du leger fremmed efter gammel Vane,
men véd særdeles godt, hvor jeg vil hen.
Velan da! I din literære Færd
du har forladt den gamle, gode Fane,
som fordum var os begge to saa kjær.

Jeg.

Hør bedste Pastor ... mon det nu er Tid
at gjenoptage hele denne Strid?
I Fyen, kan jeg begribe, ej du hørte
om Versekampen, jeg med Kaalund førte.

Han.

Hm! Du og Kaalund kunde have kæmpet
i Aarevis til Journalisters Fnisen;
den lød jo efter Stridens Slutning dæmpet,
men ganske hørlig ad Jer i Avisen,
jeg tror, i samme Blad, hvor Kampen stod.
Og dette Felttog, som du aabned mod

XII

den gamle Ploug, der ej blev Svaret skyldig,
var mig personlig ganske ligegyldig.
Kun vil jeg sige dig: Jeg havde ikke
min Stridstrompet i denne Tonart stemt
imod en Digter, i hvis Mund kan ligge
den Sang: „Du kommer, saa er Alting glemt.”

Jeg.

Ja din Moral du ej af mig maa kræve.
Naar Nogen slaar mig paa den højre Kind,
jeg vender ikke med sagtnodig Sind
den venstre til; jeg slaar med knyttet Næve;
jeg Ondt som Godt med Renter gi'r tilbage.

Han.

Men . . . jeg forstaar det ikke. Du var blød
og venlig dømmende i gamle Dage,
og, skjønt Komik i fulde Drag du nød,
du kunde Vemods Slør om Skjemten drage
og gav dig hen i Sværmeriets Vold.
Og nu . . . nu er du, om just ikke kold,
saa skeptisk over for det Positive
og lidt tilbøjelig til strax at give

XIII

al Pathos ud for Øjenvenderi.

Du lægger an paa snærtende at ramme,
men Saaret lægger du ej Balsom i.

Den Drillegnist, som fordum i dig laa
og ulmed hyggelig, er ved at slaa
i dine store Bøger ud i Flamme.

Jeg.

Naa? Andre Venner har mig ellers sagt,
at jeg i Bøgerne var et godmodigt
og sølle Skrog, der aldrig fik det bragt
til haarde Slag, der svier stærkt og blodigt.

Han.

Ja, en flegmatisk Menneskeforagt
kan Nogle for Godmodighed vel kalde.
Naar „Uden Midtpunkts”fyren tager smukt
et Forspring til en gjenfødt Ungdomsflugt,
men dybt og haanligt du ham lader falde
og ende paa komplet Filistervis;
naar „Unge Krage” eller „Thomas Fris”
for deres Ungdom ubarmhjertig narres,
naar Sympathi for dine Helte parres

XIV

bestandig tæt med Spot og Ironi,
saa mærker jeg med Sorg, at du betragter
i din æsthetiske Zoologi
et Menneske som et naragtigt Væsen,
der længe spjætter ud med Flyvefagter,
indtil han gjør et Sæt mod Lysets Land
for strax at falde lige ned paa Næsen
og kvæles ynkelig af Mosevand.
Og, hvis med største Nød han op sig tvinger,
er det med knækket Mod, med brudte Vinger.

Jeg.

Jeg maler ikkun efter eget Syn,
jeg skildrer ikkun efter Selverfaring;
men, har du nogle Studier fra Fyen,
som viser os, at dèr Naturer trives,
som ender i harmonisk Selvforklaring,
saa skriv du den Roman, som burde skrives,
hvor Helten lig en kæmpekraftig Rose
højt over allé Livets Tidsler gror,
og slut det Hele med en rigtig stor
bengalsk belyst Effektaapotheose!

XV

Han.

Aa, I med Jer Erfaring! Bild mig ind,
at du dens tusind Huller ikke stopper
med Stof af Fantasiens eget Spind!
Jeg gad nok se det Digt, hvori man propper
Erfaring paa Erfaring, Syn paa Syn
og ikke la'r tilsidst Ideens Lyn
henover hele denne Masse glimte.
Ja ... et Ideens Lyn jeg godt kan skimte
i dine Venners og i dine Bøger,
kun synes jeg, Ideen ikke du'r.
I skildre Livets Drik som bedsk og sur,
og det, som alle sunde Aander søger
i Kunstens Verden: Trøst og Harmoni,
Bebudelse af Sejr i Verdenskampen,
af Solens Purpurfrembrud gennem Dampen,
det savner den moderne Poesi.

Jeg.

I trænger til at vækkes, ruskes, rystes
ud af Jert lune Drømmelejes Favn,
men I vil vugges mere, stadig trøstes
ved Sang om bløde Længsler, søde Savn

XVI

og sagte svæve til en Alfeborg,
hvor englelige Væsner give Møde,
og drikke Glemsel dør for Jordens Sorg
i Maaneskinnets sølverhvide Fløde.

Han.

Nu maa jeg lé! Du hugger løs i Blinde
og raser mod den stakkels Romantik
som en uheldig Bejler paa den Kvinde,
af hvem han ... undskyld! ... fordum Kurven fik.

Jeg.

Jeg bé'r! Det maa du meget gjerne sige.
Du véd jo selv, at saadan tidt det gaar,
at, naar man Kurven af den første faar,
saa er man heldig hos en anden Pige.

Han (hidsig).

Ti stille! Det er ikke nobelt af dig
at rippe op i ... gamle Hjertesaar.

Jeg.

Husk, du slog først! Du véd, at jeg slaar fra mig.

XVII

Han (stille).

Det er uridderlige Slag, vi slaar.
Den Nippedrik, som daglig vi har nydt
af Pressepolemikens Fuselbimpel,
indlister i vort Sprog en grov og simpel
Maner at kæmpe paa i hver Dispyt.

Min Mening var at sige: Eders Hænder
forstaa at bruge Loupe, Kniv, Retort,
men Lyrens Plekter har I kastet bort,
gjort Digtningen til Videnskabens Tjener.
I Videnskabens Liv er Tvivlen Nerve,
Nøjagtigheden er dens første Krav,
dens Muse samler op de mindste Skjærve,
som fra et ærligt Arbejd falder af.
Jeg ynder ikke Thevandspoesi
og Opadsraab, der ej er Mening i,
Besked om Livet skal en Digter vide,
paa Drømmeskyer skal han ikke ride,
som Planten har hans Sang i Jorden Rod,
som andre Dødelige skal han passe,
at Grunden aldrig under Foden slipper,
men han skal staa tilvejs.

XVIII

Jeg.

Hvad om han stod
og glo'de ned fra Rundetaarns Terrasse?

Han.

Saamænd! Vi maa vel tage den for god,
da her til Lands jo ikke findes Klipper.

Jeg.

Hvad skal Poeten da paa dette Stade?

Han.

Naturligvis bese det hele Liv,
men i en Smule Fugleperspektiv,
men saa maa vi hans Muse overlade
om Billedet, vi siden af det faar,
i tragisk eller komisk Tone staar.
Naar blot jeg ser, han stiler mod Forsoning,
at bag den haarde Skal han søger Kjærne,
naar blot han viser mig i fjern Fortoning
sit Haab, sin Tro, saa vil jeg meget gjerne
gaa med til Alt: til haarde, drøje Ord,
til Skildringen af Drukkenskab og Hor,

XIX

af Dyret i os i de værste Faser,
af drukne gamle Kjællinger i Laser.
Men Traad i Labyrinthen vil jeg ha'
af Digt'rens Haand — saa maa for mig han hedde
Turgenjeff, Rabelais, Balzac, Zola
og være Russer, Franskmand ...

Jeg.

Jeg vil vædde,
den Sidste kjender du ej meget a'.

Han.

Slet intet ... Men desværre altfor let
min Tanke løber ud paa Sidestier.
Men sig mig Kjære: Har jeg ikke Ret
i Noget af, hvad jeg har fremsat slet
i mine meget løse Rhapsodier?

Jeg.

Nu skal jeg svare dig saa godt, jeg kan.

Tilgiv, min Ven, at jeg har kunnet skjemte
med dine varme Ord, der kom fra Hjertet!

Men, naar man bli'r til Stadighed beværtet
 med overgjemt æsthetisk Sirupsvand
 og daglig hører sprukne Klokker klemte
 om Halsen paa de dumme Klokkefaar,
 som tripper om paa Pressens golde Bakke,
 som Intet véd og ingen Ting forstaar
 undtagen tykt at lyve, sort at snakke,
 saa faar man Kuldegysning i sin Ryg,
 naar Ord som Romantik og Realisme
 man træffer paa i Tale og paa Tryk,
 man gaber eller siger en Cynisme.

Saa fuldt som Nogen kan jeg længes, hige
 ja, sukke efter Fredens stille Stund
 og ønske, at der var en fredet Lund,
 tæt stænget af for Verdens vilde Krige,
 hvor hver en Lyd, som skurrede, blev fanget
 i Harmoniens brede aabne Favn,
 hvor Kjærlighedens røde Roser pranged,
 hvor hver en Sjæl fik Bod for Sorg og Savn.
 Men samme Trang har Verden blodig farvet,
 naar op den vælded med Instinktets Magt
 hos dem, der havde Sult og Armod arvet
 og saâ de Mætte nyde Livets Pragt.

XXI

Naar saa vi lægger Alting kjønt til Rette
og lader Helten „Idealet” naa,
saa more vi maaske de Rige, Mætte,
men mon vi derved Sult og Armod lette
for dem, der under Trælleaaget gaa?
Naar Digt'rens Fantasi aristokratisk
op over Livets Sandhed tager Sving,
saa er hans Digtning kun et akrobatisk
for Verden højest unyttigt Bukkespring.
Jeg vilde regne ham det mer til Ære
tiltrods for gammel, fornem Æsthetik,
ifald han kunde Folket Noget „lære”,
end hvis han brygger snildt en krydret Drik,
som kun forvænte Ganer kunne tære,
og saa den hele Eftersnakkertrop
med bare Vand Likøren spæder op
og præsenterer den til stor Fornøjelse
for Blegsotsfrøkner med en sart Fordøjelse.

Nej lad os gjøre hele Verden klart,
at Maalet, som vi alle længes efter,
aldeles ikke vindes ved et sart
og følsomt Anslag til Pianospil,
men at vi først og fremmest trænge til

Anspændelse af alle Musklers Kræfter,
 at ej det nytter Digteren at skabe
 sig som et særligt udvalgt Individ,
 som, naar han bare rigtig højt vil gabe,
 faar stegte Duer sendt til hver en Tid.
 Uh . . . ingen Poesi mig saadan kvalmer
 som den, hvori en Digter selv er Helt,
 hvori den hele Verden bliver skjældt
 behørigt ud, naar ej den strax har Palmer
 beredt til Panden paa den „ædle Skjald“,
 der fuldt fortjener slig en Krones Fletning,
 fordi han driver den Narcisforretning:
 at spejle sig i „Kildernes Krystal“.
 Der snakkes altid om, hvad han har „lidt“,
 men Maleren, der kæmper Skridt for Skridt
 sig gjennem Kunstens mægtige Teknik,
 før han kan Maalet se for sine Drømme,
 mon ej han Skuffelsernes bedske Drik
 har fuldt saa tidt som Digt'ren maattet tømme?
 Lad os dog endelig slaa fast en Gang,
 at Kunstneren, som synger eller taler,
 ej *eo ipso* har en større Rang
 end han, som modelerer eller maler.

XXIII

Vil ikke Tidens Arbejdskrav han lyde,
men lægger sig i Græsset, suger blot
de Stemninger, som gjennem Luften flyde,
da bliver al hans Kunst et Graat i Graat,
hans Mennesker blir leddeløse Dukker,
i al hans Digtning pibler klam og vaad
en Selvforgudelses uvorne Graad;
thi, naar den onde Verden ej forstaar
de „Længsler”, som hans Hjerte indelukker,
som — notabene — Fyren ej formaar
at klare selv, saa klynker han og sukker.
Til Arbejd! Ud i Livet! lyder Kaldet,
stig ned i Bjergets Grube trang og kvalm,
følg Granskeren, naar af det sorte Malm
med stille Flid han renser ud Metallet!
giv Agt, naar bag det kunstigt slebne Glar,
hans Øje bliver store Love vår,
og følg kun Knivens skarpe Eg, der trænger
til Livets gaadefulde Rødder ind!
bryd ej dig om, naar Videnskaben sprænger
paa én Gang Slægtens Yndlingshjerneskind!
Ved hver en Livets Lov, som den har fundet,
ved hvert et Sandheds Træk, den sløred af,

XXIV

har den for Kunsten nye Baner vundet
og vakt den op til Livet fra dens Grav.
Den glatte *Dolce*-Skjønhed stod i Kurs,
naar Kunsten af Naturen ej fik Næring,
naar, stænget bag et akademisk Burs
forgyldte Staaltraad, den var syg af Tæring.
Men i de store Tider, da den nød
med Appetit af Livets Friluftsfrugter,
da den drog ud, hvor Kræfterne sig brød,
hvor Livets Svøbe dovne Drømme tugter,
da skød den muntert op som Plantestænglen
fra Muldet, fra den saftinddrukne Rod;
ja selv naar den i Skyen satte Englen,
forraadte Drengens Fylde jordisk Blod.
Da var det Karakteren — klar og plastisk,
der raaded i de store Mestres Kunst,
der heller ikke skyed bredt og drastisk
at skildre Knejjeliv i Rusens Dunst.

Ja vel — til Forskjel fra de danske Gamle
vi sky ej Livets lave Region,
men vi vil ogsaa vore Syner samle
til Billeder med kraftig Illusion.

Dog Rammen ej vi gider stærkt forgyalde,
 end mindre gjøre den saa dyb og bred,
 at Maleriet selv kun lidt kan fylde
 og næsten synker i et Halvlys ned.
 Og Et af To — vi før leverre ville
 et Billed uden Ramme end et sligt,
 der i en slet Betydning kun er „Digt”
 og Intet har med Livet at bestille.
 Langt heller end et slikket og et glat
 bag fire Vægge „komponeret” Billed
 vi vil en ærlig Skizze lægge frem,
 selv om et Frøkenøje bliver drillet
 ved en og anden „uskjøn” Farveklat,
 naar kun hvert Strøg har Sandheds Fynd og Klem.
 Og, naar vi skildre djærvt og lige ud
 de Snobber, som i „Idealet” fiske,
 og sørge for, at Svøbens Snærte piske
 satirisk hver en Tempelkræmmers Hud;
 og naar vi vise Jer de halvbevidste
 Naturers halv-naive Hykleri
 og deres Indres sære Maskepi,
 saa kan I kalde vore Bøger triste,
 berøvede „romantisk” Fantasi,

XXVI

og paastaa, at de stride mod de Love,
hvorpaa en svunden Digterslægt har troet,
men den, som kalder dem gemene, grove,
er enten Løgner eller 'Idiot.

Han.

Jeg fordrer ikke Kurren eller Kluk.
Det er kun Harmoni og Fred, jeg søger.
Vel mærker stundom jeg i Eders Bøger
et Suk derefter, men et haabløst Suk.

Jeg.

Naturligvis, saa længe man er ung,
man mener, man kan sagtens naa at plukke
den gyldne Æblefrugt af Livets Træ
i Paradisets skyggemilde Læ;
men, naar man først har prøvet ret, hvor tung
og knudret Vejen er, ser Taagen lukke
sig tæt om Drømmens Lund i Horizonten,
saa kan man vel for egen Regning sukke
og finde noget trælsom Jordlivsdonten.
Thi man erfarer Vægten af hint Ord,
at Horsemo'r hun dør, mens Græsset gror.

XXVII

Paa Menneskenes store Idealer
med samme Sikkerhed som du jeg tror,
men ser dem ikke blot, naar Solen daler
som nys i denne Aftenstund og maler
med Kæmpestrøg den hele Luft og Jord.
De glimte trøsterigt mig frem for Øjet,
naar jeg har siddet ene længe, bøjet
hen over Arket paa mit Skrivebord.
Der har jeg følt, hvad gjerne du kan nævne
en hellig Andagt, gjennemildne Sjælen,
der langt fra gjør den smægtende og kjælen,
men tværtimod befaler hver dens Evne
at spænde Bælte til den store Strid
for disse Idealer, som en Tid
jeg ikkun hyldet har i mine Drømme.
Da er det, som Naturens svangre Kraft
jeg følte varmt hver Celle gjennemstrømme;
da yder jeg min Kultus til den Kraft,
hvorfra hvert Liv gaar frem, hvis Love føde
den Pragt, vi nys har set paa Himlen gløde,
som daglig vækker Levende af Døde,
som gav mig Sjælefryden, jeg har havt,
naar Hjemmets Bøge sig i Silke tjælde,

XXVIII

naar jeg i Schweiz har skuet Kampstensfjelde
med Tinden svømmende i Alpeglød,
naar jeg har hørt i mange Sprog udvælde
en Sang som Kildespring fra Jordens Skjød,
naar jeg har sét, hvor Planteformer danne
sig om i Sten, i Kraft af Kunstens Lov,
og lunefuldt, henrivende sig blande
krystallisert i Domens Pilleskov.

Da kan jeg atter synke hen i Drømme
og flyde let paa Fantasiens Baad,
hvis skarpe Kjølod kløver Tidens Strømme;
da ser jeg fuldbragt mange Slægters Daad;
da ser jeg ryddet Fordomsskovens Tykning,
saa Sandheds Sol ad Banen bred og lang
kan straale stolt i Triumfatorgang;
da ser jeg rejst den skønne Kæmpebygning,
hvortil vi daglig trælsomt slæbe Sten;
da ser jeg Mennesker, som før alene
til Arvelod fik Slid og Sult og Trang,
gaa om med oprejst Ryg, med løftet Pande,
med Øjet skærpet til at se det Sande,
med Sans for ædle Former, liflig Sang.

XXIX

Men, kjære Ven, det varer ikke længe,
før disse Drømmeskyer driver over;
naar jeg paa Gaden ser en drukken Sjoer,
en pjaltet, smudsig Kvind, som tigger Penge,
et Slagsmaal, ret oprørende og raat,
saa synker fladt i Grus mit høje Slot,
mit elysæisk-rosenrøde Vænge
udviskes atter i Novembergraat.

Han.

Hm, naa! Ja saa? Jeg kjender dig igjen,
og ser, at du i Grunden er den Gamle.
Om Meget kunde du og jeg os samle
til Enighed, men ...

Jeg.

Kom nu med dit Men!

Han.

Væk ikke Strid, forarg ej svage Sjæle,
slyng ej paa Maa og Faa de Pile ud,
der slaar i skrøbelige Hytter Brud,
byg noget Nyt, hvorunder Folk kan dvæle
og suge sig lidt Læ mod Vinterslud!

XXX

Jeg mener blot: Forsøg en Gang at skjænke
dit Folk en Digtning med et ædelt Sving,
hvor ikke Helten bli'r til ingen Ting
og ender som en Bindehund i Lænke,
men Livets Kamp formaar at gennemkæmpe
til Sejer eller ædel Undergang,
og Farverne — dem skal du ikke dæmpe,
gjør dem saa grelle, som du vil, naar Bogen
blot ender med et Lysbrud gennem Taagen
og med en Tone af en Frihedssang!

Jeg.

Ja, har du fundet levende Modeller
til den Slags Existenser paa din Vej?
Jeg tror det ikke, bedste Ven.

Han.

Aa nej!

Oprigtig talt, jeg tror det ikke heller.
Men Goethe gjorde Sligt. Hans Poesi
har ikke fejgt sig lusket bort fra Smerten,
og han forstod enhver Disharmoni
at tvinge myndigt ind i Livskoncerten,
selv naar et Digt som Faust hans Tanke fødte.

XXXI

Jeg.

Men er du gal? Jeg er, Skam, ingen Goethe!
Gid Pokker havde Jer, som altid mane
de store Verdensdigt'res Skygger frem!
Af dem er der vel fire eller fem,
hvis Værkers Glans ej Seklers Rust kan rane.
Vi andre Smaa er dem, som Vejen bane
— Nedbrydningskorpset — som med Øxe, Høvl
og Sav gaar løs paa alt det gamle Vrøvl
og hugger Blokkene til Kvaderstene
med Haabet om, der fødes vel en Dag
en Plastiker, der tvinger frem de rene
og store Former ved sit Mejselslag.
Vi for vor Part maa nøjes med at lære
vor Slægt lidt *mores*, piske den med Svøber.

Han.

Du mener, du er en Johannes Døber,
der for Messias skal berede Vej.

Jeg.

Min kjære Pastor! Alt for megen Ære!
Jeg sagde vi, jeg sagde ikke jeg.

Han.

Men har du ej forstaaet, det er dig,
jeg vil til Livs, fordi ... jeg holder a' dig
i Kraft af tusind kjære Ungdomsminder,
som med en sær Mystik mig til dig binder,
saa ingensinde jeg kan komme fra dig.
Det skyldes Dyrehaven, dette Pokkers
brillante Fristed, hvor i Timer sure
vi flygted ud fra Byens nøgne Mure.
Uh ... jeg maa græde fast som Gedske Klokkers
ved Mindet om vor Ungdoms Sommertoure!

Hør du! Lad alle Theorier fare,
syng ud en Gang af Hjertets dybe Bund,
romantisk-realistisk ... lé du kun ...
hvad angaar mig de Etiketter? ... Bare
det griber Sind og Sans med Kæmpetag
og tvinger Aandedrættet til at standse,
som naar Orchestrets Chef med Stokkens Slag
befaler Buen hen ad Strængen danse,
og alle de, som ser det, spidser Øre
i andagtsfuld Forventning om at høre
Musik, som kvæger, letter, løfter En,

saa man i Verdensrummet kan sig røre,
 som om man havde Vinger — ikke Ben.
 Men det skal være Vers! Vi gammeldags
 Personer, som er spredte rundt i Landet,
 hvem ej moderne Strømninger har vandet,
 kan ikke rigtig tro paa alle Fags
 éns høje Rang i Digtekunstens Rige,
 for os ej Prosa Rang med Verset faar.

Jeg.

Ja — paa den gamle Rangforordnings Stige
 „Justitsraad” over „Kancelliraad” staar.

Nu fordrer du, min Ven, at jeg skal gjøre
 Badutspring over mine Evners Skranke;
 forlængst jeg opgav rent den Ungdomstanke
 ved Versets Klang at fange Folkets Øre
 som lyrisk Virtuos i Drachmannsk Stil,
 at lade Plektret fare lig en Pil
 henover hele Sprogets Strængeskala
 og tvinge frem dets lifligste Musik
 saa let, som du kan deklinere *ala*.
 Paa Vers jeg magter nu kun Polemik
 og muligvis en lunefuld Fortælling.

Han.

Jeg mener dog, din Ungdomstids Lyrik
er mere end det bare Pærevælling.

Jeg.

Min Ungdomstids Lyrik! Den har jeg glemt,
og det har Andre med.

Han (smilende).

Jeg véd bestemt,
at midt i Eyen en gammel Ven der findes,
som i det Mindste Noget af den mindes.
Og — for at tækkes dig med den moderne
Betragtningsmaade — han har Lyst at se
ind gjennem en fortykket Cellehindes
Kanaler til den lyriske Gelé
om den oprindelige Cellekjærne
og granske ud, hvorlunde der har dannet
sig ud af den en Prosa-Epopé.
Og, naar saa lærd han taler, synes jeg,
at du maa sige Ja ... Du kan ej Andet ...

til spredte eller glemte Vers at samle
og deriblandt dog nogle af de gamle.

Jeg.

Og om alligevel jeg sagde Nej?

Han.

Husk saa paa denne Aften her i Skoven,
paa Dagens kongelige Purpurdød,
paa denne lyse Nat, hvor hvid og blød
en Lysstrøm sagte risler ned fra oven!
Tænk paa en Landsbymand, der vandrer hjemme
paa Fyen sin enlige Spaseregang
langs Vejens Grøft med Gaaseurters Brænne
og maner under Aftenklokkens Klang
saa tidt og ofte op af Mindets Gjemme
den Tid, da han stod Fadder til din Sang.

III.

Jeg rejste mig, førend jeg havde svaret.
Jeg værgede mig mod at drives ud
i dette Følelsernes brede Flud,
som denne kjære Mand endnu bevared.
Saa gik vi over Sletten ganske tavse
og naade Klampenborg ad kjendte Spor:
paa Vejen brødes kun den lange Pavse
af et og andet ligegyldigt Ord.

Igjen paa Kapervogn til Bys vi kjørte
i Juninattens mælkehvide Dis,
af Iljulets Karm jeg stødvis Klirren hørte,
usynlig Søen sig i Søvnne rørte
paa en urolig, kraftig Drømmers Vis.
Min Ven sad tavs med sænkte Øjenlaage,
hans Stilling var en Smule løs og slap,
hans Hænder folded sig om Stokkens Knap,
og Skjægget drypped af den vaade Taage.

Ja, han saâ ud, som kunde han fortrolig
betro sig til Enhver, han stødte paa,

XXXVII

thi nu, da Øjnene var lukte til
med deres mystisk-gaadefulde Spil,
stod hver en Ansigtslinie klar og rolig,
og hver en Muskel trygt i Hvile laa.

Hvor var det mig bekjendt — og dog hvor fremmed
det rare Ansigt i den lyse Nat!

Det syntes mig, jeg med et Ryk blev sat
i mange Aar tilbage — Barndomshjemmet —
mit Rusaar . . . ja en ganske anden Slægt
end den, jeg virked for, sig løfted brat
fra mørke Kroge i Erindringsgjemmet;
og disse Magter, i hvis Varetægt
han hvilte trygt, hvis Navne for mig lode
med mythisk Klang, blev manet fra de Døde
og svæved rundt som Spøgelser i Taagen.

Mit andet Jeg mig tyktes denne Mand,
som enten slumred eller drømte vaagen.
Hvis jeg var vandret samme Vej som han,
der fordum syntes banet for mig ligge,
og lunt var havnet ude i vort Land
paa et og andet kjønt idyllisk Sted,

hvor Nutidskampens stærke Toner ikke
 forstyrrede min Kjærlighed til Fred,
 hvor kun dens fjerne Gjenlyd dirred sagte
 som Aftenvinden i et Pilehegn,
 hvor kun en enkelt opvakt Venstredeg
 til Krusning Gadekjærets Vandspejl bragte,
 hvor Tanker, Bøger, Nyt og Gammelt drøftes
 med samme Sindighed og kolde Blod
 som Landsbyhøkeren, naar i sin Bod
 han ser paa Skaalerne, der sænkes, løftes,
 bestandig passiarende med Kunden,
 indtil Balancen endelig er funden —
 hvad saa? . . .

Saa havde jeg vel sagtens levet
 af det, jeg i min Ungdom samled ind,
 og af og til for Tidsfordriv vel skrevet
 en lille Sang med blidt bevæget Sind,
 og efter Dagens Arbejd have tyet
 til gamle Tanker og til gamle Sange,
 ja sagtens mer end Præsten der jeg bange
 det løjerlige Nye havde skyet.
 I fordums Tider var det ham, som vakle
 mig, naar i Drømmene jeg døsed hen.

XXXIX

Førend vi skiltes, jeg ham Haanden rakte
og sagde: Jeg skal tjene dig min Ven
og samle mine Vers — en fragmentarisk
Beretning om en Livskamp, der er ført,
mens stærke Drøn har buldret rundt omkring,
og Ilvirvelstorme Aandens Luft har rørt,
— hvad eller om du vil — om et ikarisk
paa lyrisk Solfart anlagt Opadsving.

I.

Studenteraarene.

1855—62.

Jeg vil ud.

Jeg vil ud! — jeg vil flyve fra Bøger og Støv,
hvor ellers jeg sidder og roder.

Jeg vil ud! — jeg vil indaande Duften af Løv,
høre Sang, som ej gaar efter Noder.

Jeg har læst, jeg har svedt over mangen en Bog
og tumlet med stridige Problemer;
men nu vil jeg prøve at læse et Sprog,
som ikke la'r sig fange i Systemer.

Af Træet vil jeg lære at hige højt i Luft,
suge Liv af den glødende Kugle;
af en Ræv kan jeg lære at bruge min Fornuft
og romantisk Mystik af en Ugle.

Industrien i Myretuens Værksteder vil
mig Forstand paa det Praktiske give,
af det grublende Pindsvin, med Pigge dækket til,
faar jeg Sans for det Spekulative.

Og af Kragers og Allikers vrælende Hær
kan jeg lære demagogisk at tale,
men af Sneglen, som for Alting sin Husfred har kjær,
konservativ at sky det Radikale.

Og Raaen skal lære mig paa Jordbundens Plan
at sætte over hemmende Tuer,
og Høgen skal lære mig, hvor Verden er human
imod Fjog, der er fromme som Duer.

Ja selv Gjøgen, som saa fræk sine Æg putter i
stakkels fremmede Smaafugles Senge,
skal lære mig at sky et forfaldent Geni,
som vil Samfundsprinciperne sprænge.

Der er Liv, der er Liv i den Skov, kan du tro.
Kom herud, du Poet og bliv lyrisk!
Kom herud Prosaist! her har Væsener Bo,
som kan lære dig til Gavns at blive dyrisk.

Men se, Sangfugle dig, du poetiske Fyr!
jeg med Raaer og Træer helst anbefaler;
dig, min tykke Filister, skal jeg vise nogle Dyr,
hvori du skuer dine Idealer.

Jeg selv, som vel sagtens er lidt af begge Ting,
ser baade paa det Ene og det Andet,
og søger, mens jeg saadan gaar og driver omkring,
at blive rigtig alsidig dannet.

Ja flyv bort, ja flyv bort fra det kjedelige Bur,
flyv bort fra den lummervarme Stue!
Langt sundere der er i Vorherres fri Natur
end paa Kvisten ved Lampens dvaske Lue.

Vinduesfantasier.

I.

Mig gribe lyse Tanker, og med dem jeg flyver væk,
langt bort fra mit snævre, lille Kammer
til Haven med den gamle, den høje Nøddehæk,
med de blomstrende Æbletræers Stammer.

Jeg flyver hen til dig i den Juniaftenstund
og ser dig mellem Havens Blomster vanke
imellem røde Roser, væved' ind i Plænen Grund,
mellem Lilier saa knejsende ranke.

Den lille Straahat dækker knap det krusede Haar,
som ned over Skulderen sig bugter,
den hvide Kjole Folder om de fine Lemmer slaar,
og Duggen den bløde Hals befugter.

Se, hist paa Bænken sidder din Fa'r med sin Avis,
paa Panden har han opskudt sine Briller.
Imellemstunder tager han af Daasen en Pris
og slaar til Myggesværmen, som ham driller.

I Lysthuset under de store Lindetræer
Maskinen staar paa Bordet og koger;
den hvæser, som den skulde til at tabe sit Vejr
og hvirvler fra sin Skorsten fine Taager.

Du hører ej din Tante, som vil kalde dig hen
til Aftensbordet. Hvorpaa mon du tænker?
Hør — er det paa din fjerne, din lønlige Ven,
som du gav til Julegave gyldne Lænker?

Han er dig nær, du Søde; nys fløj han over Land
paa Længselens pilsnare Vinger;
han er her lige ved dig, og rundt omkring dig han
som et Møl omkring Lyset sig 'svinger.

Han hører jo din Røst, som formæler sin Klang
med hin Kvidren paa Grene og Kviste,
og med Aftenvindens dæmpede, bævende Sang,
som gennem Bladehanget vil sig liste.

Med dig han lytter tavs til det dunkle Blomstersprog
og grunder paa dets hemmelige Tanke,
med dig han staver Skriften i Naturens Billedbog
ved Aftenhimlens Solglimt, det blanke.

. . . Men hvad var det, der skreg? Det til Marv og
Ben mig fôr —

Var det fra Reden hist i Træet Skaden?
Aa, Herregud! Jeg sidder jo i Vinduet og glor;
det var jo bare Vægteren fra Gaden.

II.

Naar fast jeg har stirret i Bogen mig blind,
og Hjernen den længes til Hvile,
saa svøber jeg lunt i min Slaabrok mig ind
og farer afsted som den letteste Vind
vel over de hundrede Mile

til dejlige Lande, hvor Luftningen sval,
omsuser Orangernes Grene,
hvor store Violer sig fylker i Dal,
hvor Villaen knejser med Marmorportal;
men tror I, jeg rejser alene?

Nej dig ta'r jeg med, allerkjæreste Skat.
Og begge saa let som en Tanke
vi sænker os ned i den tindrende Nat
i Lavrens metallisk rislende Krat
med Bræmmer som Sølvets saa blanke.

Og rundt om dit Liv har jeg krummet min Arm,
og begge vi sitre af Lykke.
Du læner dit Hoved saa tæt til min Barm,
din Kind kan jeg føle saa blød og saa varm,
et Kys paa dens Hud maa jeg trykke.

Mens saadan vi vandre vor ensomme Gang
i Duften af Rosen, Jasminen,
det synes mig, som gjennem Luften sig svang
en Hjerterne smeltende Kjærlighedssang
til Strængene af Mandolinen.

Min aabnede Haand ud i Luften jeg slaar
for Tonernes Perler at gribe.

Jeg vælter det Blækhus, jeg købte igaar,
et græsk Testamente fordærvet jeg faar
og taber af Munden min Pibe.

I Sovekamret.

Sé — der staar hun afklædt
under Lampeskinnet!
Barmens Høje røbes
af det tynde Linned.

Skottende mod Søstrens
Seng hun staar og lytter;
Haanden om den løste
Fletning tæt sig knytter.

Og, da hun er sikker
paa, at Søstren sover,
løber hun paa bare
Fødder Gulvet over.

Ned fra Væggen tager
hurtig hun Portrættet;
kysser det. Se saa blev
Hjertets Trang først lettet.

Ud hun Lyset puster,
op i Sengen springer.
Tavse Drømme røre
snart de bløde Vinger.

Faderlig Erfaring.

Hør min Søn, min kjære Peter!
jeg vil gode Raad dig give.
Følg dem endelig, ifald du
ej ulykkelig skal blive.

Hør — forlov dig ikke, førend
du dig lige strax kan gifte,
at ej Fanden altfor tidlig
lader dig Familie stifte.

At den Fristelse er farlig
trænger næppe til Forklaring.
Kjære Peter! tro din Fader
som en Mand, der har Erfaring.

Havde min Fornuft i Tide
fra den store Fare vart mig,
kunde jeg for hele denne
lange Tale have spart dig

af den simple Aarsag, at du
da ej havde existeret,
thi du er min Dumheds Frugt, som
mange Aar mig har generet.

Gjenboere.

God Morgen, du Gamle der ovre!
Jo vist — jeg ser det jo nok —
du staar for Spejlet og glatter
den tynde, graanede Lok.

Om lidt saa ta'r du dit Sytøj
og flytter til Vinduet hen,
saa sætter jeg mig ved Pulten
og kradser saa jævnt med min Pen.

I fordums Tider, skjøn Jomfru!
da gik det lidt flottere til,
da fløj vi afsted gennem Salen
i Dans til klingende Spil.

Hm — husker du Ballet i Skoven?
den Nat, jeg fulgte dig hjem,
da Maanskinnet fik lokket
de lønlige Tanker frem?

Men Jomfruen, tror jeg, blev stødt paa
den fattige Skriverka'l;
han gik nok fra sine Koncepter
og skabed sig, som han var gal.

Hun siden som Ballernes Dronning
de susende Danse tren;
han gik i de gamle Drømme
og blev en løjerlig En.

Men Jomfruen var dog for fornem.
Nu mærker hun, det var forkert.
Det Uheld at sidde over
hun længe nok har probert.

God Morgen, du Gamle! Nu er vi
vel næsten lige paa Straa!
Jeg synes, som stundom dit Øje
tankefuldt paa mig saâ.

Og — jeg kan ej gjøre ved det —
mit Øje bliver lidt vaadt.
Vi to har dog mangen en lystig
Polskdans i Samling traadt.

Den Gang var der Noget i Verden,
som løfted Ens Hjerte lidt,
og nu er saamænd det Hele
blevet mig lige fedt.

Saa — Nu har du taget dit Sytøj,
er flyttet ved Vinduet hen.
Nu sætter jeg mig ved Pulten
og kradser saa jævnt med min Pen.

Digterens Moder.

„Min kjæreste Madam! Deres Sorg jeg fatted strax,
den er jo saa let at forstaa.
Den Søn, De maatte miste, han hørte til den Slags,
hvoraf der kun findes saa faa.
Han var Digter, Madam! Og De maa forstaa mig ret,
jeg mener noget Stort med det Navn.
I hans Værker man finder kun sjelden en Plet,
og han efterlader Landet et Savn.

Men ikke sandt? — De tror jo, De skal se ham en Gang
hisset oppe, i Salighedens Lyst.
Og indtil den Tid vil jo hans Digtning og Sang
kunne være Dem en ypperlig Trøst.
Jeg skylder ham saa mangen behagelig Stund;
ved Gud, det var tungt, han skulde dø!
Men kjæreste Kone — det erindrer os kun
om, at Kjødet desværre kun er Hø.”

Saa talte Præsten. Derpaa han rejste sig og skred
over Gulvet med et højtidsfuldt Suk.
Den gamle Kone sænkede sit Strikketøj ned:
„Tak, Hr. Pastor! Deres Trøst er saa smuk.

Men bliv ej vred — jeg græder — naar man er
gammel, kan
man saa vanskelig med Sorgen faa Bugt, -
og derfor løber hele Tiden Øjnene i Vand,
skjønt, ved Gud, De talte grumme smukt.

Men blev jeg end hundred, ja blev jeg tusind Aar,
at glemme den Sorg blev mig for svært,
og paa hans Versebøger jeg mig ikke forstaar,
for jeg er kun saa simpelt belært.
Ja, naar i gamle Dage han læste selv en Sang,
det lige ind i Hjertet mig fôr.
Jeg havde aldrig tænkt, at saa dejlig en Klang
kunde bo i et Menneskes Ord.

Aa Gud — naar jeg tænker paa, hvor han var god
og rar,
hvor han holdt af sin gamle, simple Mo'r,
han, som de fine Folk jo paa Hænderne bar,
og som alle fortalte var saa stor,
han glemte mig dog aldrig, og naar i Hjemmet her
om Sommeren en Maaned han blev,
var vi to altid sammen. Jeg sad og strikked der,
og han sad ved Vinduet og skrev.

Jeg turde ej forstyrre ham, men naar paa ham jeg saâ
og standsede lidt mit Strikkeri,
saa stod der en Glans fra hans store Øjne blaa,
som om Stjerner skinnede deri.

Han mærked ej, jeg saâ ham. Han stirred for sig hen.
— Aa — hvor saâ han dog smuk og yndig ud!
Jeg tænkte i mit stille Sind: Nu faar han vist igjen
store Tanker sendende fra Gud.

Saa sad vi tidt til Midnat, for jeg blev aldrig kjed
af at se paa mit velsignede Barn,
og naar han fik sin Mappe i Skuffen lagt ned,
og jeg fik rullet sammen mit Garn,
saa klapped han mig gjerne og sagde: Mo'r fortæl
mig et Æventyr, før vi gaar i Seng,
et af de rigtig gamle, som fordrev os mangeln Kvæl,
den Gang, da jeg var en lille Dreng.

Jeg maatte op med Lektien. Han nikked og sa' Tak,
skjønt det Vrøvl var slet ingen Ting værd.
Han mored sig saamænd ved al den gamle Snak,
han, som dog var saa klog og saa lærd.
Ja — somme Tider, enten jeg vilde eller ej,
jeg maatte synge Viser, endskjønt
han rigtignok sang meget bedre end jeg
og selv kunde digte saa kjønt.

Naar jeg hørte, at Nattergalen første Gang slog
herude i min lille Nøddehæk,
en Himmeriges Glæde igjennem mig jog,
og jeg blev rigtig ung, rigtig kjæk.
Saa laved jeg hans Kammer til, og hele Huset om
jeg fejed, støvet af og rydded op,
og det tør jeg sige, at naar min Dreng han kom,
var det propert fra Taa og til Top.

Naar næste Sommer kommer, vil Nattergalens Slag
mig skære som den skarpeste Kniv,
saa vil jeg bare græde den lange Sommerdag,
for det Barn var min Lyst og mit Liv.
Lad Huset saa forfalde — det er ingen Nytte til;
han faar det jo dog aldrig at se.
Lad Haven kun gro til — ingen Moderssjæl vil
det dog gjøre den ringeste Ve.

Ja, undskyld, Hr. Pastor! Det falder ikke let
at tvinge sig i saadan en Sorg.
Jeg véd, at De vil sige, at det ikke er ret,
at Vorherre skal være vor Borg.
Jeg kan ikke gjøre ved det, men jeg tror alligevel
— maaske det er bar Enfoldighed —
at, om en gammel Kone ogsaa sørger sig ihjel,
vil Vorherre saamænd ikke blive vred.”

Til min Moder.

Du sagde nylig i Hu saa mod:

„Ak nu er jeg blind og gammel!”

... Hør, nu vil jeg sætte mig der ved din Fod
som lille Dreng paa en Skammel.

Og naar vi saa Munden paa Gang har faa't
om Ting fra de svundne Tider,
saa skal du se, hvor rart og godt
den Aftenstund for os glider.

Saa vil vi tale om Hjemmets Bo,
som Fred og Munterhed hygged,
og hvor de velsignede gamle To
saa kjærlig tilsammen bygged;
hvor Hver, som en Gang var kommen ind,
vel lysted en Stund at dvæle,
thi der var glade og frie Sind
og der var saa varme Sjæle.

Du husker jo nok, naar om Aftnen vi gik
i Haven rundt med hinanden,
og knap du Tid til at tale fik
for lutter Lugen og Vanden.

Men husker du, da du var bleven fed
og stønnede, naar du dig bukked,
og den Gang, du plat om i Plænen gled,
og Fader lo, saa det klukkede;

og Vinteraftnens fortrolige Stund,
naar Fader i Sofahjørnet
blæste saa vældige Skyr fra sin Mund,
at Katten hosted fortørnet,
og hvordan det kneb med Arithmetik,
og du maatte bøde paa Modet;
dū mente: Den Ramse Bogstaver fik
jeg sagtens en Gang i Ho'det?

Og siden, da jeg kom bort fra mit Hjem,
den Vandring paa hele to Mile
hver anden Søndag faldt tidt mig slem,
og Benene længtes til Hvile.
Men naade jeg Byen — i strygende Fart
ad Gaden til Huset jeg pilte.
... Fra Ruden dit Ansigt saa mildt og rart
Velkommen imøde mig smilte.

Men saa skal du fortælle, hvad nu
jeg ikke kan længer erindre;
dit Smil mig viser, at dybt i din Hu
de gamle Erindringer tindre.
Naa kom saa frem med den kjære Skat!
jeg synes, de gode Minder
har lyst i de stakkels Øjnes Nat
saa muntert og kjønt, som de skinner!

II.

F r e d s a a r .

1863—74.

Du kjender de gamle Sange.

Du kjender de gamle Sange
om Dybets sælsomme Magt,
der levende Sjæle kan fange
med lokkende Blik som en Slange,
der holder paa Fuglen Vagt,

hvorlunde det Dyb os fylder
med Længsel forførende sød,
mens Bølgen, der Havstokken skyller,
med sugende Magt os tryller
derved i sit grønne Skjød..

Hvor fristes vi til at støde
Foden fra Skræntens Jord!
hvor drages vi hen til de Døde,
hvor længes vi efter et Møde
med Aanders lydløse Kor!

Gaa bort fra Brinken i Tide,
du tavse, stirrende Mand!
Vend om for vaagen at stride,
vend om for modig at lide
igjen i de Levendes Land!

Tro de Røster ej, som summe.

Tro de Røster ej, som summe
foran, bagved, rundten om,
disse gammelkloge, dumme,
som ad al Begejstring brumme
deres gnavne Hverdagsdom!

Ja, de love Mag og Hygge,
Læ for Stormens vilde Kast,
ja de spaa dig Dage trygge,
hvis du blot vil bo og bygge
som en ærbar, tam Hanskvast.

Tro dem ej! De vil kun øve
Vold imod din Aands Begjær;
de kan blot din Uro døde
ved dit unge Blik at sløve
for Guds Sols og Stjerners Skær.

Lev saa heller som Zigeuner,
pisker Regnen end dit Skind!
I det Fri sig Blikket højner,
saa det fjærnt, men sikkert øjner
Sandhedsborgens stejle Tind.

Nej, du skal din Tro kun fæste
paa de Øjeblikke faa,
da dig store Tanker gjæste
ridende paa Vingeheste
gjennem Himmelrummets Blaa.

Husk de Stunder, da du skuer
Livets hele Blomsterflor,
rige Farver, blanke Luer,
fulde Former, bløde Buer
tæt befolke Luft og Jord!

Tro paa Ordene, som Aanden
hvisker dig i Øret ind!
De vil trøste dig i Vaanden,
naar du sidder bleg med Haanden
modløs støttet til din Kind.

Op, prøv det unge Mod!

Op, prøv det unge Mod!

Sky ikke Striden!

Køl ej det varme Blod

med Kløgt før Tiden!

Imod det største Maal

du skal dig svinge,

mens, lig en Fjer af Staal,

din Kraft kan springe.

Og, naar du ikke op,

hvorhen du stunded,

har du til Fjeldets Top

ej Vejen fundet,

hin Rosenglans, som staar

om snedækt Tinde,

vil alle dine Aar

dit Blik omskinne.

Og skal du siden gaa
i Dalens Taage
og maalløs høre paa
de gamle Kloge,
luk op for Minders Gjem
fra Vandringsstunden!
og Vrøvlet lokker frem
et Smil om Munden.

Efter Wienerfreden 1864.

Mit skønne Sprog — det eneste, der klart mig giver
Klang
til det, som frem med Kildemagt fra Hjertegrunden
sprang,
har Skæbnens Magter viet dig til Undergang, til Fald,
og lyder op fra Tartaros til dig et Dødens Kald?

Hvad vore Fædre hilste glad i Seklets Morgenstund,
da Sangens Blomster vælded frem saa mægtig fra vor
Grund,
var det en bitter Haan af den kolde Verdensmagt,
der klædte Svanesangen ud i Sejershymnens Dragt?

Var denne Ungdomshigen stærk, det lyse Frihedshaab,
der nys paa Slesvigs Marker fik Martyriets røde Daab,
var det en Krampespænding, der jog fra Døsen op
kun for at matte mere ud den syge Folkekrop?

Det gamle Led det er jo brudt. Vidt aaben staar vor
Vang,
og ned i Brystet tvinge maa vi Dronning Thyras Sang.
Tidt nynned jeg den for mig selv, men tav igjen saa ræd,
thi højt ved disse Toner vore stolte Minder græd.

Ak Vikingaanden! Den er død. De gamle Kæmpers Æt
er bleven til saa blødt et Folk, der lær og græder let.
I Sommernatten Duggen rigt nedrisler paa vort Land,
men hurtig tørrer Morgnens Sol de runde Draabers Vand.

Lérurnens Aske kan vi ej indblæse Livets Pust,
den gamle Kæmpebenrad er af Højens Jordskred knust,
og store Ord erstatter slet de tunge Spyd og Spær,
og Fraser skræmmer ikke bort fra Grænsen Fjendens Hær.

Sé, Bøgen trænger mer og mer fra Skoven Egen bort,
det Bløde har besejret, hvad knudret er og haardt;
vort Sprog har ikke mere Klang som Hug paa Brynjens
Skæl,
men som en Drossels Sang i Krat i varmediset Kvæl.

Men til det Bløde, Milde har vel Verden ogsaa Trang;
det brusende Orkester har jo Brug for Fløjtens Klang,
der snor sig saa behændigt i den store Symfoni,
og fanger sikrest Øret ved sin simple Melodi.

Saalænge Folket bliver tro den Plads, der blev det undt,
saalænge det sig holder til, hvad der er sandt og sundt,
saalænge Sproget bøjer sig til ædle Tankers Bud,
al Verdens Vold og List kan ej fra Jord det rydde ud.

Saalænge højt vi juble kan for hver en Tankens Sejr,
om ogsaa den, som vandt den, blev født i Fjendens Lejr,
saalænge vi kan synge med i Aandens Verdenskor,
saa længe er der sikret os et Ly, et Hjem paa Jord.

Rundskrivelse til Vennerne

(1867).

Ja vist har jeg nu faaet rene Gulve,
paa Stolene Sæder, paa Bordet Lampe!
Hør, ærgrer det Jer, I gamle Ulve,
med hvem jeg har kæmpet saa sejge Kampe,
naar løs det gik til en drabelig Dyst
med knejsende Flaskers Helbatterier,
og vi blev saa fulde i Stridens Lyst
— af svulmende Fantasier?

I Slaabrok, hvori mangt et Hul var revet,
jeg sad i en Stue sort som en Gryde,
der har I paa Loftet med Kjeppes skrevet
de Runer, som knap nogen Lærd kan tyde.
Der Tankerne fløj i de frieste Sving
fra højst balstyrige unge Hjerner;
fra Jordens Pøl de satte i Spring
højt over de højeste Stjerner.

Hør, ræddes I over de Spyttbakker,
der glinse saa skurede, blanke, rene?
Og mumler I, at I helst Jer betakker
for saadan en højst overflødige Gêne?

Og spørger I: Skal vi forandre vort Sprog
og stramme os op i den sorte Kjole
og tale pænt som en Andagtsbog
i polstrede Lænestole?

Jeg nægter jo ikke, at midt i Rusen
har knitret en Gnist af en Guddomslue,
at stundom et Vingeslag af Musen
har suset gennem den lille Stue.
Men altid for Hende her aabent skal staa,
og højt skal hun hyldes som Æresgjæsten;
jeg beder blot, at hun tage maa
Gratierne med til Festen.

Men Pænhed skal ej lægge Baand paa Talen,
og Selskabsgrimacer I ej skal lære.
Her ser I Apollon paa Piedestalen;
gid venlig han vilde min Husgud være
og skræmme fra Stuen med sejrende Smil,
hvad listende tripper af Flovhedsvæsen,
og ramme sikkert — med sylspids Pil
Dumheden lige paa Næsen.

Saa lad da kun Ordene dristig runge!
Det gjør ej det mindste, de falde lidt drøje,
naar Hjerte og Aand har lagt dem paa Tunge,
og Tankerne hige imod det Høje.
Et let Draperi kun, der folder sig smukt,
men ej forvansker det kraftige Nøgne,
det hemmer ikke Bevægelsens Flugt;
hver Muskel sig frit kan højne.

Og Bakchos skal ej gjennes bort fra Huset;
nej, lad ham kun komme med alt sit Følge,
saa slynge vi Vedbend rundt om Kruset,
og lystige Viser i Stuen skal bølge.
Min lille Viv kan saa godt være med;
kan Guden vel hende forulempe?
nej, der er slet ingen Fare ved:
Apollon vil Larmen dæmpe.

Paa Ballet.

Se, hvor hun sig svinger
saa smidig og let!
Gjennem Salen klinger
Violin og Klarinet.

Hendes Øjne finkle
som Kronernes Glans,
hendes Lokker dunkle
ringe Takt til hendes Dans.

Midiesmal som Vaanden,
saa kjælen, saa varm,
drager dybt hun Aanden,
højt løftes hendes Barn.

Næppe den sig dølger
bag Silken, den blaa;
det er, som naar Bølger
over Digevolden slaa.

Blodet gennem Aaren
med Sundhedens Kraft
svulmer som i Vaaren
de unge Stænglers Saft.

Derfor, plantefrodig,
som Barnet saa glad
styrter hun sig modig
i Ungdomsjublens Bad.

Men de lange Bænkes
Besætning er vred;
Pebermøer krænkes
af den Uanstændighed.

Gamle Hunde tude
ved liflig Musik,
løfte deres Snude
med et ethisk Alvorsblik.

Gjø mod Himlens Stjerne
er Køteres Lyst.
Folks Moral er gjerne
lidt i Slægt med Hundes Røst.

Foraarsvise.

Saa se dig dog ud!
længst Solgudens Skud
har kløvet i Vandenes Panser et Brud.
Nej se dog! i Nat
hver Krokus har sat
saa frejdig paa Ho'det sin guldgule Hat.

Fra Stuen dig riv!
Af Dødskulden stiv
selv Sneen er smeltet til klingende Liv,
som skvulpende Vand
den farer paa Stand
med skummende Trods over Stene og Sand.

Af Fugtighed fuld
er Agerens Muld,
nu grønnes af Spirer et lovende Kuld;
hør Lærkernes Slag
i solmilde Dag
om Vaaren, der svinger sit tindrende Flag.

Og Blæsten er ret
saa frisk og saa let,
den tørrer hvert Øje, der nylig har grædt,
den aander i Blod
dig Ungdom og Mod,
snart mylrer et Blomsterflor tæt ved din Fod.

Blaa Himmel og Sol!
Avrikel, Viol!
alt Livet, der pranger i nyvævet Kjol!
Ud skynd dig og nyd
al Ungdommens Fryd!
at gruble og sørge er slet ingen Dyd.

En Flaske Tokajer.

Ved et sælsomt Mirakel
har jeg pilket en „Blaa”,
og saa let som jeg vandt den,
saa let skal den gaa.
Hør — af Løsøre vist
vi til Overflod ejer —
lad den springe den Lap
til en Flaske Tokajer!

Og to Glas af de slebne
skal min Vin slutte ind.
Se paa Kanterne spiller
et syvfarvet Skin.
Mod den funklende Sol
ville Glasset vi svinge,
i den sitrende Luft •
højt vort Hurra skal klinge.

Kan du se, hvor den rødmer
som en brændende Glød?
Kan du mærke den hede
med Lue saa sød?

Højt sig rejser vor Krop,
bliver rank som en Søjle,
og ubændigt vort Mod
bryder Remme og Tøjle.

Marsch! Vi vandre til Ungarn,
hvor et Solstraalevæld
tvinger Vinranken frem af
Karpathernes Fjeld.
Se paa Sletten de Blus
fra Zigeunernes Skarer!
og i langstrakt Galop
de broderte Husarer.

Se, hvor Piger og Svende
sig i Ringdansen sno!
Tamburinerne hoppe
paa trommende Kno.
Hør, de trampe saa fast
med de Støvler saa store,
hør den taktfaste Klang
af den klirrende Spore!

Se Magnaten fra Skimlen
smider Penge i Grams,
han har Forværk til Bræm paa
en guldsnoet Vams.
Se hans Knebelsbart langt
ud i Luften sig sprede,
martialsk ved hans Lænd
rasler Krumsablens Skede.

... Er der mere i Flasken?
— Nej, jeg tror, den er tømt —
Ikke sandt? For fem Daler
har prægtig vi drømt.
Til vort venlige Hjem
skal nu atter vi drage
med en Skat af Humør
for de nærmeste Dage.

Det skal synge og klinge
i vor daglige Dont,
saa vi ler ad det Pjank, som
har før gjort os ondt.
Hør — af Løsøre vist
vi til Overflod ejer —
naar jeg pilker en Lap,
skal den gaa til Tokajer.

Brevvexling.

Du skrev mig til om den glade Tid,
da ud i Livet vi stævned,
saa sikre paa, at den største Id
var den, som lettest vi evned.
Vi tænkte, Søen var blank og klar
og med os Himlen og Vejret,
at Himlen os gav paa hvert Spørgsmaal Svar,
som inde i Brystet gjæred.

Vi ænsed ej Sne, vi agted ej Frost
ej Regn eller fejende Storme;
hver Sky vi saâ, som hos Ariost,
til Fépaladser sig forme.
Og Cymblers og Pavkers og Valdhorns Klang
vi hørte i Luften strømme.
Vi tænkte: Vi skal i udødelig Sang
vel fange de store Drømme.

Og Tanken skal fra sin Kongestol
al Livet som Hersker syne,
fra den som fra en elektrisk Pol
dets Fylde skal samlet lyne.

Tilsidst vi smykkes med Sejrens Krans
af Verdens dejligste Kvinde.

Hurra! Hvor bliver vort Liv en Dans
omkap med Foraarets Vinde.

Nu skriver du, sort af Melankoli:

„Aa Gud, hvor vi ynkelig rokker,
fra Ungdommens Helte-Kothurner vi
faldt ned paa de fladeste Sokker!
For Aandens Throne Kathedrets Stol,
for Sceptret et Spanskrør med Flænge,
for Lyn fra Tankens knitrende Pol
kun Torden mod dumme Dreng.

Ak jeg er bleven en knortet Stub
med Rodskud myge og spæde;
en L'hombre, lidt Toddy paa Byens Klub
er al dens Gjødning og Væde.

De hentørres jævnt under grundig Snak
om Kjøbstadens Tarv og Bedste,
om Kjøbmand Jespersens ny Tobak,
om Byfogdens nye Heste.

Og du — naar du bliver tung og dum
og mat efter Vejret snapper,
sig — søger du aldrig det mørke Rum
ad Kjeldrens fortrampede Trapper?
men ser dig forsigtig først omkring,
om ej en Elev dig betragter —
og saa — et dristigt Rubikonspring
til Dybets vinrige Schakter!”

... Ja meget vi har i Livet sat til,
som bittert vi længes efter,
og meget tabte vi ved det Spil,
hvortil vi manglede Kræfter.
Men Længslen mod det forjættede Land
den banker endnu i Brystet,
min Ungdomstro jeg bevarer som Mand,
den har ej Skuffelsen rystet.

Vi gik vel ikke i Høvdingers Tal
paa Toget, mod Lyset rettet,
og Livet gav os et ringere Kald,
end Ungdomsdrømmen forjættet.
Vi drog kun som Menige med i Trop,
men var dog ej at foragte;
endnu kan ret det mig mande op
Kampens Ar at betragte.

Og ser vi den gamle Fane forbi
med hvirvlende Trommer marschere,
som Veteraner da ville vi,
instinktmæssig, stramt præsentere.
Lys, Ungdomsminder, en enkelt Gang,
klart paa vor Gjerning derhjemme! —
De gamle Marschmelodiers Klang
den kan jeg dog aldrig glemme.

Privatbillet.

Du er jo end saa frisk og smuk,
som da du var min Ungdoms Brud
og sendte dine stille Suk
i Hjemmets dunkle Have ud.

End elsker du de grønne Træer,
den friske Vind, det klare Vand,
end drømmer du i Stjerneskjær
saa sødt om et forjættet Land

Og vandrer stadig her saa sund,
saa stille, fordringsløs og god,
og ser hver Urt i Skovens Bund,
Skovmærket bly ved Bøgens Rod.

Du minder mig saa mangen Gang
om Vaarens første Blomsters Duft;
din Stemme har sin gamle Klang
som Lærkekvad i Foraarsluft.

Og i vort jævne Hverdagsliv
du Farver, Duft og Toner strør.
Held den, som fik en saadan Viv!
han har det bedst bag Hjemmets Dør.

... Din gamle Elsker her i Løn
en Vise til dig tømret har.
Hør — sig, at den er ganske kjøn,
saa bliver han saa glad, den Nar.

Rejseindtryk.

Her ser man kun saa lidt, saa lidt
for disse tætte Pilehegn,
og al Ting er saa fedt, saa fedt
i Lolland—Falsters flade Egn.

Bag Pilen Hveden gror i Læ
af leret Jord, saa fed som Smør,
og Sulet gror paa Folk og Fæ
og begges Sind gemytligt gjør.

Saa fed en Svend, en Mø saa trind
med lysblaat Øje, hørgult Haar,
med dejlig Æbleskivekind
man møder her, ihvor man gaar.

Et philanthropisk, smørret Smil,
en uforstyrret Ligevægt
— det bedste Skjold mod Sorgens Pil —
man finder hos den brave Slægt.

Et Gjensyn.

Nej! Velkommen! Er det dig, du Gamle?
Fandt du dog en Gang til Kjøbenhavn?
Vil du ny og glade Indtryk samle
til at krydre Dagene, de gamle,
ovre i din fynske Fødestavn.

Ih, men Gudbevares! Hvilken Mave!
Skyldes den nu blot den fynske Grød?
Hvilke barske Tanker kunde grave
slige Furer i din Pande, Brave?
Fy for Fanden! Næsen er lidt rød.

Du, som var saa fin og slank som Kvinden,
Du, hvis Teint var skær og jomfruren,
Du, hvis Tanker fløj omkap med Vinden
over Sten og Stok og Stub som Hinden,
gaar saa værdig paa solide Ben.

Men paa Øjnene jeg strax dig kjendte
med det Blik — saa barneaabent — stort,
der ser ud, som havde du i Vente
Ting vidunderlige — ubekjendte,
gjemte bag et Féslots lukte Port.

Livets Møllestøv har ikke lagt sig
paa en Sjæl, der kigér ud saa glad.
Har end Verden tung Erfaring bragt dig,
har en indre Stemme stedse sagt dig:
Himlens Dug for Jordens Slid er Bad.

... Tag den Pibe — den, du mig foræred —
end dens Spids bær Mærker af dit Bid.
Som Relikvie jeg har den æret,
min og Tidens Tand dens Brødre tæred,
saa de gik itu af Bid og Slid.

Ser du Shakespeare der? Din var ej Fejlen,
om hvert Bind ej revet blev itu;
thi du sprang fra Stolen op med Stejlen
ridsed Kryds i Randene med Neglen,
mens du raabte: Det er dejligt, Du!

Skal vi ud i Byen? Skal vi snuse
under vor profane Pilgrimgang
efter Steder, der vort Mod saâ suse
frem som Vandet fra en aabnet Sluse
hilsende sin Frihed højt med Sang?

Skal vi atter Gadens Fliser maale,
se de Skjønne drage os forbi;
mindes Tiden, da vi som paa Naale
stod, naar bag et Slør vi skued straale
hen imod os Livets Poesi?

Skal vi ta' til Skoven, der sin Skulder
løfter op imod den hvide Sky?
ud, hvor Bølgen over Stene ruller,
og med Vuggeviser Sindet luller,
lokker gamle Minder frem paany?

I de høje Bøges stille Verden
digter vi paany vor Sjæls Idyl.
Nymferne betragte vil vor Færden
— ligner vi end Fauner paa Gebærden —
med et Smil for gammelt Venskabs Skyld.

Men iaften vil vi være hjemme
— Bud jeg efter ungarsk Vin har sendt —
Har den holdt sig, Du — din rare Stemme?
Bellmans Viser må du aldrig glemme.
Syng om Branden i Kolmätargränd!

Syng, som skulde det naa op til Skyen,
bære med sig Livets tunge Vægt!
Og naar saa du kommer hjem til Fyen,
husk, da sidste Gang vi gik i Byen,
og at tro du fandt din gamle Knægt!

Søg i Tide Ly.

Søg i Tide Ly
i den store By,
var det selv blandt Kvistens trange Celler;
byg dig der en Bo
for din Sjælero,
lad dem saa kun skjænd's i Husets Kjelder!

Søg i Tide Ly!
men ved Kampens Gry
stil dig i Geled med Pande aaben;
husk Du har et Sted,
hvor du kan i Fred
slibe blanke dine gode Vaaben!

Madonna i Palmelunden.

(Efter Lope de Vegas: *Las palmas de Belen*).

Naar I flagre om Palmerne,
hellige Engle,
hold saa Grenene stille!
Mit Barn skal sove.

Bethlehems Palmer,
som Vindenes Aande
saa vredelig ryste,
som knage og brage,
o dæmp Eders Susen,
hold Grenene stille!
Mit Barn skal sove.

Det hellige Guds barn,
som er bleven saa træt
af at græde paa Jorden,
til Slummer trænger,
vil sove en Smule
fra Jordlivets Jammer.
Hold Grenene stille!
Mit Barn skal sove.

Det bidende Vindstød
mit Barn forfølger;
jeg ejer jo intet,
som kan ham dække.
Hellige Engle,
som flyver i Luften,
hold fast paa de Grene!
Mit Barn skal sove.

Spansk Folkesang.

(No tocaràn capanas).

For mig skal ingen Klokker
til Ligfærd ringe.
At død er slig en Stakkel,
kun lidet spørges.
Mit hele Følge være
min svundne Ungdoms Drømme
i Sørgeklæder.

Fornægtelse og Bekræftelse.

Man kalder dig Fornægter,
En, som paa Intet tror,
naar vildt du slaar og fægter
med Himmel og med Jord.

Men jeg kan i din Stemme
høre den Vemod dulgt,
hint Minde, du vil glemme,
som altid har dig fulgt.

Dets Klage dæmpet klinger
fra dig til hver en Tid,
og ej du det betvinger
ved alt dit hvasse Vid.

Naar vildest paa du bryder
og tordner ud dit Had,
for mig det altid lyder,
som om en Bøn du bad.

En saaret Sjæl, der lider,
Husvælelse vil faa;
en Aand, der tappert strider,
en Gang vil Freden naa.

Men du, der dvask bekræfted
hver officiel Plakat,
som man paa Porten hæfted
i Kirke og i Stat;

du altid er saa færdig
med positive Svar,
saa alvorsfuld, saa værdig,
saa triviel — og klar.

Den monotone Præken,
der gaar saa færdig ned
ad Stolpen — op ad Væggen
i salig Søvnighed,

den gemmer ingen Higen
og intet Hjerte stort;
den er vist næppe Stigen
til Himmeriges Port.

Du tror, at du er naaet
til Havets dybe Grund,
naar du forsagt har staaet
paa Badekassens Bund.

Etatsraaden.

Etatsraaden drager fra Gilde
— det stod for en Jubilar —
Paa Skydebanen Champagnen
massevis strømmet har.

Der var saamænd dem, der paastod,
Etatsraaden var noget ør;
han holdt sig dog lige saa værdig,
alvorlig og stram som før.

Trøstig ad Vejen han styrer;
— den gik over Vesterbro —
men underlig døsig, fantastisk
de Gaslygter paa ham glo.
De hopped og dirred og dansed
med Svajen og Nejen saa sær;
Alt havde tabt Balancen
endogsaa Huse og Træer.

Selv Frihedsstøtten, som ellers
har saa adstadigt et Præg,
saâ ud for Etatsraadens Øje,
som leged den med den Leg.

Etatsraaden tog sig til Panden:
„Er Vesterbro bleven gal?
den ter sig saa underlig fjantet,
som havde den en Perial.”

En dunkel Erindring opdukked
og gav ham af Trøst et Stænk,
at hist i de „smaa Alleer”
stod en eller anden Bænk.
Imellem de dansende Træer,
imellem de hoppende Blus
han naaede did og sig troede
i Ly for gjøglende Puds.

Og ned imod Bænkens Planke
han faldt saa tungt som en Sæk,
men følte sig greben om Livet
og stivned i panisk Skræk.
En Stemme, der mindede ham ganske
om Støttens i Don Juan,
i Nattens bundløse Stilhed
hæst ham imøde klang:

„Jeg drømte om funklende Øjne,
jeg drømte om skummende Vin;
nu vækkes jeg op af et natligt
hjemdrivende Knejpesvin.”

Etatsraaden kom til sin Samling:
„Naa, naa, vær ikke saa grov!
jeg kunde jo slet ikke vide,
der sad en Herre og sov.”

Ved Lygteskjæret han skimted
et Skjæg, saa struttende bredt,
to Øjne store og blanke,
et Ansigt blussende hedt.
En Haand faldt ned paa hans Skulder:
„Ho, ho, min Fa'r! er det dig?
Dig ventede jeg aldrig at træffe
undtagen paa Dydens Vej.”

Etatsraaden studsede forbavset,
og lidt tilbage han fór;
han søgte at stemme Foden
haardt mod den usikre Jord;
han famled efter en Holdning,
som kunde bevirke Respekt;
han mærkede, han havde at gjøre
med et forfaldent Subjekt.

Da lød det: „Kjender du ikke
din gamle Kontubernal?”
— „Men Gud — er det dig? — jeg troede
at ... længst du var bleven — gal.”
— „Det er saamænd meget muligt,
men nu er vi ens omtrent.
Vi svømme jo broderlig sammen
i Fuldskabens Element.

Naa — fra Kancelliets røde
og sobre Skummelhus
du lister dig ud paa Broen
og drikker en ærlig Rus,

og dyrker andægtig i Løndom
som Mystos den herlige Gud
og skyller din tørre Gane
for muggent Kontorstøv ud.

Kom — Ingen i Nat dig kjender —
kom med til et prægtigt Lag!
den lystige Fest først ender,
naar atter det gryr ad Dag;
Saml Ungdommen i dig sammen,
glem Vrøvl og Embed og Rang!
vi alle skal puste til Flammen
med mangan en gammel Sang.

Og husk paa de svundne Tider
med Vaarens spirende Pragt,
paa Hjerteslaget det unge,
der stod med det Bedste i Pagt,
husk paa, hvor selv Taaren lindred
saa mildt som Morgenens Dug,
husk paa, hvor hver Ven var munter,
hvor hver en Pige var smuk!”

Etatsraaden rysted paa Ho'det,
han kunde sig selv ej forstaa.
Det var som i Clairvoyance
sin Dobbeltgænger han saâ,
der svæved luftig forbi ham
sejlende paa en Sky;
selv kan han næppe sig røre,
hans Fødder er tunge som Bly.

Hans Hjernebundter sig filtre
sammen som speget Traad:
„Aa, hvem der nu turde være
lystig, forsoren og kaad!
Jeg bryder mig ikke det mindste
om denne Etatsraadsrang:
men — jeg er dog altid Chef for
tredie Departement.”

Fast uden han selv det mærked,
han fulgte den Andens Fjed,
og langs ad Vesterbrogade
de blidelig sejlene gled.
Den Fremmede standsed omsider
og aabned en Gadedør;
de gik gennem lange Gange
i Mørkets ravnsorte Slør,

saa gennem en Gaard og en Have,
hvor Foden i Sne slog Sjap.
„Nu skal Du til at begynde,
min gamle Ven, hvor du slap.”
Med Skodder for begge Vindver
et lille Havehus laa.
Den Fremmede banked. Man aabned,
og Lys Etatsraaden saâ.

Der sad i den lave Stue
omkring det aflange Bord
en halv Snes halvgamle Fyre,
som op nu med Hurra fôr.

For begge de nye Gjæster
de gjorde saa høflig Plads
og svang over Ho'det i Luften
de svinglende fulde Glas.

„Jeg bringer Jer her en Broder,
som ikke blev Renegat,
min Kontubernal fra Regensen,
en rigtig god Kammerat.
Han avancerede mægtigt
ved Slid i Kontorernes Vraar,
men svigter ikke den unge
Gud med Vinløv i Haar.

Højt leve hver Sjæl, der tørster
i Livets vinløse Ørk,
hvert Øje, der spejdende søger
Lyset i Natten mørk,
hvert Hjerte, der har bevaret
den evige Ungdoms Gnist,
hvert Sind, som ingen Slags Skæbne
i Længden kan gjøre trist!

En gik *ad undas* i Elskov,
hans Tankers Dronning ham sveg;
En leged med Tid og Kræfter
en altfor hensynsløs Leg;
En troede paa Favntag af Musen,
men krysted den vaade Sky.
Dog smidig som Tjørnegrenen
sprang Aanden i Vejret paany.

Der er dog saa meget Prægtigt
paa denne rullende Jord;
der gror for hvert Skridt, vi træde,
jo Blomster i broget Flor.

Af Solens Glimten paa Vandet,
af Skyggens Bæven paa Blad,
af alle de flygtige Glæder,
der svæve forbi paa Rad,

af hvert et funklende Øje,
der har os fanget en Gang,
af Ekko, der døende flygter,
fra Ungdommens Jubelsang,
af hvert et duftende Minde
fra Fortidens rige Aar,
saa fyldig en Krans vi binde
og slynge den om vort Haar.

Med Vinens perlende røde
Draaber den vandes maa;
da dølge de fugtige Blade
Lokkernes tyndslidte Graa.
— Nu lader Sangene bruse
I gamle Krigeres Trop!
de Toner, som flagrende stræbe
fra Sneen mod Stjernerne op.

Her ser I nu min Etatsraad
— ej sandt — saa sjælden en Fugl?
I Nat har han listig sig vovet
ud fra sit ovnlune Skjul.”

— „Aa” — lød det fra flere Sider —
„det er jo Juristen Strøm,
i sin 'Tid Helt ved et Bæger,
en Elsker farlig og øm.”

Nu fæsted Etatsraaden Blikket
skarpt paa den glade Kreds
og mindedes fra sin Ungdom
hele den halve Snes.
Samtidigt vare de Fleste
Højskolens lovende Skud,
men vidt fra de slagne Veje
de skejede siden ud.

Tre Timelærere var der,
fremdeles en Toldassistent,
saa En, der var Noget i Banken,
saa En, der var Gadebetjent;
En ejed en Kro paa Landet,
En havde slet ingen Stand,
En var Billettør ved „Banen”,
og En var Brændevinsmand.

Dog lufted ham Intet imøde,
der simpelt var eller lavt;
han læste i hvert et Ansigt
noget saa trofast og bravt,
en Tro paa det Bedste i Livet,
et stille, smilende Haab,
der ej havde lidt det mindste
ved Tidens isnende Daab.

Historier lød nu i Masse
— en Mindernes Krønikeskrift —
om Dans under Skovens Kroner,
om dristig Nattebedrift.
Ad Piger, der havde dem narret,
med Hovedrysten de lo,
thi hen over Skuffelsens Vemod,
bygged de Sangens Bro.

— „De Fleste blandt os har fundet”,
tog endelig En til Ord,
„et temmelig tarveligt Stade
paa Markedspladsen paa Jord.
Men leve det lette, det lyse,
det frie, det frejdige Sind,
der samler os her om Glasset
ved Lysepraasenes Skin!

Vi samles kun enkelte Gange,
vi passer ellers vort Kram,
og trasker hver sine Veje
taalmodig, stille og tam.
En Gang om Sommeren Skoven
skuer vor lystige Sværm,
om Vinteren yder vor lille
Knejpe os Ly og Skjærm.”

— Man skiltes. Etatsraaden finder
med Møje sit nette Hjem.
Paa Sokker forsigtig han lister
til Sovekamret sig frem.

Hans Frue bag Dynebjerg
ham hilste med Snorken der;
saa trak han Klæderne af sig,
endskjønt med en Del Besvær.

Man siger, at Dagen efter,
da han paa Kontoret sad,
han længe, hyllet i Tanker,
ej skrev paa Papirets Blad,
at kjættersk han løfted paa Skuldren,
at spodsk sig hans Mund fortrak,
da han i Akterne læste
den lange, grundige Snak.

Det siges fremdeles, han listed
enkelte Gange sig bort;
hvorhen — fik Ingen at vide,
og Gætningen kom tilkort.
Men Dage derefter var han
ret i et prægtigt Humør
og gnaved og snerred ikke
ad Kone og Børn som før.

Kontoret præcist han passed,
dog sagde Ministeren tidt,
at Stilen i Embedsbreve
han gav altfor flot et Snit.
Fuldmægtigen vendte sig stundom
lønligt om paa sin Stol
og hvisket til Kancellisten:
„Han bliver mig vel frivol.”

En gjenvakt Erindring.

(August 1870).

Den klare, høje Høstdag mig nylig randt i Sind;
Septemberlyset strømmed saa bredt ad Ruden ind,
i Parken stode Lindene med tyndt og falmet Blad —
i Versailles' Galeri jeg saa tankefuld sad.

Jeg havde vandret ene fra Sal og til Sal,
fulgt Frankrigs Sejersgenius fra Val og til Val
paa disse tusend Billeder, der rundt omkring mig hang
som en i Farver bunden, uhyre Heltesang.

Den lød om fjerne Tider, da for Ridderlansers Kast
med Klang de Hjelme revned, med Brag de Brynjer brast,
da Jorsalslandet gungred under Hovenes Slag,
og Korsets Banner lyste i den glødende Dag.

Den lød om Bondepigen med Synerne stærke,
der løfted højt mod Solen det segnende Mærke:
„Pucellen”, hvis Øje gennem Kampmulmet straaled
paa hendes Martyrvandring fra Sejren til Baalet;

om Condé, der „rev en Flænge i Rhinens grønne Baand”,
om strømpeløse Dreng med Bøssen i Haand,
der fejed bort fra Grænsen Europas halve Magt
og hastet frem i Stormmarsch til Marseillaisens Takt.

Ja Sangen naaede Tiden, den Gang saa blodig rød
over det svundne Sekel faldt den hævnende Død,
da ud af Kaos fødtes Titanen, der krysted
det gamle Evropa, saa det skjælved og rysted.

Med ham fôr gyldne Ørne højt over Klippetind,
hans Diadem nedblinked et blændende Skin;
end daares vi deraf. Til hans Saga vi lytte,
som var det en fjern, en forunderlig Mythe.

End drages jo vor Tanke som Pilgrim over Hav
til de dunkle Taarepile paa Klippeøens Grav
og følger hans Ligtog med Kanonernes Brag
til Invalidekryptens Porfyrarkofag.

Hans Sejersstjerne lyste hen paa Afrikas Lejr.
Se Billedet, som jubler ud de franske Vaabens Sejr:
Horace Vernets „La Smala”, hvor forvirret sig vælte
Araberne paa Flugt fra Emirens faldne Telte.

Nu kæmpes der atter, og det paa Liv og Død.
Ind over Frankrigs Grænser nys Fjendemasser brød.
I Blodstrømme vade de tunge Krigerfjed;
den skaldede Mand fra Berlin følger med.

Er han kaaret til Guds Svøbe som hin Hunnernes Drot?
Skal Græsset aldrig grønnes, hvor hans Fødder har
traadt?

Kan han betvinge Aander, saa de skjælte og bæve
og svigte de Folk, over hvilke de svæve?

Han bød den sorte Ørn — og Kloen den slog
i vort Korsbanners Dug, i det røde Danebrog.
Vor Fane, der blev baaren til Sejr saa mangen Gang,
hænger nu sammenfalden paa Midten af sin Stang.

Nu byder han atter, og Kloen strækkes ud.
Skal Trikoloren blive en sønderflænget Klud?
Skal Frankrig gispe døende for Pommerjunkres Fod?
Skal Rytterstøvler træde i de unge Hjerters Blod?

Saa spurgte jeg for nylig i saa sorgfuld en Stund,
da Frankrigs Sønner vege paa deres egen Grund.
Jeg tænkte: Danebrog maa vel Trikoloren følge;
snart har for sidste Gang den vel vajet over Bølge.

Da steg Versailles' Billeder med Glans for Mindet frem,
jeg syntes, at jeg atter stod midt imellem dem,
det tyktes mig saa sikkert, at Verden maatte sé
en straalende Slutning paa den Billed-Epopé.

Om Han, der er løftet saa højt paa Tidens Vande,
nu denne Gang skal knuse sin vældige Pande,
det véd ej nogen Sjæl. Men sikkert jeg tror,
Frankrig vil sig rejse under Klang af Jubelkor.

Og Jublen skal brede sig og fare over Sø,
og alle Sorgens Minder i dens Favntag skal dø,
den skal styrte Bastillen for anden Gang i Grus;
da skal vor Fane vaje fra Taarn og fra Hus.

Efter Paris's Fald.

(Januar 1871).

Hvo forstaar de dunkle Runer, Tiden ridser paa sit
Skjold?

Sé, hvor onde Magter løses, øve Mord og Brand og Vold!
Rovdyrsspiren, som sig dølger i de Dødeliges Bryst,
skyder frem i onde Urter, snor om Livet sig med Lyst.

Horder styrte frem med Jubel under Slavepiskens Slag,
tror, de kæmpe skal og bløde for en stor, en hellig Sag,
Midler ny til Mord og Brandfærd pønse Snillets
Mestre paa,
der kan Aandens fine Værker, Seklers Stolthed, sønderslaa.

Seinens Kæmpestad, som nylig pranged paa sin
Dronningstol
med de høje, gyldne Tinder blussende i Lys og Sol,
med den store Folkebølge, rullende som Livets Flod,
tvinges til at bøje Knæ for Kejser-Korporalens Fod.

Har du syndet da saa svarligt, stolte Folk, hvis
Sværdslags Klang
tidt har runget over Lande som en mægtig Frihedssang,
du, som drog til Kampens Stævne lig en ny Hellenersflokk,
der en Bakkosfest vil fejre, prydet og med salvet Lok.

Førte du end tidt paa Læben Spottens Ord og Kaadheds
Sprog,
har med Klippetro du kæmpet, sprængt det lumpne
Slaveaag.

Var det da saa haard en Brøde, om din Tanke, ung
og let,
har sig øvet, lig et Raakid, ved et højt og dristigt Sæt?

Har endog du vildt dig tumlet stundom i Mænadedans,
sværmende i sorte Nætter under svungne Faklers Glans,
standsede du, naar midt i Tumlen klang et Aandens
Herrebud.

og til blodig Leg paa Valen drog du næste Morgen ud.

Dine klare, frie Tanker har jeg ofte lyttet til
i det Maal, der klang som bløde, fine Hænders
Strængespil.

Jeg kan føle denne Trækning ved et tysk Kommando-
skraal,
der en Franskmand gennemfarer, som naar Stenen
skurer Staal.

Jeg kan se de blege Miner hos de Folk, der skjuler sig,
naar ad Hovedstadens Gader Fjenden gaar sin
Sejersvej.

Jeg kan se, hvor Haanden knyttes, Øjet staa i Feber-
glød,
se de Tanker, som vil voxe op med Krav paa Hævn
og Død.

Og de gamle Mindesmærker: „Notre Dame” ved Seinens
Vand
og „Palais’ets” sorte Taarne, der staar Vagt ved Øens
Rand,
mærke vil, hvor Smertens Hammer banker i de gamle
Sten,
under Kæmpekisten rasle vil den store Kejsers Ben.

Tyske Folk, du jubler højt — ej sandt? for Preussens
Kongehelt,
over Preusserfanens Sejre, raaber „Hoch” i Lejrens
Telt;

hviler dig og flikker ivrig sammen paa et broget Skrud,
hvormed du paa værdig Maade kan din Dukke maje ud.

Var det Sligt, som Han dig lærte, der med en
olympisk Aand,
gudbesjælet, sang en Verden ind i Harmoniens Baand?
Var det Det, som lønlig drømtes af din store Skjaldchær
under gamle Kirkeruders underlige Farveskjær?

Lærte de dig Aandens Trældom under Preussens
Herskerstav?

Godt! velsign dem! gyd et Offer over dine Mestres Grav!
Hør — men husker du din Digter, der er død paa
Frankrigs Grund?

— Ak jeg ser til Haan sig kruse Heinrich Heines fine
Mund.

Hvo kan løse Tidens Gaade og dens sære Runeskrift?
Fremtid dølges af et Forhæng, uden Sprække, uden Rift;
Men en Hævngudinde tæller nøje Draaberne, som flød
fra ethvert uskyldigt Hjerte ned i Jordens tavse Skjød.

Og hun kommer, ja hun kommer, susende paa Vingehjul.
Vé den Slægt, som hun sig kaarer! Ingensteds den
finder Skjul,
ej i Jordens dybe Huler, ej paa Bjergets høje Top,
Straffens høje Flammer lyse, strække sig mod Himlen op.

Lad de store Kræfter samles — spredte kunde de dem
slaa, —
da skal Friheds Straale lyse i hver mørk og fattig Vraa.
Timen kommer, om ej Verden synke skal i Kaos ned,
og der lever En, som hører Aandens Suk om Lys
og Fred.

Den gamle Have.

Skal vi rejse til den gamle Have,
hvor vi Haand i Haand saa tidt har vandret,
hvor de røde Roser Plænen spætted,
hvor imellem tætte Hasselbuske
Kirkens brune Væg fra Bakken kikked,
hvor som Raaer hvide Piger dansed
gjennem Gangene i Maanedæmring,
og den klare Latters Klang i Natten
Ekko selv til lystig Latter vakte?
Skal vi rejse til den gamle Have?

Jeg vil ikke se den gamle Have;
Øxen fælded Hegnets Hyldebuske,
og i Plænen gro de grimme Tisler.
Rosenbuskene kun blomstre sparsomt,
og de gamle Frugttræer staa vemodigt,
fattigt struttende med døde Grene,
og en anden Slægt i Haven leger.
Børneskrig og vrantne Skjænd af Ammen
afløst har de hvide Pigers Latter.
Jeg vil ikke se den gamle Have.

Lad os rejse til den gamle Have!
Husker du det Æbletræ ved Huset,
over hvilket Bjørnestjernen funkled,
troest, fastest mellem alle Stjerner?
Lad os hilse paa vor gamle Stjerne,
i hvis Skjær vor Ungdoms hvide Lilier
trøstig ud sin Duft i Æthren aanded
i de høje, lyse Sommernætter.
Lad os rejse til den gamle Have!

Vel, vi rejse til den gamle Have
for at se vor Stjerne over Træet
lyse klart som i de svundne Dage.
Hver Gang saa de usle Smaating true,
Ukrudt lig, at kvæle Hjemmets Blomster,
hver Gang vore Sind ustadig svaje
om for dumme Luners Kastevinde,
vil vi tænke paa Arkturusstjernen
som den smiler koldt ad Døgnet's Færden.
Vel, vi rejse til den gamle Have.

Konfessioner.

I.

1.

Jeg har sukket længe, længe
efter Frihed, efter Luft,
efter Klang af stærke Strænge
i en sydlig Aftens Duft,

efter Livet glad og broget
dansende til Toneklang,
aandende lig Bakkostoget
Sjælefryden ud i Sang,

efter høje Klippers Skygge
over Søen fra dens Bred,
store Tanker lig, der dykke
i en trofast Sjæl sig ned,

efter Billeder, som vrimle
fra den Tid, da Kunsten svang
kjækt sig gennem alle Himle
og til Jorden ned dem tvang.

Ja, jeg sukker, ja jeg længes
bag mit Fængsels trange Glug,
og det er, som Døren stænges
fastere for hvert et Suk.

Sjælden trænger dèr igjennem
ædelbaarne Tankers Røst;
sker det, vækkes der ved Stemmen
bitre Minder i mit Bryst.

Kolde Mure Klanger fange
og den vredt tilbage slaa.
derfor bæve tunge, bange
Toner i den mørke Vraa.

Det er tungt sit Brød at købe
med sit varme Hjerteblood,
tøjle det, som rask vil løbe,
Sjælens høje, unge Mod.

2.

Saadan lød saa tidt min Klage,
og mit Sind blev tungt og koldt.
Det at savne og forsage
stedse har saa haardt mig holdt.

Men den kommer, Sjælefreden,
kommer, naar man mindst det tror,
som en Trøst fra Evigheden
saa mærkværdig mild og stor.

Mig den bragte Lattergaven,
og jeg mærked, naar jeg lo,
hvælved over Fængselsgraven
sig en høj og luftig Bro.

Derfra saâ jeg Verdens Myller,
al dens embedstravle Færd
med at stable op paa Hylder,
hvad der ej en Hvid var værd.

Men fra mangt et enligt Kammer
saâ et Lys jeg straale ud
med de klare Sandhedsflammer
tændt af selve Lysets Gud.

De, som travlest sig gebærded,
gjorde gjerne ringest Gavn,
de, der i det Stille færded,
bandt en Krans om deres Navn.

Maatte ej min Latter klinge,
naar jeg saâ ad bugtet Sti
Sandhed stille frem sig tvinge
gjennem aandfuld Ironi:

ej den plumpe Spot, som saarer,
men et fint Intrigespil,
der ved Næsen trækker Daarer
snildelig, hvorhen den vil.

I mit Sind sprang frem en Kilde;
Blomsten med sin Krone rund
foldede sig ud saa stille,
rodfast i min Hjertebund.

Vraaen af dens Vellugt fyldes,
bliver høj som Himlens Hvælv,
af et Straaleskjær forgyldes
nu de kolde Mure selv.

Derfor aldrig mer jeg klager,
at for snæver er min Bo.
Kommer Sorgen, ud jeg drager
frejdig paa min Latterbro.

II.

Jo længere jeg lever, des mere blir jeg glad
og har kun Smil og Latter, hvor før jeg havde Had.

I Livets Strøm at svømme, det er mig nu en Lyst,
forfriskende dens Bølger beskyller mit Bryst.

Var Vandet stundom koldt, saa i Huden det bed,
og stemtes trangt min Aande, naar dybt jeg dykked ned,

velan mod doven Træghed er denne Isnen god,
den egger just til Modstand det varme Hjerteblod,

og Aandedrættet løsnes, naar Farten op ad gaar
med Jubelsang mod Solen, der højt paa Himlen staar.

Selv allerdybest nede, hvor der er koldt og vaadt,
man kan dog, paa min Ære, sig more ganske godt

ved sære Kreaturer, der mylrer i det Vand,
ethvert med den Bevidsthed at være Alvorsmand.

Se Blæksprutten farer i det vaade Element
forretningstravl om som en Nyhedsreferent.

Der sidder Polypen med Fangearmes Skok;
det er en Missionær, som fanger Sjæle *en bloc*.

Der kommer en Hummer i værdig Baglængsgang;
et Æmne til Chef for et dansk Departement.

Lad Dyrene være, som Vorherre har dem gjort;
lad dem kun tro sig Guder; mig skader det ej stort.

Jeg hader intet Dyr, og jeg klager mig ej mer,
fordi jeg tidt maa ælte i Bundens Dynd og Ler.

Naar blot imellemstunder jeg op mig løfte kan
mod Solens rene Lys og mod Blomsterkystens Rand,

saa skal jeg prise Livet og altid være glad
og muntre mig med Latter foruden Haan og Had.

Spil igjen de gamle Melodier!

Spil igjen de gamle Melodier,
dem, du spilled i vor Ungdoms Tid!
Fra hver Byrde de mit Sind befrier,
gjør, at Livets Mislyd i mig tier;
spil igjen de gamle Melodier
fra vor første Ungdoms glade Tid!

Løfter klang en Gang i disse Toner,
Løfter, som vel Tiden ej har holdt:
Haab, der faldt saa brat som Liliers Kroner;
men de Sange mig med Alt forsoner,
der er Kraft i disse gamle Toner,
Hjertet ej ved dem kan blive koldt.

Verdens Strømme bruste om os vilde,
strid og haard var gjerne deres Røst.
O — men grib et Øjeblik — et stille
da skal du de gamle Viser spille.
Friske Bølger fra en Ungdomskilde
vil da sprudle livfuldt i mit Bryst.

Det er Grundakkorderne, der skulde
gjennemklinget hver en Livets Stund,
som sig løfter nu i Livets fulde
Kraft og tryller Vinter, Død og Kulde
om til Foraarstidens unge, hulde
Løvspringspragt og Solskinsleg i Lund.

O — saa spil de gamle Melodier,
dem, du spilled i vor Ungdoms Tid!
Lad dem følge os ad trange Stier,
tone frem, naar Stormens Stemme tier!
Spil igjen de gamle Melodier
fra vor første Ungdoms glade Tid!

Hør, lad os danne en lille Klynge!

Hør, lad os danne en lille Klynge,
hvor Alle mener hinanden vel;
og lad os spøge og le og synge
og svinge Glasset i lune Kvæld!
Lad Bellmans Viser saa liflig strømme
med vældigt Livsmod paa Vemods Grund,
med Tordenhurra, med bløde Drømme,
mens Maanestraaler paa Søen svømme
og Bølgen sukker fra dunkle Grund!

Lad Verden ænse os eller ikke
— det faar nu blive dens egen Sag —
men saare nødig vi Skaaler drikke
i officielt og bestjernet Lag.
Om end man gjør os det nok saa broget
og pudser Hundene paa os ud,
vi vil ej krumme os under Aaget,
vi vil ej hylde og kranse Fjoget,
som Torveraaberne gjør til Gud.

Men vi vil hylde de høje Sange
og klare Tanker af fulde Bryst,
hver Helt, som, kæmpende En mod Mange
faldt eller sejred i Slagets Dyst,
hver brav Bersærk, som har svunget Hammer
mod mæsket Slendrians Munkekrop,
hver Sandheds Martyr i Pinselskammer,
Enhver, som straaled med Aandens Flammer
lig enlig Bavn paa en Klippetop.

Og vi vil lære at glemme Vreden
og Alt, hvad bittert der er og haardt,
hvad blev der af os, hvis Kjærligheden
fra Hjem og Arnested flygted bort?
Nej — blot lidt Latter ad „Ungersvendene”
med Harehjerter og Fiskeblod,
lidt Himmelspræt kun med Alvorsmændene,
der — egen Vigtighed dybt erkjendende —
med Hovedrysten gaa Fod for Fod.

Og splittes atter vor lille Klynge
for Skæbnens Vindstød til hver en Kant,
skal Hver for sig i sin Stue synge
om gode Tider, som hurtig svandt:
om Ungdomsmodet med Trods paa Læben
og dog med Mildhed i Hjertets Grund,
med lystig Latter ad vammel Flæben,
med Ild i Blodet, med Opadstræben
mod Solens Lys over Jordens Rund.

Landliggeri.

1.

Vognen er færdig. Vi rejse
bort fra den sværtede By,
ud, hvor Bøgene knejse
mod Himlens snehvide Sky.

Bort fra fortrampede Baner,
fra Vrøvlet om Mit og Dit!
Ud, hvor de vilde Svaner
boltres i Luften frit!

Ud, hvor Skovbunden spiller
i Lysets sitrende Blink!
Ud, hvor Fursøen triller
Bølgen mod skovklædt Brink!

Ser du! alt Søen den blanke
breder sig stort og vidt!
Bølger med flagrende Manke
rider et Vædderidt!

God Dag, du højtidelig-stille
drømmende Frederiksdal!
Kamret i Kroen er lille,
men Skoven har vi til Sal.

2.

Morgenen langsomt letter
Taagen fra Mose og Aa,
Myller af Lyspailletter
gnistrer paa Fursøens Blaa.

Fjernt derude vi skue
Fiskerbaaden saa klart;
Sejlene krummes i Bue
under den skærende Fart.

Hele Livet omkring mig
er vaagnet af korte Slum,
fra Glenten, der boltrer med Sving sig
i Luftens mægtige Rum,

til Koen, der beder med Brølen
pligtmæssig sin Morgenbøn,
til Soen i Møddingepølen,
der grynter ad Blegmandens Søn,

fra Guldsmeden der, som fletter
sin Ringdans om Aaens Rør,
til Kromandens tykke Fætter,
som gaber i Ladens Dør.

... Der kommer tre Mænd med hvide
Frakker og Hatte af Straa;
ned ad Brinken de skride
med lange Vandstøvler paa.

De to begynder at øse
Vand af den sribede Baad;
den tredie vil just den løse,
og Kjæden hans Haand gjør vaad.

Da raaber han med den tændte
Pibe og Hatten paa Sned
til os som til gode Bekjendte:
„Vil Herren og Fruen med?”

Og snart maa den lette Skude
kløve det rislende Vand;
Madkurven agterude
gaar flittig fra Mand til Mand.

Med nogen Besvær vi klinker
rækkende ud fra vor Plads;
den gule Sauterne blinker
i tvende fodløse Glas.

— „Guds Død — men Sejlet! I husker
ej Søens forbistrede Kast!”
I Skjødet det river og rusker,
den knager, den spinkle Mast.

Vær ikke bange, min Kjære!
Baaden retted sig snart,
og atter vi skummende skære
afsted i strygende Fart.

„Naa, der er Næsset! — Nej hvilke
dejlige Bøgetræ'r! hva'?"
„Hold Mund! Nu skal vi, skam, pilke
lidt Fisk til vor Aftensma'!"

Saa lød det paa Fynsk, uden Vrede,
fra Sejlbaadens Ejers Mund;
og snart en sprællende Gjede
han fanged — paa elleve Pund.

3.

Hist, hvor Terrassernes Trapper
sig breder i Solens Skin,
hvor Bagsværsøbølgen klapper
Kystens buede Kind,

hvor Havens prægtige Gange
før gav Digterne Ly
som digted de Morgensange
i Seklets tonende Gry,

hvor Frøken Adelaïde
skød Breche i Digterens Bryst,
naar, klædt i Hvidt som Sylfide,
hun sang med bedaarende Røst;

der nu vore Venner vi søge,
de bedste, vi have paa Jord.
I Læ af mægtige Bøge
i Gartnerhuset de bor.

Skjønt Sygdom hærger derinde
med haard, uforsonlig Haand,
vor kjære syge Veninde
dog sprudler af Liv og Aand.

Naar Smerten Legemet tvinger
til Lejet med bydende Magt,
leende Sjælen sig svinger
i Flugt blandt Livsblomsters Pragt.

Af Myggesummen omsværmet
den brændende Sommerdag,
vi samles ved Kilden, skærmet
af Bùskenes lukkende Tag.

I Rullevognen saa stille
hun hviler sig træt og bleg;
to brune Øjne dog spille
i aandfuld og munter Leg.

Det er som fjerlette Pile
fra klingende Strænge fôr,
naar fra hendes Læber ile
vittige, vingede Ord.

Her føle vi fri os og trygge
kun Godt hinanden vi vil.
Gud signe Jer Tre, som bygge
det kjærligste Hjem, der er til!

4.

Helt ud over Fursøen spænder
Aftenen sit Karmoisin,
Vandet i Purpur brænder
og ligner glødende Vin.

Hver en Brise har lagt sig;
ikkun en enkelt Gang
naâr os en aandeagtig
bævende Moltoneklang.

Som en Bølge sig lukker
over os Aftenens Fred,
Sjælen bestandig sig dukker
dybere, dybere ned.

Hen vi glide og flyde
i Drømme af mildeste Art.
Tys — Menneskestemmer lyde
ængstelig skarpt og klart.

Sammen du farer ved Klangen,
brat af Drømmene vakt.
Højt nu løfter sig Sangen
med betagende Magt:

Den Mandolinserenade,
der klinger i Don Juan!
Det er, som Træernes Blade
dirrede ved dens Klang.

Mens Elskovslængslen sig vaander
i Sangens smægtende Lyd,
klimpre hel listige Aander
paa Strængen i spottende Fryd.

Nu tier Sangen. Jeg kjender
de Trende blandt Skaren der.
Det er vore nye Venner
fra Morgenens Fiskefærd.

„Kom med! I den lille Have,
der skraaner mod Søen ned,
en Fest har vi tænkt at lave —
Vil Herren og Fruen med?”

Lys paa Bordet der sættes,
Flammen vifter med Røg,
med Fade og Flasker der rettes
an under Latter og Spøg.

Og snart under Skjær af Stjernen
vi nyde Glæden tilbunds
og drikke med Sang Sauternen,
derefter den svenske Punch.

Af mandige Stemmer skæres
Luften saa lun og blød,
ud over Søen bæres
hver Tone til salig Død.

De gamle Maëstri sig rejse
levende af deres Grav.
Mozart, Rossini og Weise
løse hinanden af.

Timerne flygte paa Vinger;
snart slaar Skilsmissens Stund,
til Afsked gevaltig da klinger
Polskdansen paa Grønalund.

5.

Hil Eder Sommerens Dage!
Til Fursøens skovrige Rand
søger min Hu tilbage
som Fuglen til sydlig Strand.

Stormen nu øver sin Lunge,
Sneen pisker saa strid;
men, hvis jeg i Vinter kan sjunge,
skyldes det Sommerens Tid.

Disjecta membra poetæ.

Ja, hvis du var en Hest med Geni,
da vilde du slaa til Skaglerne,
saa ud af den gamle, knagende Vogn
Boltene fløj og Naglerne.

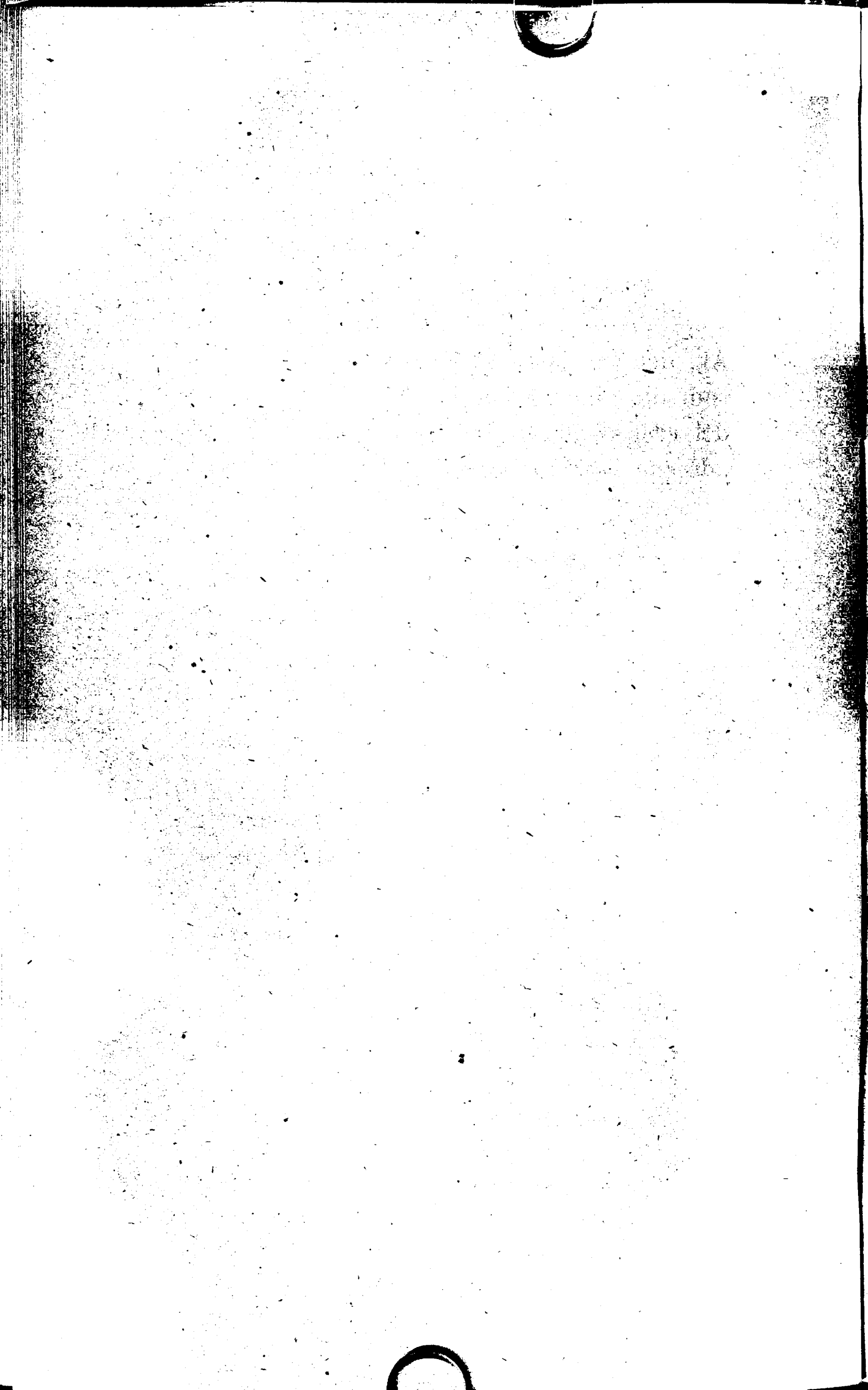
Nu chikanerer du Kusken lidt,
som sidder paa Bukken og dvasker,
naar ved geniale Sidespræt
hans Slummer du overrasker.

Du trækker ellers ærlig dit Læs
som Fragtmandens andre Krikker;
for du trænger haardt til den Skofte Brød,
som Staldkarlen til dig stikker.

Om Aftenen først, naar du kommer i Stald,
begynder Geniet at rase,
da føler du dig som Kvarthblodshest,
da vil du Spilbommen mase.

Da sparker du ret af Hjertens Lyst
saa vel efter Kirken`som Staten,
og vilde saa gjerne bide og slaa
hele Filister-Etaten.

Ak, det var just det Fjerdedelsblod,
som dig dine Kvaler beredte;
det er usaligt at eje kun
„disjecta membra poeta.”

III.

Kampaarene.

1875—82.

Georg Brandes.

(1879).

1.

Søvnig drev man langs de gamle Stier,
nynned hæst de gamle Litanier,
højt beundrende sin Storhed selv,
medens i Evropa nye Tanker
sig til høj og frodig Skovvæxt sanker
lysglad op i Aandekredsens Hvælv.

Her en Ungdom uden Fremadhigen
hylded dem, der øverst sad paa Stigen,
deres Ord var dens Orakelkvad.

Naar de Herrer aad af fulde Kurve,
artig kvidrende de unge Spurve
pikked Krummerne af deres Mad.

Da kom Du — en Ildaand, Lysets Bringer,
muntert susende paa Flammevinger —
hu — det dirrede, vort gamle Hus!
Dets Beboere blandt Illusioner
raved om; end ej Sedans Kanoner
kunde vække dem af deres Rus.

Gnisterne, som dine Vinger sendte,
Sovepudens tørre Blaarfyld tændte;
gamle Næser højst forarget nøs.
Unge Næser nyste med i Takten;
paa Alarmsignalet Zionsvagten
stilled strax. Det gik til Slukning løs.

Brand de skreg i alle Landets Dele;
de, som Intet aned om det Hele,
hyled allerværst mod Skyen høj.
Tydeligst man skjelnede Diskanter;
Pebermøer — Gouvernanter, Tanter
hvined: „Ægteskabet gaar i Røg!“

2.

Vilde du da plante Blodstandarten,
jævne, lig Pariserkommunarden
Tempelfriserne med Tuen lav?
Du, som fint og kjærligt kunde skatte
Aandens Mestre blandt os! Du, som satte
Mindesmærker paa de Bedstes Grav!

Lad kun hver en hyret Zionsvægter
højt udraabe dig som kaad Fornægter
af de Dødeliges bedste Trang.
Hvilken Løgn! Du hævder just det Bedste,
hvortil Jordens Søn sin Tro kan fæste:
Livets Fremskridt, Aandens Sejersgang

gjennem Tankens Arbejd, naar den higer
mod at gjennemgranske alle Riger,
lidet ænsende Prælaters „Stop!”
Evig den mod bedre Former haster,
selv sit visne Hylster bort den kaster,
dvæler aldrig ved den døde Krop.

3.

Rundt i Landet nogle Stille boede
som paa Landets Guder ikke troede;
krummede de sad ved deres Bog.
Landets Guder sad ved Galatafler
under Klang af Gaffer og Karafler;
ænsed ej et Liv i ukjendt Krog.

Hidtil havde let de Modet røvet
hos hver Tvivler; havde overdøvet
Tvivlens Røst ved Grovhedssalvens Skrald.
Og den aandelige Pøbel kunde
pudses løs paa Tvivlerne som Hunde
blot ved Smudsblads-Witzers Piskeknald.

Alt de Stille deres Hoved sænkte,
opgav Ævret og mismodig tænkte:
„Vi maa kvæles, dø af Aandenød.
Ude Tanken sig til Sejre fægter,
hjemme den i Kjælderluften smægter.”
Pludselig et Lyn fra Skyen brød:

Ordets Lyn fra dig, du ædle unge
Verdenstankers Tolk paa Danmarks Tunge,
rappe Flyver med det lette Sving!
Drev de dig end bort — Din Stemme lyder
over Grænsen; stadig Brecher skyder
du i vore Obskuranter's Ring.

Nogle af de Stille Graven dølger,
nogle smægted hen som Kildens Bølger,
langsomt slugte af det tørre Sand;
færre havde Kraft endnu tilbage,
de sprang op som før i Ungdoms Dage;
din Appel de lystrede paa Stand.

Og i mange unge Sjæles Tønder
slog du Flammer. Blomster vi begynder
atter i vor Sangerskov at se.
Hyld Jer Mester, unge danske Skjalde!
lad til Dydstrompeters Harne gjalde
Hurra for Jer Doktor hist ved Spree!

4.

Da du Landets Guder ej behaged,
blev du af „den sorte Skole” vraged;
vore bedste Mænd den vraged tidt.
Dine Bøger struttet ej af Noter,
ej du vralted tungt paa Bjørnepoter
i det gammeldags Professortrit.

Landets Guder end i Selskabssale
nyde Viraksduften. Slæbets Hale
bæres af Studenterpagen tam.
Men de Troende bli'r stadig færre,
og Evropa smed forlængst, desværre!
den Slags Guder hen blandt Kludekram.

Lad dem sidde her paa Piedestalen
det Par Aar endnu! lad Haanden valen
famle om det møre Scepters Stok!
Ind fra Vest, fra Syd der Strømme bruser
over Landets Jord fra Tankens Sluser,
drukner snart hver mulden Afgudsblok.

Lad dem skrige mod dig, Hjemmets Ravne!
I Evropa alle Aandens Havne
tage med Salut imod din Stævn!
Jaget bort fra Danmark vil du bære
med din Skudes Flag vort Danmarks Ære
over Hav og Land. Det er din Hævn!

Med Johan Ernst Gunnerus's Portræt.

(Juni 1879).

I Aandstemplets Haller sad Slendrian som Gjæst;
dets Søjler var sprukne, dets Sokkel forvitret;
da lød over Verden en rungende Protest
og Tankeraketter i Luftrummet knitred.

Fra London, fra Paris, fra Ferney steg de smukt
mod Himlen i funklende, farvede Buer,
og spottende beskinnet deres lysende Flugt
Hundredaars Spindelvæv i tilstængte Stuer.

Da Tanken myndig kræved sin gamle Odelsret
og sprængte de Bomme, som Middelaldren skabte,
de gamle Lærdomsoldermænd klanred sig tæt
til Rækværket op, mens de Snusdaasen tabte.

Men ikkun et Par Aar fløj Lysene os nær,
saa vi saâ deres Striber vor danske Himmel fure;
de blænded sagtens Øjnene ved altfor skarpt et Skjær;
vor tyske Doktor brugte for radikale Kure.

Dog hil hans blonde Hoved, der paa Østerfælleld faldt
for Bøddeløxens Eg til „de Dydiges” Glæde!
Da Videnskabens Frihed i Danmark det gjaldt,
han fandt den gjæve Bisp paa Nidaros's Sæde.

I fejrest Ungdomsdage den Normand drog hen,
hvor han øjnede et Blink af Sandhedens Stjerne,
ad Tankens vide Veje en farende Svend
med Fjeldluftens Klarhed i Sind og i Hjerne.

Han nøjedes ikke med den banede Sti,
betegnet ved Dogmernes Landmaalerstokke;
med Snille han gransked i Fjord og paa Li
i Dyrenes og Planternes mylrende Flokke.

Derved han fik for Livet hin ædle, aabne Sans,
han lærte, at det trængte til Luften og Solen;
alt Bedsteborgeri, al forloren Rang og Glans
som Skimmel og Fnug skulde fejes ud af Skolen.

Den skulde være Templet for Aandens frie Liv,
ej lave til i Hundredtal „dannede” Filistre,
ej sløse Tiden hen med den goldeste Kiv
imellem de tørre, skolastiske Magistre.

Stolt sejred hans Landsmand, der Latterkilen drev
mod de tragiske Dukker, saa Papkyradset revned —
— ak Throndhjems brave Biskop ej Sejrherr blev,
da mod Lærdomsattraper til Kampen han stævned.

Hos Hr. Ove Høgh-Guldberg, den stramme Bureaukrat,
en Aandsfrihedsmand for en Oprører gjælder.
Gud naade os for Frihed i Kirke og Stat!
Nej først og fremmest Ro i vor gamle Sæbekjælder!

De danske Studenter behøver ikke „Aand”,
nej, lad dem bag Højskolens spigrede Rude
blot læse til et *Laud*, til et *Haud* eller *Non*,
saa sorteres de nemmest til Levebrødsstude!

Og Biskop Gunnerus sørgmodig drog hjem,
hans Bøger, hans Dyr og hans Planter ham trøsted.
Gid Sæden, han strøede, maa frodig gro frem
og rigt af Fremtids Slægter en Gang blive høstet!

Gid store Tankers Storme med hvirvlende Sus
maa over Landet blæse og Hjernerne kvæge!
Aabn Dørene paa Frueplads, vort Højskolehus!
lad frit i dine Sale de Luftstrømme lege!

Fra Udlandet

1877—78.

Chillon.

1.

Det røde Lys paa Søen danser
som Blodstænk paa et staalblankt Panser
hinsides Vandet Fjeldets Top
med Kæmpelansers Spidser flænger
de hvide Skyer itu, der hænger
i Bælter løst om Bjergets Krop.

Se nu! I faa Minuter gløde
Savojens Alper purpurrøde
for strax at daane hen i Graat.
Ihærdig Søens Bølger skure
mod Kalken paa de sorte Mure
op ad det gamle Røverslot.

Tungt mine Trin paa Broen runge,
og Porten, lig et Rovdyrs Lunge,
et Ekko pruster ud med Klang.
Fra Skuret træder frem Gendarmen,
forbydende han løfter Armen;
den synker, da han ser en Franc.

I sære Linjer, sigsagskaarne,
staa Tage, Tinder, Takker, Taarne,
og oppe i et Viindves Karm
en Kvindeskikkelse jeg skimter;
imod en kulsort Baggrund glimter
som Marmor hendes Haand og Arm.

Mon det er Byrons Sanggudinde,
som har endnu sit Ly derinde
og dølger sig ved Sol og Dag,
men som ved Nat i hvalte Gange
end synger sine mørke Sange
til det stakkate Harpeslag?

Fra Kjælderhvælvets Dybder flammer
et Flagrelys paa Pillestammer,
der skyder op fra Mulmets Grund.
I Hvælvingen de sorte Ripper
sig spreder ud fra Søjleknipper
som Grene i en bladløs Lund.

Igjennem Haller, Korridorer
enstonig, dump en Lyd sig borer
som Vindens Suk i Siv og Krat.
Der bæver i det mørke Fjerne
en flimrende og brandrød Stjerne,
der blusser op og svinder brat.

Jeg stirrer, lytter og maa tænke
paa Friheds Martyr, som sin Lænke
i Smertensgang om Pillen bar,

men sang, saa Mørket maatte revne
for Minders lyse Billedstævne:
den kjække, stolte Bonnivard,

som, da Calvin i Vrede tordned,
saa Glæden blegned, Livet sortned,
bandt Kransen om sit Haar til Fest.
Og midt i Genf, det angerknuste,
anakreontisk Sangen bruste
fra Læben paa den smukke Præst.

Var det et Ekko af hans Stemme,
der klang fra Fængslets mørke Gjemme
som en evindelig Protest
mod muggen Fordom, Aandens Skranker,
mod Lænker, smedede om Tanker
af Konge, Pøbel eller Præst.

2.

Jeg nærmer mig. Jeg ser da skride
en Mand med Lys, i Klæder hvide;
hans Skridt af Gulvet tage Maal.
I Lysets Skjær, det dunkelrøde,
jeg ser det store Ansigt gløde
og Haaret staa som Røg af Baal.

Hans Gangart giver mig Forvisning,
at rent jeg fejled i den Gisning,
at han var vakt af Seklers Muld.

End ingen Exegets Forklaring
har lært mig, at en Aabenbaring
fra Dødens Land har vist sig fuld.

Jeg hører ham fremdeles nynne.
Nu læner han sig til en Tønde
og strammer sig som en Sergeant.
Hans Holdning knækker, da han hikker,
med et *Bonjour* han til mig nikker:
„Her ser De Borgens Kommandant!”

Ja, Gouvernør for denne Hule
hver Rotte, Flaggermus og Ugle
paa denne gamle Borg Chillon.
Mit Navn De kjender allerede;
jeg hedder, hvad de Fleste hedde
her i Veytaux.” — „Ja, saa — Masson?”

„*Précisément, Monsieur!* Jeg drikker
lidt Vin, som i min Kjælder ligger
som Modgift mod en Eftersmag
af Krovin, som med Sjælekampe
jeg drak med nogle Bøndertampe;
med Dem er det en anden Sag.

Værs’artig drik! Og det skal være
en Skaal for Borgerfriheds Ære,
for den jeg ofrer Liv og Blod.
A bas les aristos! Gid Fanden
dem alle vilde slaa for Panden!
... Hæ ... den Yvornevin er god!

A bas de dvaske Bønderkroppe,
hvis Huse brede sig der oppe,
„*les Endormeurs* her i Veytaux!
De Knovsere betaler ikke
det Pøjt, jeg værdiges at drikke
med dem paa deres sjofle Kro.

A bas de engelske Hallunker,
der kommer her med deres Grunker,
gjør Livet dyrt paa alle Kroer!
Uh — deres „*ladies*” jeg hader
med deres pæne Dukkelader,
som var de trukne i en Snor.

A bas de Drivere, som render
hertil fra Verdens fjorten Ender
al offentlig Moral til Tab!
De aner ikke, hvor forbandet
de undergraver Schweizerlandet
ved Fraadseri og Drukkenskab.

Her sidder jeg i denne Grube
og ærgrer mig. Derfor min Strube
til lidt at læskes føler Trang.”
— Han tømte Glasset helt og hugged
det ned mod Gulvet, mens han sukked:
„En Skaal for Verdens Undergang!”

Til Tællelyset med det samme
han sparked, saa den sure Flamme
gik ud, mens Tanden gløded rød.

I Mørket hen, i Ringe lange,
sig Osen snoede, lig en Slange,
og Gouvernørens Stemme lød:

„Min Herre! Her blandt Sorgens Minder
Fortvivlelsen mig overvinder,
som Byron blir jeg stolt og tavs —
hans Navn staar der paa Pillen ridset —
med ham jeg er saa fuldt forvisset,
at Verden er det bare Snavs.

Tenez, Monsieur!” ... En Svovlstik knalder
imod hans Buxer. — Tungt han falder.
Den Akt Balancen ham betog.
„*Ah sapristi!* Min Hustru græder
for mine rene Lærredsklæder!”
Stærkt i min rakte Haand han drog

og svang sig op og tændte Lyset,
og smilende i Flammegyset
hans Knevelsbart sig skilte ad.
„Nu siger jeg: *à bas* med Sorgen!
vi drikker til den lyse Morgen;
nu har jeg druknet alt mit Had.

Nu drikker jeg for Kjærligheden,
nu drikker jeg for Verdensfreden
— og alle Skaaler drikkes ud! —
Saa drikker vi for Piger søde,
saa drikker vi for Roser røde,
for Ungdomsglædens Stjernes kud!

Vi drikker al den Vin, vi skuer
i Fade under disse Buer.

Jeg handler selv dermed „*en gros*”
... Hør ... vil De ha' et Fad? Bestil det!
Jeg expederer, hvis De vil det,
det Hele prompte *comme il faut*.

Men Planen var for dristig digtet,
Balancen ubønhørlig svigted.
Jeg tog hans Lys og greb hans Arm.
Med Mas vi op ad Trappen dingled,
og, da han over Gaarden svingled,
da skuldred for ham en Gendarm.

Han stammed: „Sér De — Slynglen skuldred!
Her bor jeg!” — Paa en Dør han buldred,
som skulde Planken splittes ad.
Et Hoved ud af Vindvet luder,
om hvilket tæt, i fire Knuder
et Lommetørklæd bundet sad.

Saa gjorde han sig ganske liden
og lagde Ho'det om paa Siden:
— „Ak, det er mig, Madam' Masson!”
Som Hævnens Torden Svaret gjalder
med Ekko gennem Taarnets Haller
i dette lille Ord: „*Cochon!*”

3.

Mon det er Byrons Sanggudinde,
som har endnu sit Ly derinde?

— Det ler fra hvert et Skydeskaar.
Og langs ad Kystens mørke Stier,
fra Søen, Fjeldet — Parodier
paa Byrons Digt omkring mig slaar.

Men, alt imens det summed, hvisked,
en Regn mig i mit Ansigt pisket,
og i min Tanke, der blev klar,
den svundne Tids Romanticisme
og den moderne Realisme
Grimacer ad hinanden skar.

Juleaften i Rom 1877

ved Skandinavernes Julefest.

Drag til Rom, du Frysende der hjemme,
der, hvor Alt er taaget, graat og vaadt!
her er koldt, men tidt er Solen fremme;
hvor den skinner, er der lunt og godt.
Varm dig ved dens Ild i Pincio-Lunden,
naar for Øjet sig udfolder brat
Rom i Guldmorsdragt i Aftenstunden,
kronet af St. Peters Pavehat.

Drag til Rom, hvis du er pint af Sulten,
hvis din Aand er led ved Husmandskost,
hvis af Ærgrelse du slog i Pulten
ved det Vrøvl, du fik med sidste Post.
Her faar Sjælehungren herlig Føde,
giv dig frit dens hele Trang i Vold,
her, hvor Livets bedste Farver gløde
fra de store Mestres Heros-Old.

Drag til Rom, ifald du mægtig tørster!
her der skjænkes dig en gammel Vin.
Ikke sandt? Det er en Drik for Fyrster,
Hvilken Kryderduft! Hvor nobel, fin!

Den er tusindaarig. Blandt Kolonner
laa den længe skjult i Mulm og Muld.
Drik den med de svundne Seklers Aander,
naar paa Forum Maanen straaler fuld!

Men, hvis ej du hørte Aandens Stemme
kalde dig med Herrebud til Fest,
kjære Landsmand! bliv saa rolig hjemme,
da er du i Rom en Snyltegjæst.
Fattige og Rige Aanden kalder,
giver ej paa Rang og Rigdom Agt,
men til Fest i Aandestadens Haller
maa du møde, klædt i Bryllupsdragt.

Rimbrev fra Rom

(til Otto Borchsenius).

Hør — Du har sagtens set et gammelt Tæppe,
der næsten lignede en Støveklud;
det hænges endelig til Luftning ud,
de fordums rene Farver kjendes næppe.

Se, hvor den store Bondepige prygl
paa Tæppet lystig med sin Spanskrørs Stok.
Det vrider sig; det synes, som det trygler:
Hold op, hold op! Hu, det er mer end nok!

Men Pigen smøger Ærmet op. Med Skaftet
hun trommer, og hun tærsker løs paa ny,
og Tæppet, det maa give sig; ud af det
der hvirvler sig af Støv en vældig Sky.

Men se — Processen svarer prægtig Regning!
Befriede for Støvlags grimme Gjem,
det gamle Tæppes Farver, Mønstrets Tegning
ret tydelig for Lyset kommer frem.

Min Ven! Jeg synes, jeg har lignet Tæppet,
at jeg af Vrøvlets Saaler var fortrampet,
af Ovn- og Lampeos saa gjennemdampet,
at ret jeg trængte til at blive kjæppet.

Men næppe véd du, hvordan jeg i Krogen
har tryglet ynkelig og lønlig bedt
for denne Ro, jeg elskede trods Nogen.
— Nej, den Skandale har dog Ingen set..

Nu faar jeg stadig Tærsk af tvende Piger
paa Flakkefarten i Evropas Riger;
og ingen nok saa kraftig sjællandsk Tøs
kan tromme stærkere paa Tæppet løs.

Jeg synes, at jeg mærker Støvet viger.
— Kom frem, mit glade Sind, kom frem en Gang!
og syng min gamle Ven en lille Sang!

Men, *à propos!* Du med det gode Ho'de
har gjættet alt de tvende Pigers Navn,
skjønt det er noget siden, det var Mode
at dyrke dem i Kongens Kjøbenhavn.

1.

Mellem Alperne.

Oppe paa Bjerget sin højtstemte Fedel
Vindguden stryger.
Fjeldkløften ligner en kogende Kjedel,
damper og ryger.
Saa vælter Lyset sig ned der imod;
Taagerne blive saa røde som Blod,
vrider sig først i Fortvivlelsens Krampe,
derpaa som Florfnug i Vejret de dampe.

Kun for en Stund faa de Rast sig at lejre
yderst paa Fjeldtoppens Kant.
Dagen vil vidt ud i Luften dem vejre.
Hil dig, du Lys, for de straalende Sejre,
evig du vandt!

Glansfuld, i Storhed og Skjønhed sig løfter
hele Naturen:
Bjergkammens Sav og de fløjlsgroene Kløfter,
Vinen bag Muren,
Granen, der luder mod Afgrundens Traght,
Floden, der folder sin blaagroene Draght,
Pigen, der klavrer ad Stien med Geder,
Hytter, der hænger paa Skrænten som Reder,
Vandet, der væver fra Skiferens Revne
Fjeldvæggens fugtige Slør,
brønddybe Spalte til Rovfuglestævne!
Hil dig, vor Jord, for din fødende Evne!
aldrig den dør.

Oppe — se Jordklodens Rygsøjleknogler,
nøgne og strænge!
Nede — se Højenes svulmende Sokler,
Lunde og Enge!
Oppe har Døden sit Isscepter strakt,
nede gror Livet i festligste Praght —
Her, hvor jeg staar, kan i Lufthavets Strømme
Lungerne kraftig sig fylde og tømme.
Raskere, stærkere Hjerteslagstakten
klinger mod Brysthvælvets Mur.

Hil dig, naar vredest du trodser paa Magten,
hil dig naar yppigst du udfolder Pragten,
store Natur!

2.

Gjennem Mont-Cenis.

Dog har vi Kraft at lempe
din Vælde til vor Tarv,
og Lyst med dig at kæmpe,
det er vor Odelsarv.
Vi fik den af den snilde,
den prægtige Titan,
der krydsed Zeus's milde
højkirkelige Plan.

Vel Zeus to Præster sendte,
som naglede ham fast,
men se! Herakles spændte
sin Bue — Lænken brast!
Olympen maatte bøje
sig for Titanens Trods —
Titanen, som for Øje
har Maalet stillet os.

Det stod for dem, som tænkte
paa Nutids Helteværk,
for dem, der Brechen sprængte
i Fjeldets Pansersærk,

for dem, der forspandt Baaden
med Dampens Hest saa smukt,
for dem, der væved Traaden
til Tankens Lynildsflugt.

Se — op og ned ad Bjerget
sig Vognes Række snor,
og gjennem Kampstensværget
man drev et Kæmpebor.
Nu gjennem Klippehallen
højt gungrer Togets Gang,
det lyder højt med Gjalden
som Tankens Sejerssang.

Hil dig, du Banebryder,
vor Races Frihedsværn,
hvad enten nu du skyder
et Bjerg itu med Jern
og sprænger gamle Skodder
for Luften frisk og sund,
hvad eller dybt du lodder
dit eget Ophavs Grund.

Lad saa kun Paver vælte
et Anathema ud
og skjælde Tankens Helte
for Oprørsfærd mod Gud.
Lad Præster, Degne, Munke
kun brøle med i Kor;
det slukker ej den Funke
af Gud, som i os bôr.

3.

San Marco.

Pansret tykt med Marmorplader
og med Bladguld tæt belagt,
folder du blandt Søjlerader
ud din Middelalderspragt.
Som en Østens Patriark
Kuplens Tiara stolt dig kroner,
som en rig Relikvieark
for de muldne Traditioner
fra en Verden i Ruiner
staar du, gamle Byzantiner!

Under tøndehvalte Buer,
under Kuplers runde Tag
gyldne Mosaikers Luer
sværtes i den brune Dag.
Oppe fra det mørke Kor
vælter Røgelsen de dunkle
Hvirvler, som sig opad snor.
Her kan Intet frejdigt funkle
uden Guldbrokadens Smykke
paa de brede Præsterygge.

Voxlysskjær paa Messehagler,
Messeklokkens Klingren fin,
Sangen, der saa klangløst kagler
i det mystiske Latin,
denne halve Dæmringsnat,
Menighedens Myggesummen,

Orgelet, som stemmer brat
i en dæmpet Tordenbrummen,
i lethargisk Blund mig dukker.
Drømmeporten op sig lukker.

Republikens Senatorer
træde stolt og langsomt ind,
Hermelinet Kaaben forer,
gyldent straaler Skuldrens Bind.
Hvilke lange, tætte Skjæg,
hvilke Træk saa haarde, sejge!
Kaaberne med Fløjelslæg
Gulvets Mosaiker feje.
Oppe i Arkadens Loge
flimrer den forgyldte Doge.

Galaklædte fire Præster
løfte under Baldakin
højt San Marcos Helgenrester
i det demantsmykte Skrin,
følges af en mægtig Rad
Munke — hvide, brune, sorte;
det latinske Hymnekvad
runger op mod Himlens Porte.
Folket knæler dybt i Støvet,
af en salig Rus bedøvet.

Jeg er med! Ekstasens Brænding
over mig sin Bølge slaar,
en magnetisk Krampespænding
alle Nervetraade naar.

Barnedrømmes Romantik
sløve voxne Tankers Vaaben;
for det dunstomslørte Blik
lukkes hver en Udsigt aaben.
... Tys! Nu skærer gennem Taagen
skarpe Toner! ... Jeg er vaagen!

Ud fra Messingstruber svinger
sig en munter Melodi;
Livets kjække Fuglevinger
dirrer jublende deri.
Janitscharmusikens Klang
lyder mægtigt ned fra Pladsen,
gennem Kirkeskibets Gang
bryder sejrrig Tonemassen.
Processionen — Drømmesynet
svinder brat som Kornmodslynet.

Ja, brus frem, I Toner Aander,
tving for Lyset Porten op,
og marcher i Stormkolonner
taktfast frem i sluttet Trop!
Lyd som Sang af stærke Mænd,
der tør Livet se i Øjet,
klar, hvad dunkelt svømmed hen,
ret hver Ryg, som trælsk sig bøjed,
spil til Marche ad Lysets Bane
under Aandens Frihedsfane!

4.

Gallerier.

Snart i Hvilens milde
Liniefortoning,
snart i Kampens vilde
brudte Muskelsnoning,
snart helt vinberuste,
salig sunkne hen,
snart af Smerten knuste
staa I, hvide Mænd!

Op af Jorden gravne
har I vækket atter
Livets Fryd, saa gnavne
Munke blev til Latter.
Billedet og Bogen
slutted tæt en Pagt;
selv til Cellekrogen
naaede Græskens Magt.

Ej man mere priste
det Forkrøbne, Magre,
Legemerne viste
Former, sunde, fagre;
ud af Kuttegemmer,
tykke Vadmels Skrud
sprang de nøgne Lemmer
lysbestraalte ud.

Paa San Sistomuren
mylrer Masser nøgne
frit som i Naturen
ud for Alles Øjne.
Frem af Sten Kolosser,
som din Moses, gro,
store Marmortrodser,
Michel Angelo!

Hvad der mildest kvæger
fik i Farven Tone:
Englebarnet leger
med en Pavekrone.
Vinger gjennembore
Dæmringsskyens Gjem;
videlystne store
Øjne kikke frem.

Leonardos Kvinder
dybt og sjælfuldt drømme,
Rafaels Gudinder
trone bly og ømme.
Gjennem Moderjublen
dog en Vemod slaar
som en stille Grublen
over Barnets Kaar.

Hvilken Fest og Glæde
under Marmorpiller!
Lys paa Fløjl og Klæde
slangebugtet spiller;

Vinen blodrød blinker
bag den gyldne Rand;
med St. Peter klinker
Sultan Soliman.

Rubens, trods din Bibel,
avler du Titaner
som en hollandsk Svibel
Kæmpetulipaner.
Saftfuld Aaren svulmer
bag den hvide Lød;
Lidenskaber ulmer
bag de Masser Kjød.

Sødest Barnelængsel,
vildest Sanseglæde
bryder frem af Fængsel,
tør for Dagen træde;
ud i Verdensrummet
tvinges Alt til Flugt,
Intet er fordummet,
muggent, indeluket.

Finale.

Hin Tid er død; dens Aand til Graven bragt.
Historien hine Kaktusplanter ligner,
der kun med lange Mellemrum velsigner
os med de store Blomsters Farvepragt.
Først under Hellas' Himmel ud de sprang,
saa maatte Blod i mange Sekler gjøde

den trætte Jord, førend for anden Gang
Italiens Pinielunde saâ dem gløde.
Og ingen anstrængt Grublen, ingen Tvang
og Vold Naturen bringer til at føde.
Men vi kan altid stræbe mod det Maal
at faa vort eget Øje aabnet, skærpet
for alt det Tidselkrat, den Agerkaal,
der trives under Døgnet's Vrøvl og Skraal,
saa vi kan luge bort, hvad der er snærpet,
hvad der er dumt og aandløst, flovt og fladt,
hvad der vil Livets frie Kræfter hemme.
Hør — tror du ogsaa, at vi gjør det hjemme?
... Og nu, min gamle Ven — god rolig Nat!

Til Holger Drachmann.

(Efter Modtagelsen af „Sange fra Havet”).

Rom, December 1877.

Ved du, jeg har gennem Aarene fulgt
trofast din Vandring — i Løn, fra det Fjerne,
stedse med Tro, at din blinkende Stjerne
frem skulde bryde, usløret, udulgt,
rystet paa Hovedet, Bøgerne slængt,
grebet dem atter og læst ufortrøden,
 tvivlet, til Gløden
atter slog Flammer, og da har jeg tænkt:
 Han er vist Manden,
Fosforos, Bringer af Morgenrøden.

Ja, det har lysnet — og Skyerne blev
lydige Midler for Lysstraalens Brydning,
Kilder til Farver, der tjente til Tydning
af hvad i store Konturer du skrev.
Sangen ej svajer for Vindenes Kast;
Taktstokkens Haandgreb, hvorefter du langed,
 har du nu fanget,
løfter den myndig, haandterer den fast;
 Dønningens Buldren
lyder nu kun som Akkompagnementet.

... Tvende Aartier en Ungdom vi saâ,
tugtet som artige Drenge i Skolen,
trippende frem efter Hørerparolen,
som et Geled af Justitsraader smaa.
Lektierne satte de Flinke paa Vers,
sang saa naivt om det Blide og Bløde,
Hvide og Røde,
klejne i Alvor og klejne i Skjerts;
kom de i Blæsten,
Stemmerne rusted, blev hæse og døde.

En eller anden af trodsig Natur,
ganske uskikket til Dans efter Trommen,
sad og krøb sammen og knibsed i Lommen,
rusked i afmægtig Harm i sit Bur,
drak sig af Fortidens Skjaldskab en Rus,
dykked sig ned i en Tænker og Seer,
kured til Feer,
drømte sig bort fra det sangløse Hus,
favned for fyldige
levende Kvinder de magre Ideer.

Ak vi har længtes! Vi trængte til Sang,
nede fra Hjertedybskilderne hentet,
sprudlende Toner fra Grundelementet,
Tolke for Frihedens bankende Trang.
„Sange fra Havet"! Ja derom det gjaldt!
Pust fra vort Vesterhavs mægtige Lunger,
som, naar det runger,

sprøjter med Skummet det kraftige Salt,
friskende, eggende,
ind paa de flove, de madlede Tunger.

Alle vi laa bag det dæmrende Hegn,
midt i de dyssende, drømmende Skove,
lagde os blødt til i Græsset at sove.
Ensom stod Skjalden fra Hedernes Egn —
Lyngørknens store, vemodige Tolk
Glasset imod dig til Du's vilde række;
I har jo begge
tegnet de støtte, betænksomme Folk,
prægtige Karle!
Helte i Hytter bag Klitternes Række.

Styr da din Fart over „sortladne Hav”,
lyt til det lønlige Suk fra dets Bunde;
aftegn dets Linier, de brudte, de runde,
Farten i Stormløb og Riddet i Trav!
Og, naar en Gang under Templets Portal
ind du skal ride — det sker vel ad Aare —
glæder sig saare
ude i Stimlen en halvgammel Ka'l,
svinger sin Hue,
raaber Hurra, mens han sænker sin Kaarde.

La Scala di Spagna.

Du brave Poet, som endelig kom
hertil for graadig at snappe
en Bid fra det snart forsvindende Rom,
gaa op paa den spanske Trappe,
hvor Ludvig den attende bygged op —
til Tak, fordi han sin tykke Krop
paa Thronen svang op, trods hver Spotter —
en Kirke med to Kalotter!

Her ser du virkeliggjort din Drøm,
her nyder du overrasket
et Stykke Befolkning, som Tidens Strøm
aldeles ikke har vasket.
Her tindre Øjne som Gnisters Sværm
ud under Solhattes nikkende Skjærm,
og ned paa Korsettets Besætning
snor sig den brune Fletning.

Der ligge de gruppevis slængte ned;
i Solskinnet Særkerne hvidne,
og flot sidde Mændenes Hatte paa Sned,
men, nærmere set, er de skidne.
De Herrer ej lide af Hedens Tryk
trods Gedeskindsbuxer, trods Pels paa Ryg;
de lade Solen dem svide
og Lopperne frit dem bide.

En romersk Nat.

Digtcyklus.

I.

Maanen har tændt sit hvide Fyr,
men kantes tæt af en Ramme,
flettet af Disens luftige Sky'r
om Perlemorscirkelns Flamme.
Marche! Afsted til Kolossen,
hvis Murrings skaarede Rand
længe har bidt med Trodsen
igjen imod Tidens Tand.

Svømmende bredt i Glansen blød
den synes end mer sig at rette,
skiftet den har sin brungule Lød
imod det Blaaviolette.

Oppe, hvor Trapper sig dreje,
men sluges i Gangenes Nat,
blodrøde Fakler vaje
som Fjer paa en Ridderhat.

Nu er vi oppe. Kredsens Tragt
er opfyldt af blaalige Taager;
nede, som i en Fjeldkatarakt,
det damper, syder og koger.

Bjergenes Snetoppe skyder
sig frem i en bleg Horizont;
Summen af Stemmer lyder
den vældige Cirkel rundt.

Linier og Toner venligt her
mod Samklang smeltende hige,
Mindet dæmper med sonende Skjær
Historiens Farver, som skrige:
Nederst — Patriciernes Klæder
i gyldenstraalende Glans;
øverst — paa Pøbelens Sæder
en farveløs, lukkende Krans;

Kroppe, som krystes tæt og fast
i Favntag, kvælende, stærke;
blinkende Staal i susende Kast,
der præger et Purpurmærke;
dunkelrødt Blod, som pibler
ad Løvernes bleggule Lab ...
— Hu! hvor det vellystigt kribler
gjennem hver Nerve slap!

Titus Cæsar, saa mild og fed,
sig strækker paa Purpurpuder,
Skikkelsen viser, han ej stammer ned
i lige Linie fra Guder.
Der i de lunkne Strømme
hans Tanke tager et Bad,
her kan i Mag den drømme
om Jødernes blodige Stad.

Harmen har sælsomt Sjælen spændt,
og Haanden tæt sig har knyttet
ud mod det store Blodmonument,
der svælged i Menneskebyttet.
Det er, som Hævnkrav slængte
Raab mod Buerne op;
det er, som Braget sprængte
Kolossen fra Fod til Top.

II.

Du har et Fjæs som Heraklitus
— Aa lad med Fred
de Herrer Vespasian og Titus!
og følg nu med!
Paa Piazza dei Santi Apostoli ligger
et Værtshus, og der har paa Skiltet jeg læst,
endogsaa personlig erfaret, man drikker
en prægtig Est-Est.

Skraas for Palazzo di Colonna
der gaar man ind.
Den trivelige Kromadonna
er from af Sind.
Der flyder vel Blodet, det milde, det søde,
men hverken af fir- eller tobenet Bæst,
kun Fade fra Montefiascone maa bløde
med gylden Est-Est.

Den virker paa dit Sind saa herligt;
har den du smagt,
Alverden vil du favne kjærligt
med Vold og Magt.

Afsted over Forum, hvor Søjlerne finkle,
nu Vinden hver Skyfnug fra Maanen har blæst.
Afsted gennem Gaderne, bugtede, dunkle,
at drikke Est-Est!

III.

Nu aabnes Døren, Dampen stryger
saa tæt ud i den kolde Luft;
paa Bordet Kalvestegen ryger
og fylder Stuen med sin Duft.
Padrona med sin Høgenæse
staar foran den med løftet Kniv;
hvor hun dog puste maa og blæse!
— en Favn hun maaler om sit Liv.

En „Vinhund”*) Glas i Krogen skyller;
og langs ad Bordet slængt, i Blund,
vi ser en Glut, hvis sorte Krøller
gro frem som Mos fra Hov'dets Bund.
Det svære Bryst kan næppe rummes
af Linnedet og Trøjen brun;
de sorte Silkeøj'nhaar krummes
mod Kindens lyse Ferskendun.

*) Danske Kunstneres Benævnelse paa de unge Knøse, der
servere Vinen paa Trattorier og Osterier.

... „En Litro Montefiascone!
Den er vel god?” — „O, superfin!
Min Mand, vort Osteris Padrone
er netop Bysbarn med den Vin.
Nu gjør han Tjeneste ved Sprøjten
— De véd maaske, han er *Pompiere*,
men han har altid stræbt i Højden
og ender nok som *Brigadiere*.

... *Oh Cristo!* Sover Du, *ragazza*?
Ja saadan er en Snesaars Krop!
Om med Kanoner paa *la piazza*
man skød, hun vaagned ikke op!”
— Med Nød fra Øjet Laaget falder,
vi ser paa hende, hun paa os;
hun suger Læbernes Koraller,
imens med Latteren hun slaas.

Den gyldne Vin med Perler blinker;
den første Litro tømmes snart.
Men Niels ad vor Padrona vinker,
den Kalvesteg ham frister svart.
Jeg raaber: „Hvad skal man dog ligne
ved denne glubske Appetit?”
Hun raaber: „Herren ham velsigne!”
og skærer Niels et Tærskersnit.

Og i Velsignelsen jeg stemte,
skjönt af en anden Grund tildels.
Skam faa jeg, om jeg det forglemt:
hvad var i Rom jeg uden Niels?

En sjællandsk Trofasthed forbinder
han med en sjællandsk Appetit,
og i hans lune Skjemt jeg finder
vor Hjemstavns Sangbund tone blidt.

Mens denne Ven nu Tanken tvinger
fra Roma til vor jævne Kyst,
fra et af Stuens Hjørner klinger
en prægtig Sang af fulde Bryst,
snart bruser den med Fossens Vælde,
snart runger den med Malmets Klang,
snart leger den som Vind paa Fjelde,
der fanges under Birkehang.

„Ur svenska hjertens djup” gaar Klangen
med frie Stemmers brede Pragt,
og uvilkaarlig bringer Sangen
de danske Hjerter med i Takt.
Mig — Skeptikus i Politiken —
gjør Tonerne til Skandinav,
jeg sejler, vugget af Musiken,
til Stockholm hen — til Bellmans Grav.

Den unge Donna helt sig rejser,
i hvert et Øje staar en Skjelm;
uniformeret Krofa'r knejser
i Døren med sin blanke Hjelm.
Mama sin Kniv i Luften svinger,
men tygger Mad i samme Stund,
og unisont et Bravo klinger
fra Fa'rs og Mo'rs og Datters Mund.

Men tys! — Nu fra den anden Stue
der synges Tysk — en Mozartsk Sang,
saa kvægende som Rhinens Drue,
halv fremmed, halv med hjemlig Klang.
Ak — i min Fryd mig Noget tynger!
Situationen er fatal . . .

Hør — hvis de længe saadan synger,
min Politik bli'r rent nevtral.

Paa ny som fra Fontænens Vase
ud sprudler Tonestrømmen klar:
De Svenske lade Vintren rase
fra deres „fjällar” ud til Svar.
Saa svares fra de Tyskes Side,
men danske Ord vort Øre naar
om Skoven, der ved Vintertide
med Rim i dunkle Løkker staar.

Hvem sang den? Kun en enkelt Stemme,
og det var vist en gammel Mand,
som havde havt i Holsten hjemme
og venlig mindedes vort Land.
Som Rimdug stikkende der falder
en bitter Smerte paa min Hu:
jeg tænker paa vor Spydtidsalder,
der rev vort gamle Land itu.

De Tyske rømme deres Stue,
marchere hilsende forbi;
Padrona lader os beskue
de sjeldne Skatte inden i,

hvor paa Zinnobergrund staar tegnet
i Hvidt vor Estvins Sagas Gang,
et Epos, der vist bedst er egnet
til Tydning i den næste Sang.

IV.

Est-Est-Romance.

Hr. Nikolaus Fugger
af Pengekongeslægten,
der forhen i Augsburg vejede
Europa paa Gulden-Vægten
og ingensinde glemte
at se, hvorhen Tungen svipped,
for Exempel, da Karl den femte
med Frans den første vipped,

— Hr. Nikolaus Fugger
snildt med sin Pengepose
forenede hin Hat, som
er mere rød end en Rose.
Sin Purpurstola fyldte
han smukt med Istervommen,
Vin han drak i Spandavis
til Ære for Kristendommen.

Og der kom Bud fra Roma
til Nikolaus Fugger,
under den Stævnings Byrde
hans Eminence sukker.

Et oikumensk Koncilium
kaldte ham der til Møde,
ham, som saa nødig rejste sig
fra Puderne de bløde.

Han vilde tage Tingen
saa vidt som mulig i Ro;
havde han rejst i ét Døgn,
bedede han i to.

Men, hvis man tør stole paa Sagnet,
han tidt var gram i Sinde,
ej paa et eneste Krosted
god Vin han kunde finde.

Dybsindig gennemgransket han
det svære Problem til Bunds,
da kaldte han paa sin Famulus
(Fyren, tror jeg, hed Kunz).

„Rejs forud trende Døgn,
Og paa Krosteder allevegne,
hvor Vinen staar dig an, du skal:
Est vinum paa Døren tegne!”

I Montefiascone
ud fra den dybe Kjælder
lod Svenden hente frem
den guldgule Muskateller.
Jeg tør det ej fordølge:
fuld han blev som et Bæst,
og maled om Morgenens paa Døren
med Kridtet: *Est, est, est!*

Hans Eminence kom,
og Vinen han proberede,
ved sin Famuli Dom
han snart akkviescerede.
Han saa ej Morgen-Aftenrød,
han blev i de sorte Krypter,
der loddede han Fadenes
uendelige Dybder.

Han mente, han vilde vorde
Konciliet til megen Ære,
saasom af *Sanctus Spiritus*
propfuld han maatte være.
Men Kroppen ej kunde rumme
Aandsfylden i sig;
den klemte paa fra inden:
Støvhylstret maatte gi' sig.

Fire Halvankere
hans Ligbaare støtte,
til Hovedgjærde tjener
en noget mindre Bøtte.
Der ligger Kardinalen
saa død som en Sten,
med Mavens Domkirkekuppel
— en kristelig Silen.

Og, medens over Baaren
Voxkjærterne brændte,
hele Kropersonalet
Hyl mod Himlen sendte.

Thi saadan en Kunde
med saadan en Mave,
det er en enestaaende
Himlens Naadegave.

Under Marmorkirkegulvet
jordedes Kjød og Ben;
den grædende Famulus
lod ridse paa Gravens Sten,
hvad Mange der har læst:

*Propter nimium Est
reverendus meus Dominus
Fuggerus non est.*

V.

Saa vanker da hjemad vor Vennekrans
igjennem de dødstyle Gader,
hvor tidt sig blotter i Maaneglans
de store Paladsfaçader.

Fontanens glitrende Straaler brat
med Skum i Bassinet brister
og stænker ud i den hvide Nat
en Regn af blaalige Gnister.

Ak Rom! jeg synker, romantisk-besat,
til dit Bryst — du evige Frister!

Der er dog saa meget Flitterguld,
o Roma, skjult i din Glorie.
Af lumpneste Vold og List er fuld
din „klassisk” benævnte Historie.

Din Ciceros skolede Rhetorik
ej tørstige Sjæle kan læske
saa lidt som Horatses glatte Lyrik
med Ideer efter det Græske,
end mindre Cæsarer, der havde for Skik
med Blod og Skarn sig at mæske.

Og ingensinde jeg sværmet har,
saa længe som jeg kan huske,
for Kristi tiarasmykte Vikar,
af hvem sig Alverden lod kuske,
som tændte Baal, og som smedded Baand,
naar Tanken Vingerne strakte,
naar lydt en begejstret Menneskeaand
Guddömslængslerne vakte,
alt mens han stadig den signende Haand
fra Petersloggien rakte.

Men, som Jordlag fortæller en Geolog
om vor Klodes Revolutioner,
hos dig de forsvundne Alderes Sprog
fra Monumenterne toner.
Man færdes hos dig i Skyggernes Dal,
paa henfarne Aanders Thinge,
og hviler sig der for paa Nutids Val
at møde, naar Lurerne klinge.
I gode Venner! gid uden Pral
og ærligt vort Sværd vi maa svinge!

Literær Polemik.

I.

Sonet.

Du maner Helte op fra Dødens Rige
til Idealets Liv og Lys bag Rampen,
til Sporers Klang, til Takt af Femfodsjamben,
og Ridderkaarden løfter Kappens Flige.

Værs'artig! Men det bli'r dog vore Lige
i Tale, Tankegang. Om ogsaa Lampen,
Kostumet, Sminken vinder Sejr i Kampen,
kun dine Ord kan dine Dukker sige.

... Jeg nylig i Firenze saâ en Skare
i sorte Kutter og med Kjærter hvide;
de fulgte Lig — helt mystisk Sangen snøvler.

De Middelaldrens Pønitenstragt bare.
Et Vindstød fejed Kapperne til Side:
Hvad saâ jeg? Bockskins Buxer, Fedtlæ'rs Støvler!

II.

Til min gamle Ven H. V. Kaalund.

Min Ven! Du kaster Handsken — med Reservation —
til os yngre Poeter — nævner ingen Person.
Men her er Rhodos, Ven, her skal du springe!
Jeg er med iblandt dem, du har tiltænkt dine Slag,
velan! jeg har Mod til at tale min Sag —
nu saa kom! Her er jeg med aaben Bringe.

Som dunhaget Knøs har jeg elsket din Sang,
jeg hylder dig som Mester i den rhythmiske Klang,
men her om noget Andet det gjælder.
Jeg slaas for Livets Ret, for Nutids Krav og Kald,
som, trods Pathos, trods Satiren i dit kjække Versefald,
gamle Mester! ej du rokker eller fælder.

Hvor elsker jeg dig, Kjære, naar, saa ung og saa sund,
du lader sprudle ud fra dit ædle Hjertes Grund
dine Vaarsanges dirrende Triller;
naar du ser i Dyrelivet med dit sindrige Blik
en Satire paa os Toben, en fin Symbolik,
og Smilet dig skjælmsk om Læben spiller,

naar vemodig du stirrer mod Aftnens røde Sky
og med drømmende Haab om Opstandelsens Gry
for Dødens Kvide føler dig trøstet.
Og — om muligt — endnu mer end din skjønnne Poesi
har jeg elsket dig selv. Men din Filosofi,
oprigtig talt, den stemmer mig for Brystet.

Hør, husker du en Dag? — Det var ude hos dig selv,
vi sad helt festligt bænket. Fra Junihimlens Hvælv
skred Lyset saa pragtfuldt gennem Rummet;
i Haven dufted Rose og Lilje og Jasmin,
paa Bordet gløded Jordbær mod den dunkelrøde Vin,
mens Glædens Bølger højt i Talen skummed.

Ord braged og buldred. Det er muligt, at jeg
har været en af dem, der tog farligst paa Vej,
og i Hofdragt var ej Tankerne klædte;
da standsed du Spektaklet med en ypperlig Spøg:
Du kom med en Buste, der var sværtet af Røg,
af — Højsalig Kong Frederik den Sjette,

og satte den paa Bordet og forlangte Respekt,
„thi Vi alene vide!” Under Lystighedens Vægt
Disputen blev knust, saa den døde.

Hør — det synes mig nu, i dit stridbare Digt
du for Alvor vil skræmme os Yngre med Sligt
og som Fortidens Lovpriser møde.

Du ser dig vred paa Tiden. I Fugleperspektiv
med nogle Streger ridser du dens Stræben og Liv
og dømmer kategorisk og fyndigt.

Har du gransket dette Liv, hvor dets Kilder vælde frem,
i de store Verdenssprog, i Kulturens Fødehjem,
da du taler saa stærkt og saa myndigt?

Er det Arbejd fuldfærdigt, som du bittert belér?
Under voldsomme Kampe mellem Verdensideer,
hvad Under om Mangen har snublet?

Husk Shakspeartidens Gjæring. Kun Han stod den ud.
Alt Nyt, der vil frem, kræver smertelige Brud,
— ak — Staffeldt græd, da Oehlenschläger jubled.

Naar Tankens Kæmper dyste, skal da Digt'ren krybe ind
i Buret og kvidre som en Stillids paa en Pind,
fra Aandslivet spærret og stænget?

Mon ej din elskte Mester — saa naiv og saa stor —
sin Ungdoms Sange bøjed i Tidens Tankespor,
da ved Steffens' Gnist hans Digtærtønder fænged?

Nej — heller ned med dem, der med dristige Bor
søger nye Kilder dybt i den moderlige Jord,
end danse paa den glatte Overflade!

Jeg følger helst den Digter og den Filosof,
der kuer det trodsige, gjenstridige Stof
og sprænger Granitens Panserplade.

Paa Kaos og Titaner er du vred i din Sang.
Mon ikke ud fra dem dine Kosmosguder sprang?
Men, naar disse blive „Ordensbanditer“,
saa stiger der nye fra det store Moderskjød,
hvor tusind Spirer længes mod Livssolens Glød,
thi Livet dyrker ikke Abderiter.

Hvor Livet er, er Retten. — Maaske i Stridens Dyst
lidt videre man gaar, end man egentlig har Lyst,
for Snerperne at drille og skrække.

Men heller er jeg „raa“ med Goncourt og Zola,
end jeg pirrer med en Kjæp i den *Palus danica*,
hvor Reaktionens Frøer og Tudser kvække.

Du elsker jo Holberg. Sig, er det da saa slemt,
om vi atter tage Tilløb til lidt drøj og dristig Skjemt,
til Trods for de moderne Précieuser?

Du ler jo selv ad Hunden, der sidder paa sin Bag,
med Smækken under Hagen og taler med om „Smag”,
mens man Flødevand i Underkoppen øser.

Du paakalder Byron. Har du læst Don Juan?

Kan du huske Donna Inez i allerførste Sang?

de Forliste, som æde hverandre?

Serailodaliskernes „livskaade” Blik?

Katharina den Andens „reale” Erotik?

Det maa dog vist din Mening forandre.

Og, hvis du vil slutte — saadan blot lidt logisk —
sandt,

saa maa du komme til at regne Byron iblandt
„Ildtilbederne af Realiteten”.

Han var ogsaa Tendensmand. Han har Flammepile
sendt

mod Europas Reaktion, mod Britanniens „cant”,
og han ramte dem „lige i Planeten”.

Vi mangle Tro — saa siger du. Hvad tror du da paa?

Mon ej, min gamle Ven! du snart gik istaa,

hvis man prøved dig ret kateketisk?

Du har sagt, du er Hedning, „men rigtignok en from”,

Gud véd — der er vistnok de Dogmer, hvorom

din Mening vil befindes hæretisk.

Og vil du citere din egen Poesi
og erklære: „Jeg aner en evig Harmoni
fra Støvet til de yderste Sole” —
ja saa har jeg den samme, lidt ubestemte Tro,
saa blive vi jo enige; saa høre vi To
til den samme theologiske Skole.

Jeg tror paa Naturens uendelige Kraft,
paa Livstræets evige, spiresvangre Saft,
hvorfra der vælder Former frem i Trængsel.
Slægter fødes og dø; men jeg véd, med hver ny
voxe Helte frem, som kæmpe for Aandens Adelsry
mod Bornerthedens Raab paa Bolt og Fængsel;

hvad enten nu de svinger et Plekter af Guld,
tyde Stjerner paa Himlen eller Lag under Muld,
granske Tankens eller Jordklodens Zoner,
er de alle Soldater i Befrielsens Kor,
der svinger Lysets Fakkelt saa højt over Jord,
trods Bismarck og hans kruppske Kanoner.

Du selv med din ædle, frisindede Sjæl,
med Hermesvinger baade paa Hat og paa Hæl,
med din Foraarssangs velsignede Gave,
du har slet ikke hjemme, hvor Paddehatte gro.
Hvi vil du synge Salmer for „Bjergets rene Tro”
og som Pilgrim vanke om mellem Grave?

Og Et har for din Skyld mig ligefrem pint;
og det er: Du vil tages til Indtægt af hint
Marodeurkorps, som altid bagud sjokker.

Sæt, en af disse Herrer med Hyldest lummervarm
ved højlys Dag vil byde dig paa Gaden sin Arm
— det vil hviske i dit Indre: Fy for Pokker!

Nej, lad os begge slæbe til Tuen vor Skjærv.
I Tro paa „vor Slægts guddommelige Hverv”
lad for Livet og Lyset os stride.
Med dets blinkende Straaler fra Taarnet paa Kyst
over Livshavets Brænding spredes Haab, sendes Trøst
til dem, som der ude maa lide.

Jeg véd, at paa din Vis er du med i hin Kamp,
om Tankerne end dugges af Stridens hede Damp —
kun de Tanker — ej dit Hjerte vil jeg ramme.
Du har æsket mig ud. Nu til Afsked min Haand!
Min Kjærlighed til dig slukkes ej i min Aand.
før Livsgnisten slukkes med det Samme.

III.

Livets Ret.

Gjenmæle til Digteren H. V. Kaalund.
(1879).

Atter runger Krigsbasunen
med Metalklang mod mig hen;
atter du, min gamle Ven!
ridser mod mig Fejderunen.

Frejdig møder jeg til Stævne
og skal kæmpe efter Evne;
og — hvad sikkert du vil prise —
vælger jeg til Kampdevise:
„Paa det Jævne, paa det Jævne!”

— „Hvad forstaar du”, spørger du,
„ved Realiteten?” — Kjære!
vil du op mig tvinge nu
i en ontologisk Sfære?

Hvad den gamle Kant jo ikke
med sin Tankesonde naa’de,
denne „Ding an sich” — den Gaade
maa jeg uløst lade ligge.

Lad os stige ned, min Ven,
til den faste Jord igjen,
til det Jævne fra det Høje!

„Vi kan kun om Tingen tale,
som vi se den, med vort Øje”.

— Deri stemme vi jo nøje. —

„Vi kan kun dens Billed male,
som den spejles i vor Aand”.

(Gyldne Ord skrev her din Haand!)

— Nu, jeg fordrer kun et Billed,
som er sundt og ærligt set;

Billedets Realitet

er kun det, som jeg har villet.

Jeg har kun bekæmpet dette

Skolevrøvl, der vil befale

Digterne at se og male

efter en dogmatisk Regel,
enten den som Etikette
bærer „Heiberg” eller „Hegel”.
Derfor har jeg ærlig stræbt
— ofte uden Held, desværre! —
efter rent at udespærre
Mindet om enhver Recept,
hvorpaa mit Studenterho'de
for en Snes Aar siden tro'de.
Jeg har raabt: Ud i Terrainet!
Sluk Studerelampens Lue!
ud i Mosen, ud i Vænget!
Greve- og Grossererstue,
Huggehus og Karlekammer,
Heste-, Kostald, Lade, Lo,
Table d'hôte og Bondekro —
det er lige meget, hvor
Staffeliet op du slaar,
naar der blot et Livslys flammer.
— Hvis med Aand, Talent du møder,
frygt ej for det „Simple, Raa”;
kun det Billed vil bestaa,
der i Sandhedslyset gløder.
Jeg med Andagt kan beskue
mangen gammel Florentiner
med den gyldne Baggrunds Lue,
hvor i Holdning og i Miner
Bønnen og Ekstasen aander,
men af Lede jeg mig vaander,
naar en Tid med anden Tro

prøver Sligt at efterligne,
og jeg siger: Gud velsigne
Jer, Godtfolk! men tusind Gange
heller saa et Faar, en So!

Ligervis, hvis nu i Sange
man vil høj-romantisk sværme
for Balkonens Maanskinsdamer,
naar man os serverer Dramer,
hvor en Fyr med Puf paa Ærme,
Fløjlsbaret og lange Hoser
spanker som en Stork i Moser,
uhistorisk, unaturlig,
og agerer troubadourlig,
deklamerende paa Kraft
Vers, der bær' Fabriken's Mærke
fra vort gamle Vimmelskift —
ak, min Ven, saa faar jeg stærke
Anfald af en Satyrlatter,
og saa maa jeg raabe atter:
Kom dog med Finansbaroner
Humbugsmænd fra Børs og Presse,
Folk fra Stald og Mark og Esse,
nationale Dydsdragoner!

Du har Ret: Fotografien
den kan aldrig magte Livet.
Vil Gruppering, Minespil,
Farvepragt du have givet,
saa maa der en Kunstner til,
saa behøves Fantasi'en,

Aandens Spejl, der — rigtigt stillet,
ærligt slebet — i sin Fokus
samler i et Tankebilled
Livets tusind Hokusfokus:
vel at mærke: Ej et Spejl,
som en Ting paa Ho'det vender,
som os hvert et Billed sender
rent forvredet og fordrejet:
— Romantikens Hulspejl plejed
stundom at begaa den Fejl.

„Hvert et Øjes subjektive
Syn forskjelligt ser paa Tingen”,
mener du. — Det nægter Ingen.
Men ej sandt: Du vil kun tale
om de sunde Øjnes Ret;
ikke alle er normale.
somme se forbandet slet.
Øjnene, for hvilke alle
Ting sig rhomboidisk forme.
har man dog vist Lov at kalde
milde talt, for lidt abnorme.

Du har mindet mig om Gjælden,
hvori vi til Fortid staa.
Naa — jeg selv ej ganske sjelden
har opmærksom gjort derpaa.
Endnu mig de Toner kvæger
fra vort Sekels Morgenstund;
end jeg finder Oehlenschläger
stor og prægtig, bred og sund.

Ja, end daglig fast mig tryller
Sprogets liflige Musik,
naar dets Harpestrænge klingre,
spillede af Mesterfingre,
i Jens Baggesens Lyrik;
af min hele Sjæl jeg hylder
Digterne, der stod i fulde
Flor, da jeg var ganske lille,
dengang Romantikens Kilde
ejed Kraft til frem at rulle
sine Tonebølger klare.
Dine var de sidste Sange,
der mig mægted stærkt at fange
ved det Livets Præg, de bare.
Dermed sagde Tiden Stop.
Jeg var med til lidt at famle
paa den Harpe, som de Gamle
næsten havde rent slidt op;
men det vared ikke længe,
før jeg blev saa led og kjed
af at klimpre paa de Strænge,
der var slappe og forstemte. .
— Du maa ikke blive vred —
men saa er jeg heller „raa”,
og til Brand jeg før vil klemte
end faa naadigst Lov at gaa
mellem Selskabstroubadourer
med lakerte Støvler paa.
Du maa ej mig misforstaa,
som jeg mente, jeg var en

af de store Kraftnaturer,
der kan sprænge Kampesten;
jeg maa nøjes med den Glæde
blot at være en Soldat,
men som altid er parat
til at slaas i Blænkerkjæde.

Frygter du, det Udenlandske
skal faa altfor megen Magt
saa vi selv *ad undas* gaa?
Husk, hvad Henrik Hertz har sagt:
at, fordi den gode Danske
stundom æder med de Franske,
lader han sig ej gaa paa. —
Vi er svage, vi er smaa.
Nogle Aar vi leved begge,
da Forfængeligheds Dække
blindede de danske Øjne,
saa de denne klare, nøgne,
simple Sandhed ikke saâ.
Bare Old-norsk eller -nordisk,
rent Granit fra Sagas Ur
— mente man — var nok til jordisk
Kunst og „Vidskab” og Kultur.
Illusionen op med Rod
rykkedes af haarde Hænder;
end af Saaret drypper Blod,
end den bitre Svie brænder.

Nu er Toldkordonen sprængt,
den, med hvilken før de stræbte

at faa nye Tankers Næring
ganske fra os udestængt,
saa vort Aandsliv led af Tæring
— Gudskelov de ej det dræbte! —
Lad kun nu Kulturens Strømme
drukne golde Højhedsdrømme!
Lad kun nu vor Mark og Eng
ind de friske Safter suge!
Og hvad Jorden ej kan bruge
nok vil løses op i Dampe.
Kunsten vinder kun Terrain,
naar den fuldt og helt er med
til at kæmpe Aandens Kampe,
til at følge Slægtens Viden.

Det hos os fandt ogsaa Sted,
da den unge Holbergs Tanker,
mens han vidt i Verden vanker,
svang til Højde sig med Tiden.
Drak mon ej Aladdins Skjald
tørstig af de Tankestrømme,
der i Bjergets Buehal
spejled Romantikens Drømme?

Skjönt jeg ræddes kan ved Skriget
over Rov og Mord og Vold
fra Historiens mørke Blade,
skjönt jeg maa Barbarer hade
og kan græde over Liget
af en stor, forsvunden Old,
vil jeg Livets Ret forfægte

trods Mongoler og Vandaler,
men, at Livet gjør Skandaler,
vil jeg ingeniunde nægte.
Romas Old, hvis stolte Rester
end af Jorden op man graver,
blev et ormeædt Kadaver;
dets Cæsarer og dets Præster
var jo lutter Raaddenskab.
Led Kulturen haarde Tab
ved den store Folkevandring,
er det klart, trods al ubændig
Grumhed, som den førte med,
at en radikal Forandring,
netop paa den Tid, det Sted,
var for Livet højst nødvendig.
Om vor Samtids Kamp og Ve
ej vi dømme kan saa sikkert,
den kan vi jo ej bese
i Historiens fine Kikkert.
Ikkun dette tør jeg sige:
ej jeg tror, at Livet troner
højest, sikrest i det Rige,
hvor man støber bedst Kanoner.
Ja, ifald jeg sikkert følte,
at Kanonerne, som brølte
op ved Dybbøl og paa Als,
vare Livets bedste Tolke,
og at Feltmarschal von Moltke
Livet fuldt repræsentered —
ja, saa var jeg om en Hals,

in absurdum reduceret.

Men det kan jeg ikke faa
banket i mit tykke Ho'de,
der fra Barndomstiden troede
med urokket Fasthed paa,
at det sande Livets Træ
paa Hellenersiden groede
netop ved Thermopylæ.

Jeg maa tilstaa: Ingenlunde
er jeg bleven kjed af „Faust”;
ingen Biskop eller Provst
har endnu mig lært saa sunde
dybe, store Verdenstanker.
Al Respekt for Mose Bud,
som for dig er Troens Planker!
Men hvis de nu netop ud
sprang fra „Krokodillelandet”?
— Folk, hvis Lærdom gaar i Dybden,
tror nok, Moses fra Ægypten
hented dem, som meget andet.

Tilgiv, at jeg ikke vidste,
da jeg skikkede mit sidste
Rimbrev til min gamle Ven,
at hans Fartøjs Bougspryd rettet
stod mod Kirkehavnen hen.
Nu har du dit Hjerte lettet
ved at gi' Naturen Titel
haanlig af et „Kosteskift”.

Har du ej i det Kapitel
før en anden Mening havt?
Kan du fra dit høje Stade
ikke se, det samme Skaft
atter skyder unge Blade
svulmende af Saft og Kraft?
Jeg skal ej til Gjengjæld vende
mig med Spot imod din Tro;
jeg er ingen Billedfjende;
og jeg stoler paa, vi To
hver paa sin Vis Sandhed søger.
Ej om Troen Strid jeg ypper,
spørger kun: Mon det forøger
vor Fortjeneste hos Gud,
naar vi ret med fede Typer
som i gamle Messebøger
løfter ham fra Texten ud?

Nu til Afsked vil kun jeg
ønske dig, min elskte Digter!
Lys og Fred paa hver din Vej.
Gid de tunge Livets Pligter
ej dit glade Sind maa tvinge,
gid du mange Aar maa svinge
dig i Livets Blomsterhave
med den skønne Psykevinge,
som du fik i Vuggegave!

IV. -

Kampens Ret.

(Til H. V. Kaalund).

Februar 1880.

Hver Gang din Stemme løfter sig til Sang,
da strømmer mod mig hen en Hjerteklang,
der smelter, hvad jeg har af haardt i Sindet;
og, vil jeg ruste mig mod dig til Strid,
strax Tanken paa vort Venskabs lange Tid
med milde Billeder befolker Mindet.

Jeg siger til de Unge: Denne Mand
er blandt de bedste Gamle i vort Land;
højt er hans Sind, hans Tanke adelsbaaren!
Og, hvis til Kamp med ham I føler Lyst,
saa skal I klæde Jer til Ridderdyst,
jert Hoved blotte, hilse ham med Kaarden.

Min Ven! Jeg vil ej kæmpe med dig her.
Jeg sætter mig hos dig i Aftenskjær
og taler med dig som i gamle Dage.
Sig, hvad du vil! Sig os kun haarde Ting!
dit bløde Tonefald i Rhythmens Sving
kan hver en Bitterhed fra Sjælen jage.

Ej sandt? Du kjender mig jo ud og ind;
du véd, jeg har et let bevæget Sind,
at jeg er snar til Latter som til Taarer,

at kun jeg blusser op og svinger Skjold,
naar det, jeg tror er Sandhed, lider Vold,
og naar det bedste hos mig selv man saarer.

At jeg en Stridsmand blev i Skrift og Digt,
det skete kun, fordi det blev min Pligt,
jeg vilde sprede Kjætterbaalets Flammer,
som tændtes af de svundne Tiders Præst
mod det, som jeg for sandest holdt og bedst,
hvorfra mit Tankeliv, min Digtning stammer.

Du selv har ogsaa været med en Gang;
af Harmen over Aaget, som os tvang,
Satirens Ord har sprudlet fra din Tunge.
Der var en Tid, jeg troede, du kom med
til Kampen, naar den maatte finde Sted,
og stilled dig ved Siden af de Unge.

Det føjed sig ej saa. Men tro dog ej,
at jeg bebrejder dig den valgte Vej!
Du valgte den, fordi du frygted Hadet,
fordi du frygted, at i Harmens Rus
vi skulde jævne Alt og slaa i Grus
hver ædel Helligdom i Blodstrømsbadet.

Det ligger ikke for en dansk Natur
at storme Templers og Paladsers Mur,
et Gadeopløb dæmpes her med Sprøjten.
Min Frihedsguddom kræver ikke Brand,
og Ingen mer end jeg vist hade kan
Karikaturen: Jakobinertøjten.

Men skal vi taale Aandsdespoters Spot
og bøje Nakken under Piskens blot?
Maa ikke for vor Sag, vor Ret vi kæmpe?
Og saâ du ej, at vore Fjender slog
det første Slag? Og synes du, de tog
paa os med Overbærenhed, med Lempe?

Nu — der er ingen Ting at sige til.
Saa gik det altid her i Livets Spil,
om mine „Skrammer” vil jeg ikke tale.
I Aandens Kampe vanker ogsaa Saar;
det er vel dette stakkels Jordlivs Kaar,
thi Jordens Børn er ikke „ideale”.

Men vi er ej saa slemme, som du tror,
man kan os bringe langt med gode Ord;
selv har du sét, vi kan de Gamle hædre.
Vi bære Pietet for Lokken hvid
hos sande Stormænd fra en svunden Tid
og rejse Minder for vort Aandslivs Fædre.

Sig — hylder vi da ej med ydmyg Aand
din egen Mester, ham, hvis Trylleaand
har rejst Aladdins Slot, som endnu knejser?
Og ham, hvis muntre, kjække Rhythme-fald
slog for Filisterøren Knald paa Knald,
da „Sjælen efter Døden” gik paa Rejser?

Og ham, der ejed „Orgelklang i Bryst”
og „vakte Aander ved sin Kæmperøst”
og skued Syner som fra Urtids Skove?

Og ham, der kvad, saa Hjorten højt sig svang
hin Sommermorgen under Lærkesang,
mens Duggen strejfede de fine Klove?

Og ham, som netop mod en saadan Slægt,
som vi bekæmper, svang et Ris med Vægt,
der lange Strimer paa dens Ryg har præntet,
hvis „Adam Homo med den blide Aand,
Baron og Ridder af det hvide Baand”,
skal paa dens Gravsten staa som Monumentet?

Men løfter vi de Stores Arv, naar vi
blot efterkvidre deres Melodi
og træde deres skjønnne Tanker flade?
Er det dog ikke bedre, at vi gaa
vor egen Vej saa godt, som vi formaa,
om ej vi naa til hines høje Stade?

Du har jo siddet blandt os mangen Kvæld,
naar kaad og lystig strømmed Ordets Væld,
men har du set os træde Karmagnolen?
Har vi ej hyldet dig som Æresgjæst,
hvis Ophold blandt os prydede vor Fest,
og givet dig en Plads paa Hædersstolen?

Tal klart! Jeg lytter gjerne til dit Raad;
hvad mener du, der lurar bag vor Daad?
Hvad føler du i Lavtryksluften ruge?
Et Uvejr? — Vel! Du har jo vist i Sang,
at Torden er nødvendig mangen Gang,
naar tunge Dunster Aandedrættet knuge.

Ak, hvad vi vil, er kun, at Tanken fri
maa røre sig, at intet Tyranni
forvansker den ved Inkvisitortydning,
at Folkets Ledere med Riddersind
maa skifte lige Sol og lige Vind
og give aaben Plads for Aandens Brydning.

Men — har vort Land ej Plads for denne Strid,
med dig jeg frygter, at om føje Tid
„det lystne Rovdyr” graadig vil os sluge.
Det Land, der spærrer sig for Aander af,
det graver, tykkes mig, sin egen Grav,
et Kina kan Evropa ikke bruge.

Du varer os imod det „næste Skridt”.
— Hvis Kampens Hede førte os for vidt,
betegn os tydelig da Maal og Grænse!
Jeg slynger ikke her en Frase hen;
men vis dig som de Yngres sande Ven —
Hvor er den Ret, som ikke vi vil ænse?

Da sidst vi taltes ved, min Ven, jeg såå
en Taare i dit skønne Øje staa,
men skiltes vi dog ikke ad som Venner?
Vid: Naar og hvor du kalder mig ved Navn,
jeg skal dig møde med en aaben Favn
og trykke kjærlig begge dine Hænder.

Til min Hustru.

Hellebæksvej, Juli 1879.

Sommervarmen sitrer i Luften,
dæmrende blaaner den grønne Egn;
hvert et Vindstød sender mig Duften
hen fra det blomsterspættede Hegn.
Hoppende dirrer paa Kjærets Flade
svømmende, bleggrøde Rosenblade;
Hindbær — endnu kun rødmende Prikker —
Farve og Sødme af Solkilden drikker.

Teglstrup Hegn med bugnende Bøge
vinker og frister med Køling og Ro.
Vel — i dets Skygger jeg ind vil søge,
ind, hvor paa Bunden Skovsyrer gro.
Ned imod Mosset Grene sig bøje,
der vil jeg ligge med lukket Øje,
flette hver Blomst, jeg i Tanken kan finde,
sammen i Krans til den bedste Kvinde.

I.

Sværmende stille
i Havens Gange,
saa blød i Sindet
jeg gik med Mindet
om gamle Sange,

der tæt sig slynged
omkring min Tanke,
som henne om Længens
Sydgavls Tralværk
sig klavrende klynged
den gamle Ranke.

I Ly af Bakken
Haven sig bredte.
Frugttræer spredte
Sne over Plænen.
I Sommernatten
i lydløs Dansen
sig svang Falænen
i Stjerneglansen.
Ned over Diget
Hylden sig krummed,
og Maanen vælded
igjennem Rummet
Lysbølger hvide,
der sagte glide
ad Bakkehældet.

I Sommeraftnen,
den drømmerige,
med dig jeg mødes,
du lille Pige!
bliver beruset
af Lokken kruset
og af de søde,

de dybe Øjne,
hvis Blikke svømme
did hen, hvor røde
Skyer sig højne,
hvor vore Drømme
om Liv i Lysglans
hinanden møde.

— Om Liv i Lysglans,
idéberuset
og gjennemsuset
af Harpetoner —
om Vingesvæven
i Regioner
højt over Dag og
højt over Vej,
om evig Hæven
sig op i funklende
Ætherzoner.

... Ak — I, som elsked
i Snesaars-Aldren,
I kan vist ane
Drømmenes Bane.

I Trylleborgen
jeg havde dvælet
blandt Billedvrimlen
fra Seklets Morgen,
da Jorden saås kun
fra Drømmebroen.

Og, fast i Troen,
at Sandhed naâs kun
ved Flugt mod Himlen,
jeg lod hvert Billed
fra Jordens Hjem,
som skarpt sig stilled
for Øjet frem,
naar muntert Brisen
borthlæste Skyen,
atter udflyde
i Lystaagedisen.

II.

Ja vist! Paa Vingeheste
kom vi nok op at ride!
Vi fik nok Lov at gjæste
Æthersalene hvide!
— I Hestemøllestræde
jeg selv som Hest min Mølle maatte træde.

Jeg pisked Sproglogiken
i trende vælske Tunger;
i Stuen Grammatiken
som Livsrefrainet runger.
Din unge Elskovs Digter
gav dig et højst prosaisk Læs af Pligter.

Mens saa jeg købte Brødet
helt tidt med Hjertebloodet,

hvem var det, som forsøded
hver Dag og løfted Modet?
Hvem kom i Aftenstunden
og kyssed mig det bitre Smil fra Munden?

Hvem holdt min Tro i Vejret
paa Sangens Væld i Barmen?
Og hvem har Haabet næret,
naar Tvivlen slapped Armen?
Hvem kyste bort med Latter
det sløve Mismod, Tvivlens gustne Datter?

Kun du, min unge Mage,
med Sjælens Blomster fine!
hvis Lemmer, sarte, svage,
led daglig Trætheds Pine.
Du lagde, trods min Slæben,
mig mange glade Visers Klang paa Læben.

Trods Grammatik og Gloser
jeg smagte Livets Glæde,
frisk blomstred Hjemmets Roser
i Hestemøllestræde,
hvor tidt i muntre Nætter
jeg Bellmans Valmukrans om Panden fletter.

Imens vi svang Pokalen
og sang i Kor ved Vinen
og traadte paa Pedalen,
du trykked snildt Sordinen
og tvang os til at ænse
ved Smilets Trusel Harmoniens Grænse.

Men pænt forarget, snerpet
det blev du ingenlunde,
naar Tankens Od vi skærped
saa dristig, som vi kunde,
fribaaren selv du vilde
gaa med paa Frimænds Togt til Sandheds Kilde.

I Venners Kreds om Bordet
sig Aandens Luer tændte,
til Flugt i Verden Ordet
livsmodig Vingen spændte,
og der vi Vaaben smeded,
som siden gjorde Fyldest i Geledet.

III.

Igjennem Skyer Solen brød;
det blæste op med Himmel rød,
og Vinden drev med lodret Stød
igjennem Skorstenspibens Rør
sin skarpe Kile ned.

Den gamle Arneild, som før
kun ulmed under Asken bred
i Vaanden angst sig vred.

Det blæste op til Sværdetid,
og Aander æskedes til Strid,
der var ej Plads for den Slags Id,
som hidindtil jeg drev i Mag

ved Lampen over Bog.

Jeg vilde nødig ud i Slag,
men heller rolig, dommerklog
besé de Unges Tog.

Jeg saâ mig om; jeg tvivled svart
om Kraft jeg ejed til den Fart;
jeg sad jo der saa lunt og rart
ved fulde Krus, med Valmukrans;
men Noget i mig klang,
som drev mig ud til Spydedans;
det trængte paa, det sang, det tvang,
— og Stuen blev mig trang.

Og du, du bange lille Hind,
som græd, naar Hjertekuldens Vind
fra fordums Venners utro Sind
slog skarpt imod dig hen —
du havde Kraft at holde fast
mit Haandled som en myndig Ven;
tidt, naar mit Mod, mit Taalmod brast,
du styrede mit Kast.

Og, hvis jeg stundom slog et Slag,
som faldt lidt vækkende med Brag,
i Slendrianskumpaners Lag,
og hvis jeg drev en Haandgranat
mod Fordoms gamle Skur,
saa er jeg voxet til Soldat
i Kamp for Sandhed og Natur
hos dig, bag Hjemmets Mur.

IV.

Saa snørte vi vor Ransel. Vi drog saa vidt omkring,
til staaiblaa Søer, som spændes i Klippers brune Ring,
saâ Bjergets Krop drapere sig i hvide Skyers Dampe
og Rhonens Vande vrider sig i frugtløs Harnes Krampe.

Vi svælgede i Farver i Dal, paa Fjeldetop,
i Frugt- og Blomstervrimlen, som Solen driver op,
drak Figeners Isblod bag de riflede Skaller
og sugede Druers violette Krystaller.

Mellem Dynger vi vandred fra Kolossernes Old,
da livsgraadigt Vanvid tog Kunsten med Vold,
da Blodets varme Purpur paa den levende Hud
som Festfontæne sprang for en lasket Kejsergud.

Vi fulgte overalt i dens fagre Fødeegn
den gjenfødte, sejrende Livsglædes Tegn,
fra Stunden, da den vaktet ved Sundheds Jubelstemmer,
der klang fra de opgravne, stærke Marmorlemmer,

til helt den blev myndig og skabte paany
et Gudeolympas bag den lysdrukne Sky;
da en ny Afrodite sprang frem fra Baggrundsglansen:
Madonna-Beatrice med Englehovedkransen.

I Fryden ved Sejren over dump og mystisk Grublen
steg Glæden snart i Buer, kjække som Peterskuplen,
snart bredte den sig fornemt paa sit adelige Stade
som Palazzo Farneses højbaarne Façade.

Da splintredes Stakittet imellem Søgn og Hellig,
Legeme og Aand holdt Gjæstebud i Fællig;
Broderierne tindred mod Fløjl med Hermelin,
Sølvreflexer dansed i den guldblanke Vin.

Venedigs store Kvinder deres Legem folded ud
i gyldent tiziansk Lys paa den brungule Hud.
Pagen sad drømmende, med Mandola i Armen,
andagtsfuld, henrykt — fortabt i Venusbarmen.

Og Nutidslivet nød du, naar det bruste med Larm
paa Piazza Navona med Tamburin paa Arm,
i Sangen, der skingred i Midnattens Stund,
saa du vaagned forfærdet i Sengen af dit Blund.

Du mored dig ved Æslet, der bærer Byrdens Tryk:
en Bylt, en Klump Børn og en Kjælling paa sin Ryg,
ved den rødgule Kat med de grønne Øjensole,
der stryger sig kjælent mod Sømmen af din Kjole,

ved Munken, der beskuer, mens Ryggen han krummer
i Ristorantens Vindve Kapuner og Hummer,
ved *mercanti ambulanti*, som Forestieren preller,
ved den spanske Trappes Marked med brogede Modeller,

ved Aftnerne i „*Croce*” blandt Kunstnerkammerater
med „*abacchio*”, Frascativin, Ost og Salater,
hvor Luftstrømme suser saa lystig ind ad Dørene,
og Musikanter spiller os lige ind i Ørene.

Hvor nød du det! Hvor lo du! Hvor var du frisk
og glad

— kjære lille Solbarn — i Sydens Solskinsbad!

I Aarerne sprudled en gjenfødt Ungdomssaft;
det nys saa svage Legeme fik Smidighed og Kraft.

Paa Vesuv, fra Keglens Skraaning, du lo satirisk ned
ad mig, der stolpred op under Stønnen og Sved;
jeg ser dig true ad mig med den lange Alpestok;
under Hatteskyggen flagred en lille, krøllet Lok.

Ja, Haand i Haand vi fulgtes paa det prægtige Tog;
letnem du lærte det store Billedsprog,
ved dit Førstesyns Friskhed, din ærlige Glæde
læsked sig min Sjæl som en Urt i Duggens Væde.

V.

Fra Bjergluft og Sol,
fra Oranger og Sang,
fra Kaktus, Agaver
paa Klippernes Hang,
fra Piniers, Cypressers
og Steneges Haver
med Marmorkaskader
og Pragtbalustrader
til Hjemlandets Vinter,
til Sluden og Blæsten
vi styred vor Gang.

Igjen i vort Hjem
staar du trofast paa Vagt,
og Tidshjulet ruller
i dagligdags Takt.
Du bærer din Byrde
saa støt paa din Skulder,
men ler mig imøde
med Øjnene søde,
der stedse saa sanddru
en Melding fra Hjertet
Alverden har bragt.

Din Sjæl har en Klang
som af Urpoesi,
der frisker og kvæger
med sød Melodi.
Som Børn vi om Bordet
snart løber og leger;
snart tavse vi vandre
i Kvæld med hverandre
i Mindernes Sale
blandt Billeders Flok i
et langt Galleri.

Hav Tak for hver Dag,
og hav Tak for hver Stund,
for Ordet, som kjærligt
har lydt fra din Mund,
for Sansen for Alt, som
er lifligt og herligt,

for Huset, du hygger,
for Huset, du smykker
med alle de Roser,
som gror i dit Væsens
velsignede Grund!

Fra Landet. .

I.

Sjællandsk Romantik.

To Gjenbogaarde i Landsbyen laa,
over Vejen de paa hinanden saâ.

Paa Porten af hver var en Aabning rund,
der tjente til Kighul for hver sin Hund,

som stak gjennem Hullet den sorte Snude
og morede sig med at gjø og tude,

de bjæffed, saa snart de hinanden saâ;
dermed fik de Tiden til at gaa.

... I Gaarden til venstre tjente Mads;
i Mark og i Lo var han paa sin Plads.

Og Sidse tjente i Gaarden til højre,
var skrap til Køer at malke og tøjre.

Naar hen ad Aften de fik lidt Ro,
de mored sig med at staa og glo.

Mads læned sig op ad en Pil ved Stakittet,
og listelig over til Sidse han titted.

Og Sidse stod under en Hyldebusk,
som nikked med gulhvid Blomsterdusk.

Den første Aften han saâ paa Sidse,
begyndte hun knibsk med Nakken at vrisse.

Den anden Aften hun brummede: „Hæ;
hvad bilder han sig vel ind, det Fæ?”

Den tredie Aften han spurgte blidt:
„Naa, hvordan gaar 'et?” — Hun svared: „Skidt!”

Den fjerde Aften hinanden de se —
og begge begynder at skoggerle.

Og Mads trak Munden til Ørene op,
af Latter rysted hans store Krop.

Hun lo, saa Taaren trilled paa Kind,
som Rosen rød og som Æblet trind.

Saa drev det hen vel i Uger to.
De talte ikke, men skoggerlo.

Tilsidst han voved til hende at nikke;
hun nikked igjen, men hun talte ikke.

Den næste Gang over Vejen han skraaede,
men hun løb ind. Han ej hende naaede.

Men Aftenen efter rendte hun ej,
da Mads sprang over den Landevej.

Om Livet han hende saa modig tog,
hun lo, men mandelig fra sig slog.

Og Mads han kyssed den Læbe rød
saa fast, at det hen over Marken lød.

Og Fuglen fløjted i Hyldens Læ,
mildt suste det hvidgraa Piletræ.

Han kneb i de Kinder røde og runde.
Og vældig gjøede begge Hunde.

II.

Gangen forbi Møllen.

Nu hvidner Dagens Guldglans blidt
hen over Himlens blegblaa•Dug,
og Vinden tager sit Aftenridt
igjennem den blonde Rug.

Paa Marens Hoved Spanden høj
ved Gangen sagtelig dirrer,
og Hanken som et Ringetøj
mod Messingbaandene klirrer.

Og medens Pigen Traaden blaa
Gang efter Gang om Fingren snor,
saa støt og sikkert som Græssets Straa
den Bomuldshose gror.

Se Sejlene med blegrødt Skjær
paa Møllens susende Vinger!

... Jo mer hun kommer Møllen nær,
des mere sit Skridt hun tvinger.

Forbi hun tør saa daarligt gaa:
Den hvide Møllersvend hun har
alt set deroppe i Gluggen staa,
og han vil „gjøre Nar“.

Nu staar han der og griner hist,
fordi det ledagtige Skaren,
da der var Dans i Skoven sidst,
et Kys har stjaalet fra Maren.

Til Svar hun drev mod Svendens Kind
et Ørefigen fast og tæt;
men saa ... saa blev hun myg i Sind
og havde saa bittert grædt.

Thi lige fra den samme Stund,
da denne Tort hende hændte,
det var, som fast til hendes Mund
det Kys sad klæbet og brændte.

Hun kunde gaa en Omvej, men
„det var dog altfor flovt og ledt“,
for det var klart, den Møllersvend
alt havde hende set.

Saa tog hun i sig selv et Tag,
hun vilde spille den Tapre,
men skjælv, da under Axens Brag
hun hørte Vingerne klapre.

De Vingers lange Skygger skred
tværs over Vejens Kjørespor
... hun bored Tanden i Læben ned
og Blikket dybt i Jord.

Hun Øjenlaaget sammen kneb,
hun Taarens Løb vilde hemme
... En Haand om Armen hende greb,
i Øret hviskede en Stemme:

„Til første Majdag næste Aar,
saa kan jeg i Forpagtning faa
Stenløselille Møllegaard
med Lod, med Eng og Aa.

Kanske, hvis nu du kysset blev
af Møllersvenden Niels Madsen,
du ikke slet saa fus ham drev
en myrderlig en paa Kassen.”

Skjøn Maren tav. End Spanden høj
som Garderhuen raged op,
og begge Strikkepindene fløj
afsted i strakt Galop.

Først da hun øjned Hjemmets Port
og Humlehaven bag Gjærde;
hun sa': „Det nytter ikke stort,
jeg siger, du skal la' være.”

III.

Besløret Frieri.

En Morgen han smed sig bag Havren paa Ageren og lured paa hende. Hun skulde til Bageren.

Og hun, som han mente, hun tjente hos Præsten, og derfra til Bageren var der vel næsten

en halv Times Gang ad Vejen den svingende, saa var der da Tid til at snakke om Tingene.

Der kom hun! Hun traadte lidt tungt efter Davren, saa Axene ringed som Bjælder paa Havren.

Og brat sprang han op. Hun hvined en Smule og gjenned ham fra sig med Kurven den gule.

Han snakked om Smørpris, om Kre'tur, om Høsten, om Vinden, der immer holdt sig i Østen.

Hun smaalo bestandig, den kraftige Kvinde med Læbens Pæon og med Øjets Kjærminde.

Og først, da hun stod foran Bagerens Trappe og saâ ham saa myg efter Vejret at snappe,

hun standsed med Skoen af Vejstøvet pudret og mumled: „Hvor du dog har vrævlet og sludret!”

Han gloede og ventede, mens hun var derinde,
hun drilsk lod ham vente, den listige Kvinde.

Saa fulgtes de atter. Og den Gang, de svinged
om Agren, hvor Havreaxbjælderne ringed,

hun sagde: „Det gaar vel, ifald du til Vaaren
kan faa de to Gamle paa Aftægt i Gaarden.”

Balvise.

(Skaalsang for Kvinden).

Til Fart i den tindrende, tonefyldte Hal
saa tryk hun betror sig til Rhythmestrømmens Fald.
Saa pragtfuldt er Livet som Kronernes Glans,
Livet er let som den hvirvlende Dans.
Drømmende Hjertet i Valstakten gynger sig,
Kinderne gløde med Morgenens Skjær,
Kransen af Roser i Lokkerne slynger sig,
alle de venligste Magter er nær.
Kan her for Alvor paa Sorgerne man tro,
hvor Dansen trædes saa let hen over Bro?
Her har jo Glæden et blivende Sted;
Skyggen, den sorte, maa selv danse med.

Men Lyset skal slukkes, og Tonerne skal dø,
og Aarene bøje den liljeranke Mø.
Er visnet for stedse hin Rosenkrans?
standset for evig den jublende Dans?
Nej, medens Sindet i Minderne vugger sig,
Ungdommens Blomster faa Farve og Duft;
Hallen, den straalende, atter oplukker sig,
Glæden som Vaarlærken kvidrer i Luft.

Og Dagens Gjerning, der tyktes os saa trang,
i Vejret løftes og glider under Sang.

Atter det lysner i Sind og i Hu:

Moderen danser med Børnene nu!

Hil Kvinden, vi saâ paa vort ungdomsglade Bal,
der, medens hun dansede, „virked i sit Kald”,
der lyste som Svanen med snehvid Hals
blinkende gjennem den brusende Vals;
hun, som har fyldt os med Drømme de blødeste,
skabt i vort Hjerte udødelig Sang,
hun, som har fyldt os med Længsler de sødeste,
lokkende, fine som Fløjternes Klang.

Hil Kvinden, som sidder ved Arnens stille Ro
og plejer Rosen, som dufter i vor Bo,
Kvinden, der hæger om Mindernes Skat,
Skaal for hint Nordlys i Vinterens Nat!

Paa Gjensyn.

(Epilog til en Benificeforestilling for Fru Borchsenius).

I lysegrøn Silke hvert Bøgetræ staar,
og Hvidtjørnen ryster sit pudrede Haar,
Pæonen har sminket sig stærkt med Karmin,
alt dæmrer i Lilla Syrenknoppen fin.

Og Sollysekronen hvert Blus nu har tændt,
og Skoven sit pragtfulde Bagtæppe spændt;
og Hjorten sig krør som en fornem Marquis,
og Hinden gi'r kjønt Ingénuens Parti.

Fra Møddingen Hanen — *père noble* med Kam —
betragter sin pludrende, satte Madam,
og Soen den præker med blidt Grynteri
for Grise den praktiske Filosofi.

Naturen har Ordet, og Kunsten en Stund
i Moderens Skjød kan sig tage et Blund,
og hente sig Kraft til med Liv og med Lyst
at folde sig ud som en Aster i Høst.

... Naar nu man, som jeg, skal fortolke Dem Det,
som flagrer og spiller saa ungt og saa let
og træder paa Tilje saa væver en Dans
som Sommerfuglvingen i Junisols Glans,

se saa maa man ud i det festklædte Land
til Solstraalelegen paa Blad og paa Vand,
der ud, hvor Naturen er selv Instruktør
i Ungdom og Glæde og Sommerhumør.

Farvel da saa længe! Og Tak for hver Stund,
De hylded min Stræben med Haand og med Mund!
Og gid vi til Høsten, naar Blomsterne dør,
ret ofte maa mødes med Sommerhumør!

Prolog til Hostrups „Eventyr paa Fodrejsen”.

Nu pønser Somren vel paa milde Planer,
de lyse Blade staar med gylden Bræm,
og Snipperne af gule, røde Faner
fra Havebuskens Knopper titte frem,
og Folk forsage deres Vintervaner,
Enhver, som kan, tyr til et Sommerhjem,
længst blegned Rampens Gasblus fra Sæsonen
for Lysets flotte Giver, Himmelkongen.

Dog end en Gang vi vil til Gjæst Dem byde
en Sommeraftenstund paa Lampeskin
og lade Talen fra en Digter lyde,
der kan til Sommerliv Dem vie ind:
et Ferie-Eventyr, der kan Dem tyde
en Sommerstemning i det unge Sind
med Skjæmt, saa junifrisk, saa blød som Skoven
og skjælnsk som Solens gyldne Dans paa Voven.

Saa drag endnu en Gang paa Fodtour med
vor gamle Hostrup langs ad Sjællands Veje
med ungdomsrappe, ferieglade Fjed,
mens Høet dufter ud fra Stakkens Leje
paa Bondemarken med et tjæret Led
og spraglet Hegn, som lune Briser feje,
og mindes stundom med et Smil i Sommer
den snilde Tyv, den dumme Birkedommer.

Festsange.

I.

Chr. Agerskov.

30. September 1879.

Rhythmisk Sans du fik i Vuggegave,
født du blev med Sangbund i dit Bryst,
op du voxed i en dejlig Have,
Blomster plukked du af Hjertens Lyst.
Hver en Strøm, som Luften til dig sendte,
svanger var med liflig Duft og Sang,
over alle Træers Kroner spændte
Oehlenschlägers brede Stemmefang.

Tider kom, da kolde Storme svang sig
mod din Ungdoms glade Sangerlund,
aldrig Rim og Islag dog betvang dig,
varm og mild forblev din Hjertebund.
Der de fine Skud i Stilhed groede,
som du plukked før af Havens Flor;
der et klart, et trofast Ekko boede
af de mange Digterstemmers Kor.

Snart det græske Fjeld du hørte bæve
klangfuldt under Vingehestens Hov,
snart igjennem Sjællands Skovbund svæve
Hjortens Flugt paa „vingelette Klov”.
Heibergs sikre Taktstok saâ du føre
an den broget-skjønne Symfoni;
særlig nød du tidt med Kjenderøre
Ludvig Bødtchers Fløjtemelodi.

Skjønhed al din Gjerning, stor og lille,
gav et eget Præg, en nobel Stil,
gav dit smukke Øje dette milde
hjertervindende og aabne Smil;
gav dit lille Hjem den Fred og Hygge,
som imøde slog Enhver, der kom,
gav dit lange Liv en sjælden Lykke,
saa du gjerne levede det om.

End med Syvtialdrens hvide Lokker
paa de nye Tiders Ret du tror,
som en Skovsti mellem Blomsterklokker
end din Livsvej sig saa muntert snor.
Gid din Kraft maa trodse Tidens Vande
gjennem Aarene, du har igjen!
Hil din frie Aand — din aabne Pande,
evig unge — gamle Digterven!

II.

F. L. Liebenberg.

(Paa Hundredaarsdagen for Oehlenschläger's Fødsel.
d. 14. November 1879).

Tilgiv, ærværdige Rødvinsasket,
som aldrig drak dig en Rus,
om bort vi dig drog fra den Dug og Salvet,
du har i Fiolstrædes Hus.
Hvis — hvad jeg dog næppe tør tro — du vil fyldes,
af Glas kan du drikke en Snes;
men enten du vil eller ej, skal du hyldes
med Hurra og Sang i vor Kreds.
Iaften vi bryder os ej en Døjt
om det, at Spektakel dig falder drøjt,
hold for Øret,
ifald vi dig raabe for højt.

Der sidder du gammel og pæn og strunk
med Skjortens sirlige Læg,
og, lig en Prælat eller Herremunk
du bærer dit kæmmede Skjæg.
Men lur paa den Gamle — og snart vil I finde,
han gemmer bag Øret en Skjælm,
og fribaarne Tanker sig røre derinde
saa tyst under Sølvhaarets Hjelm.
Satirisk han kan falde ud i Ters
og hugge med Klingen saa yndig tværs
'gjennem Humbug
og Sludder paa Prosa og Vers.

Hos Oehlenschläger du sugede vel
af Ungdomsbægret et Drag,
og derfor du end i din sene Kvæld
gaar helst til de Unges Lag.

Men Holberg du omgikkes ogsaa og skærped
dit Øje for Løgn og for Sandt,
og derfor du ler ad hver bedemandssnærpet,
hver gejstlig, hver verdslig Pedant.

Per Paars sig forgjæves som Heros ter,
den gamle Hr. Liebenberg staar og ler,

— fiffig, smørret —

han opdaged strax, det var Per.

Den Gang, da Trompeten blæste til Strid,
— omtrent vel i syvti og to —

den Gang, da den gryende, unge Tid
genered de Gamles Ro,

Da nikked du mildt til os Yngre, som kæmped,
det muntred, det løfted vort Mod.

Skjønt altid din Røst lød besindig og dæmpet,
paa Frihedens Side du stod.

Saa tag da vor Tak for hint milde Nik,
du graa Veteran med det unge Blik!

Alle Unge

nu rejs Jer, raab Hurra og drik!

III.

Ved Gildet for „Vegas” Mandskab.

Den Gang I laa stille i Isen,
spændt ind i dens skruende Ring,
— selv om I ej manglede Spisen,
Tak være de henkogte Ting!
— selv om I ej manglede Væde,
men bjerged en „Rød” eller „Hvid”,
I fik vist ej synderlig Tid
til Fester og Glæde.

Men nu skal den hele Besætning
kun more sig og være glad
og rigtig ta’ for sig i Retning
af Drikke saa vel som af Mad.
Har En fra Polarisens Bælte
i Sindet bragt med sig en Stump,
han skal helde Punch paa den Klump;
saa maa den vel smelte.

Hav Tak, I blandt os vilde havne,
I Sømænd fra Skuden, hvis Glans
nu funkler som Stjernen, dens Navne,
vidt spredende Hæderens Krans!
I Alle har Del i den Ære,
hvortil Eders VEGA sig svang;
og derfor med Sang og med Klang
I hilsede være:

Hver Mand, som har glidende fejet
ad Dækket som Spejlet saa glat,
hver Mand, der har frysende drejet
i Tavshed det knirkende Rat,
hver Mand, der har staaet der nede
og set paa det gloende Hul
og fodret Maskinen med Kul
i stegende Hede.

I Godtfolk, saa løft da paa Glasset,
og Skaalen skal Bordet gaa rundt
for Alle, som rolig har passet
den ringe og ukjendte Dont.
En Helt paa Historiens Theater
vandt sjælden en Krans til sin Lok,
naar ikke han ejed en Flok
af brave Soldater.

IV.

Ved Studenterjubilæet 1880.

Et Fjerdedels Aarhundred er sunket i sin Grav
fra Aaret, da vor Skare paa Vandring sig begav.
Vor Ransel var pakket. Den struttede saa fuld
af Drømmenes Karfunkler, af Haabets Sølv og Guld.

Nys havde Pedel Müller jo udfyldt hin Blanket,
der — som vi alle mente — var vor Entrébillet
saa vel til Ideernes græske Søjlehal
som til vort kjære Fædrelands Levebrød og Kald.

Ja, der var dem, som troede, at hint latinske Brev
de skjønnede Pigers Hjerter mod Ejermanen drev.
Hvad Under da, om Skaren drog ud med Jubelsang,
som fik af Skovens Ekko sit Akkompagnement?

Tog Livet Ranslens Indhold saa for Valuta god?
Mon Søjlehallens Porte sig vidt for os oplod?
Mon Nogen i Leg sine Tankers Dronning vandt?
Mon mange Krummer Brød vi paa Alfarvejen fandt?

Nej, Kamp vi maatte føre med Regn og Rusk og Vind,
med Verdens haarde Magter og med vort eget Sind.
Se, Slagenes Mærker i Pandefuren staar
paa mangel nogen Isse, i mangt et hvidnet Haar.

Og selv de Faa iblandt os, der lidt i Vejret kom,
vel naaede knap de Højder, som da de drømte om.
Hvor mange fik øvet en Gjerning, der er værd
at mindes, naar de glemmes dybt under Tuens Svær?

Men lige meget Broder! Hvis du beholdt din Tro
paa Slægtens Tog mod Lyset hen over Livets Bro,
paa Sandhedens Solglimt, der kløver hver en Sky,
paa Friheds, Fremskridts Sejer i Purpurmorgengry,

og synger end dit Hjerte ved Vaarens Atterkomst
en Velkomstsang til Skoven og Markens vilde Blomst,
og frydes du stedse ved Duft og Farveglød
ved nye Væsners Fødsel fra Jordens Moderskjød,

og ejer du endnu efter lang og møjsom Gang
Gehör for frie Tankers og ædle Toners Klang,
saa tør du nok være dit Levnetsløb bekjendt
og Hæderstitlen bære: En gammel, brav Student.

Billedtexter.

I.

Udenfor og inde i Sigbrits Hus.

(Til H. N. Hansens Billede).

Se, Sneen ligger saa haard og hvid,
og Kinderne blaane for Frostens Bid,
og Blæsten svifter om Hjørnet.
Paa Torvet ud for Mo'r Sigbrits Gaard
Rigsraader med valne Næver staar,
og Talen lyder fortørnet:

— „Hvad tykkes Eder, Ridder Hr. Bent?”

— „Forsanden et drøveligt Regiment,
hvorunder sig Riget befinder.

Den hollandske Hexe- og Horekvind
tør lokke før os til Kongen ind
hver Tolder, Suder og Skinder.”

— „Hr. Domprovst! ej sandt? I tror da vist,
at Hollænderkjærlingens Kløgt og List
kan kun fra den Lede komme?

Hun er da sikker paa Helvedes Ild?”

— „Ja ryges hun skal som en hollandsk Sild
med samt sine fede Flomme.”

Den Kordreng aander i valne Lab,
og Næsen driver som Tøndens Tap,
hans Skosaal til Sneen fryser.
Alt ser han Mo'r Sigbrit flakt og hængt,
i Djævlens Røgkammer indestængt;
— end mer han ryster og gyser.

Til venstre har Talen en anden Klang:
„Nu kommer de Borgermænds Tid en Gang;
Hans Tolder gaar først op ad Trappen.
Snart skal vi de Herrer saa sluskede sé
som Hattens Fjedre, der driver af Sne,
lig Graaværksbræmmen paa Kappen.

Nys saâ vi en Herremands Tyrehals
for Bøddelsværdet vorde til Fals,
sin Lykke han ej skulde prise.
For længe har Ridderen kroet sig strunk,
for længe sig mæsket Prælat og Munk,
snart fløjtes der anden Vise.”

Der oppe sidder Hollænder-Mo'r
i Lænestolen, saa fed og stor,
ned over et Regnskab bøjet.
Hun rejste sig lidet — og se! der gled
igjennem Gluggen paa Torvet ned
et Haanglimt fra Krageøjlet.

Hun mumler: „Aa fik jeg paa Eder Ram,
I *Herrkens**) ... Jer timedes Last og Skam,
saa blev I Hundehulsfanger.

Snart dinged i Galgen Jer lange Krop,
og midterst iblandt Jer klynged jeg op
den gottorpske Studepranger**).

Kong Kristjern sidder i Ovnens Krog
og læser saa andagtsfuld i en Bog,
skjönt Bogen er lidet hellig.

Paa Ryggen af hvidgult Pergament
der læses i Rødt dens Navn paa Prent:
„Fyrsten af Macchiavelli”.

Han bøjer til Mærke paa Bladet et Læg,
han snor med Fingren sit røde Skjæg,
hvorunder Læberne dirre.

Hans Albu' hviler paa Bordets Pult,
de brune Øjne saa tankefuldt
saa vidt ud i Rummet stirre.

Thi stærke Tanker er voxet ind
fra Bogens Blade i Kongens Sind;
til dristigt Spil de ham lokker.

Dets Indsats er Mord og Blod og Kamp,
men bag ved den hvirvlende røde Damp
saa stolte Syner sig flokker.

*) Hollandsk: Smaaherrer.

**) Hertug Frederik, siden Kong Frederik I.

Han skuer sig selv paa den hvide Hest,
guldpanstret, ride til Folkefest,
til Frimænds fylkede Thing.
Hvor Røverborgen ligger i Grus,
der hvidner den frigjorte Bondes Hus,
paa Ageren Leerne klinge.

II.

Vaskerkoneologik.

(Til et Billede af Carl Bloch).

Ja, om det saa skal være det sidste Ord, jeg siger,
og skal jeg aldrig sige et Ord mer i Livet,
saa siger jeg, at Tøjet er ordentlig stivet,
at det Hele er en Løgn af Kammerraadens Piger.

Gud — saadant noget Rak! Ja jeg mener, hvad jeg siger,
— De maa gjerne kalde Vidner — for jeg siger det
Samme,
og jeg siger: Gid Torden og Lynild maa mig ramme,
hvis det inte blot er Løgn af Kammerraadens Piger.

Pyt — Fruen kan jo ingen Ting, men hun kan ærkre
Manden;
men De kan tro, hun fik s'gu! Jeg rakked hende til, saa
hun sa': „Gud bevares!” og jeg, jeg sa': „Hvem vil saa
De ta' til Vaskerkone? for jeg, jeg gi'r Dem Fanden.”

Og det gjør jeg saamænd ogsaa! Hvad'faler, Madam
Jensen?

Naa — De holder med de Tøse og den stærtede Frue?
Jeg skal saamænd aldrig besmudske Deres Stue;
men De skulde vide, hvad jeg véd fra Jomfru Bentsen.

Deres Datter render ud med Kammerraadens Klare
paa Fritsberg, hvor de hver med sin Lammedriver
render.

Hvad der kommer af Æ—Bæ som Kanel inte ender!
God Morgen, Madam Jensen! Kan De stikke den,
min Rare?

III.

Efter Middagen.

(Til en fransk Cliché).

En Borgerrepræsentant taler:

Jeg finder det ligefrem bestialsk,
at Nogen kan paastaa, at Middagsgilder
burde erstattes af Aften dito
som noget meget mere moralsk.

Hvad mener De, gode Borgmester? Mon vi to
dog ikke om Sligt en Smule kan tale?

Vi, som nu i en lang Række Aar
saa vel ved private som kommunale

Middage rigtig har spist os sammen?
Jeg mener ej blot, at Venskabsflammen,
men Enigheden i de ... principale
store, politiske, sociale
Spørgsmaal sikkert er født deraf.

Husker De den Gang, Hansen som ung
Repræsentant tog farlig paa Veje
og greb i Alt med en Haand saa tung,
som vilde han drive de gamle Strømme
ud af det vante Leje?
Saa spiste han nogle Gange med os,
og lidt efter lidt han begyndte at dømme
ret moderat og holdt sin Trods,
sine ny Ideer helt pænt i Tømme.

Men Højdepunktet — ej sandt, mine Herrer?
kommer, naar Middagen er forbi.
Naar Kaffen serveres, Cigarerne tændes,
saa føler man ret sig i Harmoni
med hele Tilværelsen. Tidt det hændes,
naar godt og rart som idag jeg sidder,
at jeg kan faa Taarer i Øjet ved
at tænke paa al den Poesi,
den Pragt, den Skjønhed, den Glans, den Herlighed,
den søde, henrivende Fuglekvidder,
som Forsynets Haand i gavmild Kjærlighed
velsigner vor kjære Klode med?

... Kan De høre Klaveret fra Dagligstuen?
Det lyder saa dæmpet og kjønt herind.
Kan De se, hvor der i Kaminen Luen
brænder saa dejligt, med gyldent Skin?
Hvem mon der spiller? Det er nok Fruen.
Musiken gjør En saa blød i Sind,
især naar den kommer lidt fra det Fjerne;
man bliver, ved Gud, saa from som Duen;
man føler sig ...

Der er Likøren jo!

... Chartreuse, Borgmester? Jeg ta'r nu gjerne
først Chartreuse og saa Curaçao.

Hør, véd De hvad? Jeg er sikker paa,
hvis en af de brave Mænd, som samle
Bidrag til Fattige, Syge og Gamle
i denne lange og haarde Vinter,
i dette Øjeblik her vilde komme,
aabnes vilde hver eneste Lomme,
og rige Gaver vilde han faa.
Menneskene er nu én Gang saa!

Ja, det er Skam vist, man bliver et bedre
Menneske efter en god Dîner.
Lad derfor endnu en Gang os hædre
— i Vin vi gjorde ved Bordet det før —
vor kjære Vært i et Glas Likør!

IV.

Italiensk Gadescene.

(Til en Tegning af Marstrand).

Konen

(med en Hund paa Armen, arrig til Manden).

Han har skubbet til Bronzino! Du saa det jo, Achille?

Manden.

Ved Gud, om jeg gjorde, min egen søde Sjæl!

Konen.

Uh, hvor du gaar og dvasker! Gud give dog, du vilde forsvare din Kone, hendes Hund og dig selv.

Manden

(til den Fremmede).

Jeg maa virkelig sige Dem alvorlig, Signore, jeg taaler ej det Skub, som De gav den lille Hund.

Den Fremmede

(peger med Stokken paa Konen).

Jeg havde ogsaa hellere skubbet til den store, men blev angst for den Hugtand, hun har i sin Mund.

V.

Garnisonsskifte.

Højt Spindelvæven sitrer
fra Kvist til Kvist og glitrer
med Morgensolens Billed i Duggens Perlestænk.

Bag røde, gule Blade,
bag vaade, brune Grene
hun sidder der alene
og spejder fra en Bænk,

den Bænk ved Havekanten,
hvor Rytterlieutenanten
hin tunge Sommeraften har kysset hendes Mund.
De mødtes ikke siden,
og nu skal Eskadronen
forlade Garnisonen
i denne Morgenstund.

Nu lyner hvide Kasker,
nu rasler Tøjler, Tasker,
den lyseblaa Kolonne nu toner frem med Brag;
i Luften Sablen blinker,
mod Laaret Skeden dirrer,
paa Støvlen Sporen klirrer
til Hestehovens Slag.

Der er han! Rank han sidder
i Sadlen som en Ridder;
hen over Brystet funkler hans Søverbandelér.
Lidt fremad hun sig læner
og griber fat i Busken
med sagte frygtsom Rusken ...
... nej ingen Ting han ser.

Ak nej, som Drømmesynet
han brat forbi er lynet,
og snart har Vejens Krumning Dragonkolonnen skjult.
Med stive Blik hun lytter,
til Blods hun Læben suger,
mod Hjertet Haanden knuger.
... End drøner Hovslag hult.

Nu dør det hen og svinder. —
Med Dug paa Hals og Kinder
søvngængeragtig, lydløst hun gennem Haven skred.
Der pibled Blod af Haanden,
som hun paa Tjørnen saared,
og opløst bølged Haaret
paa begge Skuldre ned.

VI.

Jeg melder mig!

(Til en Tegning af Frans Henningsen).

En Dreng fra Kommuneskolen siger:

Jeg sku' sige fra Hr. Nielsen ...
... jeg sku' melde mig ... og ... sige ...
at jeg stod her i Porten ...
Og ... saa var'et, at han lige
gik ud ... Og saa fik han
en Snebold i Nakken.

Men saa var'et, den ramte ham
barestens paa Frakken.
Og ... saa var'et, at han trak mig
her inden for Døren
og sa'e ... jeg skulde stille
til Klø hos Inspektøren.

VII.

Det gamle og det unge Danmark.

Det gamle Danmark gaar der og arbejder haardt,
dets Cigarstump baade kuller og siver,
det nænner dog ikke at kaste den bort,
men patter, suger og hiver.
— Det skorter gamle Danmark paa Vejr.

Det unge Danmark piler afsted som en Vind,
fra Cigaren de Ildgnister fyge.
Det gamle Danmark harmes saa dybt i sit Sind:
„Skal saadan en Grønskolding ryge?”
— Det skorter gamle Danmark paa Vejr.

Det gamle Danmark kæmper saa mandig en Strid,
saa nødig vil det Værdigheden miste.
Det tager atter fat paa den sugende Id,
dets Lunger er nærved at briste.
— Det skorter gamle Danmark paa Vejr.

Men mer og mer det pines af Trang til Tobak,
og for Trangen maa Pligtbudet gi' sig.
Det beder unge Danmark om Ild, brummer „Tak”
og æder Harmen smertelig i sig.
— Det skorter gamle Danmark paa Vejr.

Da føler gamle Danmark sin Højre at klø
til at væрге om Smagen og Fornuften.
Men unge Danmark flyver som Løvetandsfrø,
og Ørefignen rammer kun Luften.
— Det skorter gamle Danmark paa Vejr.

Kristian Mantzius.

(Død d. 5. Juni 1879).

Vi kjender den, den kostelige Skare
af Typer, som hans Kunst til Liv har bragt,
en Række friske Skizzer, som ved klare
og kjække Linier os betog med Magt.
I Aand, ej blot i Sprog de danske vare;
og mild var Latteren, som de har vakt.
Lig Digteren — hans Ven fra Skolens Bænke —
han turde ej i Kunsten saare; krænke.

Den Overgivenhed, som Romantiken
gav Baggrund i hans glade Ungdoms Gry,
hint hostrupsk-skjælmske Smil, lig Solens Kikken
en Sommereftermiddag bag en Sky,
og hin Godmodighed i Polemiken
mod aandig Søvn i lave Stuers Ly,
det elsked han og tolkede saa gjerne,
det var paa Kunstens Vej hans Ledestjerne.

Som faa han tumlede sig bredt og kjækt
bag det, hans Samtid holdt for Kunstens Grænse.
Naar Lieutnant Buddinge løj rigtig frækt,
hvor kunde Latter vore Lunger rense!

Men, da der kom en anden Digterslægt,
han helst paa dens Figurer lagde Trense.
Da Ibsens Spot han fandt for haard og blodig,
han gjorde Daniel Hejre selv godmodig.

I Livet derimod hans Læbe spændte
sig som en Bue, skød saa mangen Pil
med skarp, satirisk Od, der sved og brændte,
da tog hans Vid en mere dristig Stil.
Fredspiben snart han dog med Fjenden tændte,
og naar hans Sind blandt Venner var i Hvil,
og naar man hos ham sad i Hjemmets Stue,
man mærked Hjertets store, varme Lue.

Hvor holdt han af at le! Jeg kjender Ingen,
med hvem jeg bedre kunde sammen le.
Snart endevendte han parodisk Tingen,
saa man den fik paa Hovedet at se;
snart gik han en Filister løs paa Klingen,
men kunde dog som Alvorsmand sig te,
saa Fyren, der mistænkelig først skotted,
med prægtig Fjollethed sig ganske blotted.

Haardnakket Troskab var hans Væsens Grund.
Hans Liv og Kunst bar begge af den Mærket,
og alle Drømme fra hans Ungdoms Stund
blev gjennem alle Skuffelser forstærket.
Som med den unge Plougs Studentermund
han talte end om Norden, Enhedsværket,
der skulde rejses lig Aladdinsborgen
med Spir, som flammed i den røde Morgen.

Vi Yngre fandt vel tidt de Vaaben rustne,
han hentet fra det gamle Arsenal,
for os var den Slags Illusioner brustne,
vi gjennemgik en Skole for brutal —
men, naar han raabte: I er visne, gustne!
og hug mod Bordets Plade sin Pokal,
saa lo vi ikke. — Der var Ild i Øjet!
Vi for den ældre Mand til Side bøjede.

Brat stivned Velklangskilden i hans Bryst;
de stærke Læber ikke mer sig krumme
til Viddets bratte Spring i Ordets Dyst,
ej mer han leger Kispuds med den dumme,
forlorne Værdighed af Hjertens Lyst.
Men nu skal Danmarks Pantheon ham rumme
som den, der ægte danske Typer tolked,
— en Digtekunstens Sædemand blandt Folket!

Til en afdød Veninde.

Kan Orgelets Mester faa spillet
Stemmerne sammen til Enhed
og give os Alle et Billed
af skjær og jomfruelig Renhed
og Kraft, som den stærkeste Mands,
saa har han vundet en Sejer
paa Tonernes Felt med Glans.

Da har han tegnet den Kvinde,
hvem vi til Graven skal bære,
en stille og bly Heltinde,
der faldt paa sin Post med Ære.
Af Kjærligheds Fane en Flig
skal skæres ud for at dække
vor lille Venindes Lig.

Nys stod hun i Sundhedsgløden,
Syges og Lidendes Trøster;
hun var dem en Hjælp i Nøden
trods nogen barmhjertig Søster.
Og Ordets skjemtende Klang,
hvor i hun sin Kjærlighed klædte,
blev Lægedom mangan en Gang.

For sig den tavse Heltinde
Intet har turdet begjære,
om Alt, der lagdes paa hende,
hun mente: det maatte saa være.
Med Sejerstryghedens Ro
ad Andres rosende Medynk
hun let og godmodig lo.

Saa lad da, du Orgelmester,
fromme og dæmpede Toner
nu hilse de hvide Rester,
som Martyrglorien kroner,
til Tak for et Livs Bedrift,
mer værd end mangel, der hyldes
i Billed og Krønikeskrift.

Til C. Hostrup.

(Ved hans Sølvbryllup d. 29. Juni 1880).

Vær hilset, kjære Digter,
med Sommerdag i Sind,
med Drømme dybt i Øjet,
med Smilehul paa Kind,
med Klang i Bryst som Kildens under Buske!
Tak for hver Gang jeg jubled
befriet, glad og let,
naar von Buddinge snubled
i sine Løgnes Net!
Jeg elsked dig, saa længe jeg kan huske.

Hav Tak for hvert dit Billed,
livsaandende og tro,
for Ane med sin Karklud,
for Madsens Smedekno,
for Sangens Krans, du om det Hele slynger:
Mens Grønholt staar og skryder
som Pressens Matador,
bag hvide Taager lyder
det betagende Kor
fra Ellekrat, hvor Mosebunden gynger.

Og aldrig blev du „værdig”
filister-tryk og trang.
Dit Hjerte slaar for Smaafolk,
endskjønt du nu har Rang
blandt Danmarks bedste Mænd i Skjaldeværket.
Din Ungdom ej du glemte
trods Sextialdrens Vægt.
Mens Tidens Strømme skræmte
saa mange af hin Slægt,
dit Frisind blev forynget og forstærket.

Om dig kan Alle samles,
selv de, der haardt har stridt,
du Riddersmand med Skjoldet
saa skinnende hvidt,
du Mester over Sprogets Toner søde!
En Flok af os forgangen
var usynlig din Gjæst
og stemte med i Sangen,
som toned ved din Fest
og ønskede dig en gylden Aftenrøde.

Til Viktor Rydberg.

Hvor mon bedst din Aand jeg træffer?
... En hellenisk Purpuraftenstund,
naar de hvide Relieffer
skinner mod Metopens Farvegrund,
naar den stadbeskyttende Athene
sig i Solens Guldglød løfter ene
paa en sydlig Himmels dybe Grund,

i den Old, Helleneraanden,
i sit Dødsuk endnu skjøn og stor,
ramt til Døden, kjækt, trods Vaanden,
brydes med det stolaklædte Kor,
i de vilde, sønderrevne Tider,
da i Fødselsveer tungt sig vrider
den med nye Fostre svangre Jord?

da fra Jorden Tanken skræmmet
ned i Kaos' Afgrund søger Ly,
da fra Dagen den som fremmed
til Mystikens Erebos maa ty,
hvor Ekstasens vilde Blaalys glimter,
hvor det lange Dødningtog man skimter
sitrende igjennem Mulmet fly?

Vil din Aand mig Stævne sætte
hos Vafthrudner under Fjeldets Væg,
hvor den hundekloge Jætte
mumler Gaader i sit Istapskjæg;
hvor det sidste Spørgsmaal Odin hvisker,
mens den vrede Storm fra Norden pisker
Snestøv i hans side Kappes Læg?

Eller skal din Aand jeg finde
blandt de Tro, der lyttede hin Gang,
da fra Bjergets høje Tinde
Kjærlighedens store Hymne klang
paa hans Læber, fra hvis skønne Billed
Dogmers Overkalkning du har pillet,
tvunget af dit Hjertes Sandhedstrang?

Følger Faust du, da paa Gaaden
han sit Øje havde stirret træt,
mens han søgte efter Traaden
gjennem Verdenslabyrinthens Net,
til han hilses højt af Englelæber:
„Den, der altid trofast op ad stræber,
kan vi løse, kan vi frelse let?”

Saa jeg spurgte mange Gange,
naar jeg saâ et Billed af din Aand
spejle sig i Sagn og Sange,
iført fjerne Tiders Klædebon.
Men, saasnart jeg skuede din høje,
ranke Væxt, dit dybe Granskerøje,
og du varmt mig rakte Broderhaand,

følte jeg: Den Aand jeg træffer
bedst, hvor frem den spired kjærnesund,
hvor Naturen Relieffer
hugger i Granitens brune Grund,
hvor igjennem Granskøvkathedralen
Stormens Tuba blæser selv Koralen,
paa det gamle Sverrigs faste Grund.

Did du alle Skatte bærer,
som du samlede paa din stille Fart
gjennem Seklers Tankesfærer;
der du ordner dem saa smukt og klart
til et Arsenal med ædle Vaaben,
slebne blankt til Kamp i Marken aaben,
Sværd, hvis Egge sløves ej saa snart.

Højt skal dit Museion rage
over hver forvitret, sort Kolos,
som fra Middelaldrens Dage
byder Lys og Liv og Glæde Trods,
frit gaar Luftens Dans i Søjlehaven,
frit gaar Solens Spil langs Arkitraven
paa din Kampestens Peripteros.

Templets Celle har du viet
til et Pantheon for Lysets Mænd,
de, som drog mod Tyranniet
med Begejstring Friheds Sværd fra Lænd,
de, der Faklen længst i Mulmet førte,
de, der Hjertets Sangbund dybest rørte,
de, der gav for Sandhed Livet hen.

Søg i Templet ind I unge
svenske Mænd! Bøj Øret til hans Røst,
naar fra klangrig Digtertunge
Frihedshymnen stiger fra hans Bryst!
Lad hans ædle Granskeraand Jer tvinge
til i Friluft, kjækt paa Tankens Vinge
ret at tumle Jer med Liv og Lyst!

Og du selv, du Tempelbygger,
hil dig, som jeg ser dig sidde dér
drømmende i Søjleskygger
i et guldgult Eftermiddagsskjær!
Tæt imod dig ser jeg lænet hende
staa, den fromme, hjertevarme Kvinde,
fin som Eders bløde Birketræer.

Tak, at du mig vilde kalde
Broder, da vi saås paa Sverrigs Jord!
Ja, vi maa vel fylkes alle
Smaa og Store til et sluttet Kor.
Kampens Lurer alt i Luften lyde ...
Gid af Stridens Mulm der frem maa bryde
Aandens klare Dagny over Jord!

Otto Borchsenius.

Med det fine Øre, som fatter
hver Skjønhedsklang i vort Sprog,
med det kyndige Øje, som skatter
hver lødig Sangmønt, vi slog,
det kjærligste Sind du forbinder,
som fuldt kan give sig hen.
Sligt findes stundom hos Kvinder,
sjældnere vel hos Mænd.

Du holdt den Ed til din Fane,
som ungdomsbegejstret du svor.
Hvor kan du os Andre mane
med underlig strænge Ord.
Ser du os vige til Side,
dinglende løjt fra vor Plads,
da bliver din dæmpede, blide
Stemme saa høj og hvas.

Til den, du som Ven har kaaret,
du vil saa gjerne se op;
haardt bliver dit Hjerte saaret,
ifald han ej holder Trop.

Men næppe jeg tror, jeg kjender
en Lansebryder saa stærk
som du, hver Gang dine Venner
har øvet et Aandens Værk.

Holdt du dig stundom tilbage
og afbrød din Tale kort,
var det for Gamle og Svage
ikke at støde for haardt.
Men aldrig saâ jeg dig bøje
fra Banen af smaalig Kløgt,
og aldrig dit ærlige Øje
du sænkede af Menneskefrygt.

„Rahbekske” har selv du dig kaldet,
hvad med Rette du kan,
i din Lod er det faldet
at blive Urtegaardsmand.
Friere Syn end hin Gamle
dog du af Guderne fik:
Du er jo led ved den vandle
klimprende Grædelyrik,

ængstes ej for det djærve
Tingen rammende Ord,
frygter ej, vi fordærve
Hjemlandets Blomsterflor,

naar vi forsøge at plante
i Bedene nye Skud,
naar vore gamle, vante
true med at gaa ud.

Ingen jeg kjender med mindre
Del i vor lumpne Arv:
altid først at erindre
sin egen Fordel og Tarv.
Du sidder i Timer lange
med trofast, omsigtsfuld Aand
og lægger paa fremmede Sange
den sidste, den fine Haand.

Den fine! — Ja fin som Sindet,
der stundom mig synes for fint,
naar det endogsaa ved Skinnet
af Uret føler sig pint.
Og dog har jeg set, du rummer
Kraft til at bære kjækt
Sorger, der ellers krummer
en Mand under Centnervægt.

Ja Sorger, som ellers klemme
Sjælen snæver og trang,
bragte dig ej til at glemme
Venner en eneste Gang.

Smaating, som kan dem more,
tænker endog du paa —
Ædel og ren i det Store,
kjærlig og øm i det Smaa!

Ren som en uplettet Ridder
er du i Ord og i Sind,
medens alene du sidder
paa Kvisten ved Lampeskin,
byggende fordringsløs, stille
med paa vor Aandslivs Borg.
Gid Livets Magter dog ville
dig spare for mere Sorg!

Nytaarssang.

(1882).

Rind du kun op med lidt Blæst og Sus,
du nye Aar!

Lavloftet, indestængt er vort Hus
og trang vor Gaard.

Lad kun en Træk gennem Stuerne stryge,
Dunsten og Osen af Rummet lad ryge,
lad kun en Hvirvelvind sætte den gamle
Løvbunkes Blade i Fart fra vor Gaard,
lad nogle Skure kun rave og ramle,
du nye Aar!

Tag kun et Aandepust bredt og stort,
du Vintervind!

Lad den kun knirke, den tunge Port
med gnavent Sind!

Og, naar dens Fløje til Side du støder,
tag saa et Tag i Lakajernes Skjøder,
riv kun den Nøgle af Borgherrens Hale,
løft kun hver svajende Skolefux-Svans.
blæs kun, saa Møddingens Haner maa gale,
blæs op til Dans!

Bortviift hver Taage, som slører til
og ruger tungt!
lad røre sig frit i Lysets Spil
alt Kjækt og Ungt!
Lad i de rensede Luftstrømme glide
fribaarne Tanker med Vingernes hvide,
sejlende Fang i de glimtende Baner,
Varsler om Frihedens kommende Vaar!
da skal vi fejre med vajende Faner
det nye Aar.

Nytaarssol, sænk dig mod sorte Muld
paa Mark og Vang!
Tænk paa det spirende grønne Kuld
med Voxetrang!
Opvæk hver bly og lyshigende Evne,
at den sig ranker til Kampdagens Stævne,
tilsæt den kun med lidt Trods og lidt Vrede
— Fjenden ej Blødhed forstaar,
skab os en Fylking, til Frihedskamp rede,
du nye Aar!

Til mine unge Venner.

I.

I Ungdommens Dage alene
jeg sneg mig ad afsides Stier saa trist,
jeg tro'de, paa Livets Scene
jeg drev det kun til Statist,
Jeg dæmped min Røst til et lullende Fald,
jeg turde ej synge med Klang af Metal,
— saa falsk mig lød de moderne
Trompeters yndede Skrald.

Men ej skal jeg klynke og klage,
fordi jeg slog Graasten paa alfar Vej.
Det Slid fra min Ungdoms Dage
gjorde hver Muskel saa seig.
Det barked og garved saa haard min Hud,
at alle Dumhedens Pileskud
ej bider derpaa. Jeg ryster
med Latter de Naale ud.

Jeg saâ vor Himmel sig klare,
min Lykke kom og med den mit Mod,
da pludselig midt i en Skare
af unge Venner jeg stod.

Mit Haar blev tyndt, og mit Skjæg blev tykt,
forinden jeg fik et Hus mig bygt,
men nu blandt Eder, I Kjære!
jeg færdes saa støt og trygt.

Se — ud over Landet vifter
en Foraarsvind med et Løvspringsbud,
den sprængte alt brede Rifter
i Dorskhedens Taageskrud.
Og pletvis trindt i vort kjære Land
i høje Farver staar Skov og Strand;
ej længe kan Taager drive
i Luften med laset Rand.

Jeg lever vel næppe saa længe,
at jeg faar set Jer i Sejerstog
med Aandens Torpedoer sprænge
de gamle Blokskibes Skrog.
Tag disse Vers som en kampøvet Mands
Lykønskning til Fremtidens Sejersdans,
som Hilsen fra en Slags Præst i
ecclesia militans!

II.

Det var et eget
syngende, talende,
lattermildt Slægtled.
Gjerne det leged,

sjælden det stræbte
klart at forstaa.
Helst tog for Øjet det
Skyklapper paa.
Dets Aandricheds Blomst var
det lette, det flade
Vittighedsspil.
— Fra Torv og fra Gade
man lytted dertil.

Dovent i Hvil laa
Aandslivets Vaaben og
rustede langsomt.
Glad man med Smil saâ
ud over Verden;
den vedkom os ej;
vi skulde vandre
vor egen Vej.
Ved Seinen — der sad jo
„vor Ven”, Epigonen,
fedladen gul,
og famled fra Thronen
ved Verdens Hjul.

... Ørnestandarten
brat under Skinnerne
knustes til Splinter.
Selve Bastarden
styrtd fra Hyndet.
Lugten af Blod

op fra hvert Hjulspor
rygende stod.
Men Bloddampen spredtes;
da funkled fra Valen
i Luftrummet blaat
Marmorportalen
paa Frihedens Slot.

Høje Kolonner
skinner i Morgenskjær
blegrødt som Roser.
Dristige Aander
løfter i Hallen
Stemmen med Klang;
vidt over Verden
Ekko sig svang.
I Unge her hjemme!
bøj Øret derefter;
drik Granskermød
og kamplystne Kræfter
af Klangbølgens Flod!

Vidt gennem Tankens
dejlige Himmelstrøg
spor Eders Ganger
frem under Mankens
susende Vajen!
Bring Eders Fund:
Sandheds Klenodier
til Hjemmets Grund.

Fra Diamanternes
Rande vil gnistre
et Straalebundt,
hvis Skjær gjør Filistre
i Øjnene ondt.

Hids kun og tir dem
op til et Vredesbrøl;
drilsk med en Pigkjep
stik dem og pir dem!
Men vejled hver fattig
lyssøgende Mand
varsomt ad Stien
til Sandhedens Land!
Mod det, som han elsker,
ej Vold bør I øve
med hidsig Haand
for ej at bedrøve
en ydmyg Aand.

III.

Der sad de Herrer om bredden Bord
med Festsangens Ekko i Øre;
det lød: Det frie, herlige Nord
til Sejer skal Folkene føre!

Saa kunde det hændes en enkelt Gang,
at skurrende Lyde ind sig tvang
helt ude fra Bondelodden.

Afskyelig lød dog den Bondesnak!
den maatte man byde Brodden.

Da var det, et vittigt Hoved trak
to Gnavbrikker ud af Posen:

„Transtøvlen” ... „Tørvemosen”.

I unge Folk, som har raske Ben,
gaa trøstig til Sjællands Moser!
fra Hegnet sig krummer den svaje Gren
helt fuld af de fineste Roser.

Og tag I kun tykke Støvler paa!

thi vil I paa Mosejorden gaa,

I kommer ej langt med lakerte.

Se, Folket, der haardt under Slidets Tugt
kun dagligdags Dont studerte,

trods Nakkens Duvning og Ryggens Bugt,

trods Kaar saa tyngende drøje,

har dog en Skjælm i sit Øje.

Saa lidt som for Greven I Smigrens Vin
for Bonden med Buk skal sætte;
mod Træghed hos denne, Hovmod hos hin
I lystigt Satiren skal rette.

Men glæd Jer ved, at der øjnes Spor

til stærke Skred i vor Bondejord,

der Lag for Lyset vil føre

af svangert, fødselshigende Muld

med Spirers mylrende Røre,
der voxe kan til et Plantekuld
saa frodigt som Græs ved en Kilde,
frisk som Markblomster vilde!

Jeg selv har smilt ad den unge Trop,
der følger gammeldags Faner
og gjerne til Live vil vække op
de smulrede Aser og Vaner.

Der er dog Liv i den samme Slægt,
skjønt lidt fantastisk, den løfter kjækt
fra Muld det lyseblaa Øje.

Gaa ud til de Folk med Brodersind
og lær at kjende dem nøje,
og skjeln, bag uskyldigt Hjernesvind,
i Sangen fra deres Læber
Frihedstrangen, som stræber!

Syng kun for Kvinden en Elskovssang,
men kur ej som kjæle Duer
med klynkende Fald, med leflende Klang
i patchouliduftende Stuer!

Flet blussende Roser omkring hendes Navn,
og slut hende kun i en glødende Favn,
men tal som en sanddru Ridder,
bild ej hende ind, at Livets Kaar
er Flagren og Fuglekvidder,
dølg ej de kommende strænge Aar,
da Illusionerne alle
som Høstløv til Jorden falde!

Stem højt i en Opsang med Fynd og Klem,
som Folket kan ryste og vække,
lad Omkvædet runge som: Fremad, frem
til Arbejd i sluttet Række!

Lad Sangen mane til aandig Strid
for Frihed og Lys i vor egen Tid!
for længe vi stirred tilbage
mod Kæmpedaad og mod Ridderfærd
i Nordens „fornstore” Dage.

Kun lidet baader os brudte Sværd
og Skaar af en Askekrukke
i Gravkamrets Indelukke.

Vel mangel Helligdom falde maa
for Granskningens skarpe Kile,
men, fromme Sjæle! — mod ingen raa
barbarisk Voldfærd vi stile.

Alt ædelt Stof i Ruinernes Grus
skal føjes ind i vort Tempelhus
med Hvælvingens dristige Spænding,
hvorunder der først vil bruse et Kor
saa trodsigt som Havets Brænding,
men vent! det mildnes, og snart sig snor
langs Skibenes Pillerader
rislende Tonekaskader.

IV.

Der lever stille, gamle Mænd der gaa
med Blikket rettet mod Erindringskysten
og ikkun løfte det med Hovedrysten
op i en Tid, de ikke kan forstaa;
dem skal vi være gode mod og milde,
i deres Ungdom sprang en anden Kilde,
omhegnet af Kjærminder lyseblaa.

Kun nogle faa iblandt dem er igjen,
og dem vil Tidens Øxe snart faa skovet,
nu bøje de det trætte hvide Hoved
med kyske Tanker imod Graven hen.
Forlængst kurerede for Magtens Brynde,
halvt drømmende de gamle Viser nynne;
ja vi skal ære disse gamle Mænd!

Et trofast Hjerte og et nobelt Sind
bag deres gammeldags Manerer klinger,
en sikker Dannelse alt Raat betvinger,
de kæntred aldrig for en Kastevind.
Det er jo denne Slægt, hvorom jeg taler,
der fostred et Par tapre Generaler,
der ni og fyrre satte Livet ind.

Fred med Jer i den sidste Nattevagt!
Med Ære kan I gaa i Eders Grave,
I værged efter Evne om vor Have,
og Leddet holdt, imens I havde Magt.

Og ved hvis Brøde Lykken maatte briste
derom tør vi endnu vel ikke tviste;
førend Historien har Dommen sagt.

V.

De Dage er ikke saa fjerne,
da mine Haar blive graa,
de Dage, som ikke gjerne
man tænker for meget paa.
Man ræddes for Aandens Isnen
i knortede Dogmeklumper,
for Nervers og Musklers Visnen,
for Blodet, der tykt forsummer.

Jeg vil jo saa gjerne følge
hver spirende Tankes Vaar
og sejle paa Livets Bølge,
hvor allerhøjest den gaar,
og synge, naar kjækt den løfter
mod Solen Kammenes Fraade
og rutscher i dybe Kløfter,
ned de knagende Baade.

Og, skal jeg leve, til mat jeg
ikke kan vinde ombord,
saa kom, mine Venner! tag fat mig
i Kraven med myndige Ord.

Og lav mig oppe paa Brinken
venligt et Gammelmandssæde,
hvor Vimpelens Fremadvinken
endnu mit Hjerte kan glæde!

Og kom saa igjen og meld mig,
hvorhen og hvor langt I drog,
med funklende Øjne fortæl mig
en Saga om Eders Tog:
om alle Filister-Skuder,
I entred fra Eders Baade,
og Strandhugsbyttet — de Huder,
som I af Oxerne flaaede!

Saa skal ved min Arne vi bænkes
om Vin i den sene Kvæld.
Den lystigste Nat, der kan tænkes,
slaa vi tilsammen ihjel.
For Ungdommen Skaalen skal runge,
for Alt, der kan stræbe og ile,
mens højt vi ler ad den tunge
og vigtige Olderlandshvile.

C. A. REITZELS FORLAG.

S. SCHANDORPH:

Nogle Digte.

1875. 2 Kr. 50 Øre. Indb. 3 Kr. 75 Øre.

Fra Provinsen.

Fortællinger og Skizzer.

Mit sidste Skoleaar. — En exileret Students Hændelser. — Et Oprør. — En Enkestand. — To Matadorer.

1876. 3 Kr. 50 Øre. Indb. 4 Kr. 75 Øre.

Uden Midtpunkt.

Fortælling.

Andet Oplag.

1879. 4 Kr. Indb. 5 Kr. 25 Øre.

Fem Fortællinger.

Hvordan han fik hende. — En fattig Drengs Ungdomseventyr. — I Gæstgivergaarden. — Kagepigen. — Et Levnetsløb fortalt paa Kirkegaarden.

1879. 5 Kr. 50 Øre. Indb. 7 Kr.

Unge Dage.

Fortælling paa Vers.

Andet Oplag.

1879. 3 Kr. Indb. 4 Kr. 25 Øre.

Smaafolk.

Fortælling.

1880. 4 Kr. Indb. 5 Kr. 25 Øre.

Thomas Fris's Historie.

Fortælling.

2 Dele. 1881. 8 Kr. Indb. 9 Kr. 50 Øre.

Novelletter.

Victor Hugo i Newport. — Aftenpassiar. Dilettantkomedien. — Kjærlighed fra Trommesalen. — Stine bliver Gaardmandskone.

1882. 3 Kr. 50 Øre. Indb. 4 Kr. 75 Øre.

Samlede Digte.

Ældre og nyere.

1882. 3 Kr. 50 Øre. Indb. 4 Kr. 75 Øre.

